



**STRATEGIA ROZWOJU OŚRODKA SUBREGIONALNEGO EŁK
DO ROKU 2025**

(PROJEKT)

**Opracowanie:
Wydział Strategii i Rozwoju
Urząd Miasta Ełku**

Urząd Gminy Ełk

EŁK, MARZEC 2014



Spis treści

1. PODSTAWA PRAWNA STRATEGII.....	3
2. OBSZAR REALIZACJI STRATEGII	3
3. DIAGNOZA.....	4
4. DELIMITACJA OŚRODKA SUREGIONALNEGO EŁK I EŁCKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO	33
4.1. Ośrodek Subregionalny Ełk	33
4.2. Ełcki Obszar Funkcjonalny.....	34
5. ANALIZA SWOT	36
6. OBSZARY WSPARCIA	42
7. CEL GŁÓWNY, CELE STRATEGICZNE I SZCZEGÓŁOWY OPIS PRIORYTETÓW	46
PRIORYTET I: Innowacyjna gospodarka i konkurencyjne przedsiębiorstwa	49
PRIORYTET II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów.....	61
PRIORYTET III: Zrównoważony transport	78
PRIORYTET IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza.....	86
PRIORYTET V: Aktywne społeczeństwo	92
8. ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE (ZIT)	108
8.1. Cel ZIT	108
8.2. Zasady identyfikacji przedsięwzięć do zintegrowanych inwestycji terytorialnych MOF EŁK ...	108
8.3. Obszary wsparcia w ramach ZIT	113
8.4. Matryca logiczna strategii inwestycyjnej ZIT MOF Ełk w ramach RPO Warmia i Mazury 2014- 2020.....	137
8.5. Wpływ planowanych przedsięwzięć na osiągnięcie zakładanych wskaźników RPO WIM.	140
8.6. Listy projektów strategicznych.....	142
8.7. Plan finansowy zit mof ełk	154
8.8. Pomoc techniczna	154
9. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	155
10. WDRAŻANIE STRATEGII.....	156
11. KONSULTACJE SPOŁECZNE STRATEGII MOF/ZIT EŁK	158
12. MONITORING I AKTUALIZACJA STRATEGII	159

1. PODSTAWA PRAWNA STRATEGII

Według zapisów opracowanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dokumentu *Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce* podstawowym warunkiem realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) jest posiadanie dokumentu strategicznego określającego cele, kierunki rozwoju, zasady współpracy oraz najważniejsze działania i przedsięwzięcia do realizacji z punktu widzenia danego ośrodka miejskiego. W województwie warmińsko-mazurskim projekty w formule ZIT będą realizowane w MOF Olsztyna, Elbląga i Ełku. W związku z tym należało opracować strategię MOF Ełk, której komponent ZIT jest integralną częścią.

2. OBSZAR REALIZACJI STRATEGII

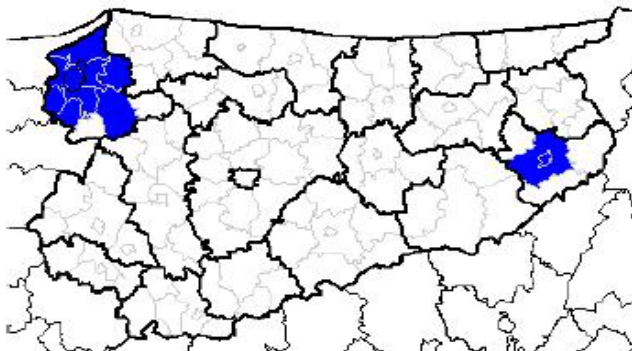
Ełcki Obszar Funkcjonalny (EOF) obejmuje teren powiatu ełckiego i tworzy go 5 gmin – **Gmina Miasto Ełk i gminy wiejskie Ełk, Kalinowo, Prostki, Stare Juchy** (łącznie 197 miejscowości oraz 162 sołectwa). EOF położony jest w półn.- wsch. części województwa warmińsko-mazurskiego. Spośród wszystkich gmin powiatu gminami o najsilniejszym potencjale rozwojowym są Miasto Ełk i wiejska Gmina Ełk – tworzą one rdzeń obszaru funkcjonalnego. EOF graniczy z 5 powiatami – piskim, giżyckim, oleckim (województwo warmińsko-mazurskie) oraz augustowskim i grajewskim (województwo podlaskie). EOF zajmuje powierzchnię 1 113 km² (4,60% powierzchni województwa) i zamieszkuje go niemal 90 tys. osób (6,15% ludności województwa).

Ełk określany jest w strategicznych dokumentach krajowych i regionalnych jako miasto o znaczeniu subregionalnym. Ełk ma duże znaczenie w zakresie świadczonych usług w regionie oraz jest ważnym ośrodkiem koncentrującym funkcje gospodarczo – społeczne. Miasto dostarcza usługi publiczne nie tylko w obrębie swoich granic administracyjnych - zasięg oddziaływania tych usług wybiega poza granice obszaru miejskiego, a nawet powiatu ełckiego.

W 2012 r. Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego przeprowadziło delimitację **obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego Ełk (MOF Ełk)**. Rezultatem opracowania jest obszar funkcjonalny **tworzony przez rdzeń – Miasto Ełk wraz z otaczającą je gminą wiejską Ełk** (Gmina Ełk została określona jako obszar bezpośredniej strefy rozwoju miasta Ełk). W obrębie gminy i miasta Ełk zachodzą najintensywniejsze i najbardziej dynamiczne zjawiska przestrzenne. Ełk wraz z przyległymi do siebie obszarami wiejskimi tworzy zwarty układ przestrzenny oparty na wzajemnych powiązaniach i relacjach¹.

Granice MOF Ełk zostały potwierdzone w strategii rozwoju Warmii i Mazur do 2025 r. W dokumencie, w ramach obszarów strategicznej interwencji (OSI), wyznaczono 2 ośrodki subregionalne na terenie województwa – Elbląg i Ełk (Miasto Ełk wraz z wiejską Gminą Ełk).

Rysunek 1 Ośrodki Subregionalne w województwie warmińsko-mazurskim (źródło: *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*).



¹ Obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego Ełk. Delimitacja, W-M Biuro Planowania Przestrzennego, Olsztyn 2012 r.

3. DIAGNOZA

Dostępność komunikacyjna

Ośrodek Subregionalny Ełk (MOF Ełk) w skali makroregionu jest znaczącym drogowym węzłem komunikacyjnym. Jednocześnie cechuje go niska dostępność komunikacyjna biorąc pod uwagę dojazd do Olsztyna czy Warszawy.

Przez MOF Ełk przebiegają drogi gminne, powiatowe i wojewódzkie (**nr 656** Staświny - Zelki – Ełk, **nr 667** Nowa Wieś Ełcka - Drygały - Biała Piska) oraz następujące drogi krajowe:

- **droga krajowa nr 16:** Dolna Grupa – Grudziądz – Iława – Ostróda – Olsztyn – Mrągowo – Ełk – Augustów – Ogrodniki (granica Państwa z Litwą);
- **droga krajowa nr 65:** granica Państwa – Gołdap – Olecko – Ełk – Grajewo – Mońki – Białystok – Bobrowniki (granica Państwa z Białorusią).

Rysunek 2 Obszary o ekstremalnie niskiej dostępności komunikacyjnej na tle województwa (źródło: *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*).



Przez MOF Ełk planowany jest przebieg trasy **Via Baltica** łączącej Polskę z krajami bałtyckimi (Warszawa - Ostrów Mazowiecka – Łomża – Szczuczyn – Ełk – Suwałki - granica Państwa w Budzisku). Częścią trasy Via Baltica będzie nowotworzona droga ekspresowa S-61 Ostrów Mazowiecka – Łomża – Ełk – Suwałki - Budzisko. Inwestycja została podzielona na szereg odcinków, które będą realizowane niezależnie.

Ponadto wg *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025* jedną z głównych inwestycji w dziedzinie zwiększenia wewnętrznej i zewnętrznej spójności komunikacyjnej będzie **dokończenie modernizacji drogi krajowej nr 16**, która będzie objęta siecią TEN-T, na odcinku od Borek Wielkich do Ełku. **Modernizowana będzie również droga krajowa nr 65.**

Przez Ełk przebiegają następujące **linie kolejowe**:

- Linia **nr 38** Białystok-Bartoszyce,
- Linia **nr 41** Ełk-Olecko,
- Linia **nr 219** Ełk-Olsztyn,
- Linia **nr 223** Ełk-Czerwonka.

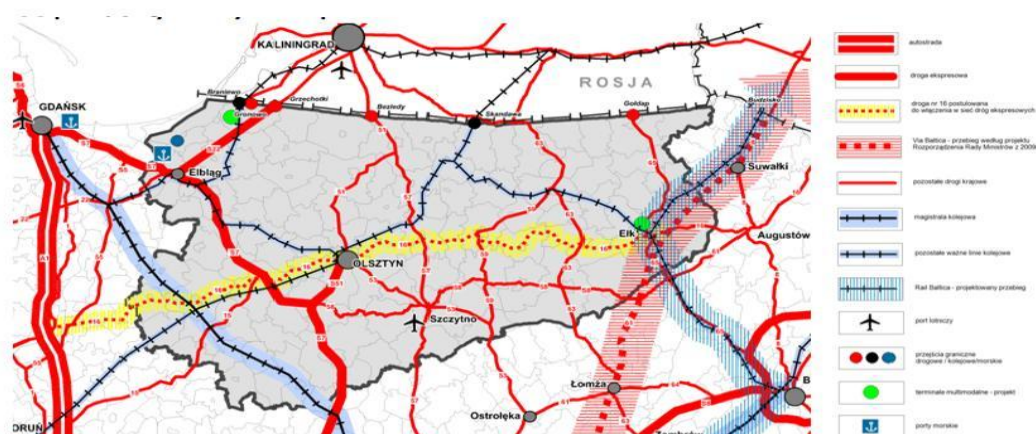
Projekt strategii rozwoju województwa przewiduje modernizację objętej projektem sieci TEN-T linii kolejowej Toruń – Iława – Olsztyn – Korsze – Ełk. Ponadto przez Ełk przebiegać będzie **Rail Baltica** (transeuropejska linia kolejowa łącząca Polskę z krajami bałtyckimi i Finlandią). Zgodnie z decyzją środowiskową wydaną przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Białymstoku, w północno-wschodniej Polsce Rail Baltica ma biec z Białegostoku przez Ełk i Olecko do Suwałk i granicy państwa z Litwą w Trakiszkach. Poza aspektami środowiskowymi wariant ten w większym stopniu usprawni komunikację w ruchu pasażerskim i towarowym niż w przypadku innego przebiegu trasy.

Ponadto duże nadzieje na przyspieszenie rozwoju społeczno-gospodarczego Ośrodka Subregionalnego Elk wiąże się z linią kolejową nr 219, która w przyszłości ma być wykorzystywana jako **połączenie Elku z lotniskiem w Szymanach**. Bezpośrednie połączenie Elku z lotniskiem zwiększy atrakcyjność inwestycyjną MOF Elk oraz zwiększy mobilność zawodowa i przestrzenną mieszkańców obszaru.

W okolicach Elku planowane jest wybudowanie lotniska lokalnego. Uruchomienie lotniska ma zapewnić rozwój gospodarczy, w tym turystyki lotniczej, a także aktywizację obszarów wiejskich. Położenie Elku na trasie transeuropejskiego korytarza transportowego wskazuje potrzebę uzupełnienia transportu drogowego oraz kolejowego o transport lotniczy. W okolicy Elku znajdują się niezagospodarowane tereny, które stwarzają możliwości inwestowania. Koncepcja powstania lotniska opiera się głównie o klienta biznesowo – turystycznego. W 2012 r. Elk w partnerstwie z Chełmem i Krosnem rozpoczął realizację projektu „Odlotowa Polska Wschodnia”, w ramach którego powstanie dokumentacja budowy lotniska.

Jeśli analizy wypadną pomyślnie, to w pierwszej kolejności w miejscowości Pisanica w gminie Kalinowo powstanie lotnisko trawiaste, które mogłoby przyjmować awionetki biznesowo-turystyczne 4-6 osobowe. W dalszej kolejności, w partnerstwie z innymi samorządami oraz inwestorem prywatnym, może powstać lotnisko o długości pasa startowego 1600 m, przystosowane do przyjmowania samolotów 20-osobowych.

Rysunek 3 Sieci transportowe województwa warmińsko-mazurskiego (źródło: *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińskiego do roku 2025*)



Przedsiębiorczość

Na koniec 2012 r. w MOF Elk zarejestrowanych było **5 766 podmiotów gospodarki narodowej**. Po 2 latach spadku w 2012 r. liczba podmiotów w wyraźnie wzrosła, osiągając poziom z 2010 r. Spośród wszystkich podmiotów gospodarczych 99,93% to mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa.

Wykres 1 Podmioty gospodarki narodowej wpisane i nowo zarejestrowane w rejestrze REGON w MOF Elk w latach 2009-2012 (źródło: GUS)

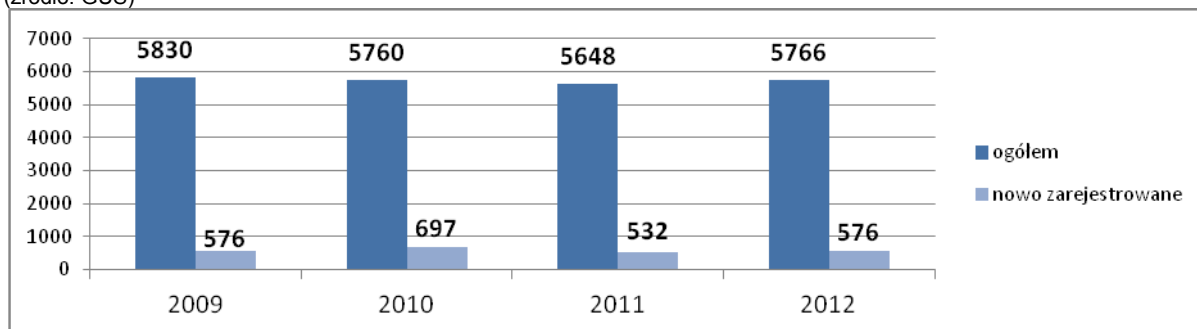


Tabela 1 (źródło: GUS)

Podmioty gospodarcze w poszczególnych gminach MOF Ełk pod względem liczby pracowników w 2012 r.					
	0-9	10-49	50-249	250-999	1000 i więcej
Miasto Ełk	4822	185	60	3	1
Gmina Ełk	662	24	6	0	0

Biorąc pod uwagę **przedsiębiorczość mieszkańców MOF Ełk** mierzona liczbą osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym wskaźniki są zdecydowanie wyższe od pozostałych gmin powiatu ełckiego i nie odbiegają znacząco od średniej wojewódzkiej i podregionu ełckiego (NUTS III). Jednak o ile dla miasta Ełk i Gminy Ełk wynoszą one odpowiednio 9 i 8 osób, to dla Olsztyna wartość wynosi 12, Elbląga 10, Gołdapi 12, Giżycka 13 a Olecka 15.

Tabela 2 (źródło: GUS)

	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjny			
	2009	2010	2011	2012
warmińsko-mazurskie	9	9	9	9
Podregion ełcki	9	9	9	9
Miasto Ełk	10	10	9	9
Gmina Ełk	7	7	7	8
Gmina Kalinowo	4	4	4	4
Gmina Prostki	5	5	5	5
Gmina Stare Juchy	5	5	5	5

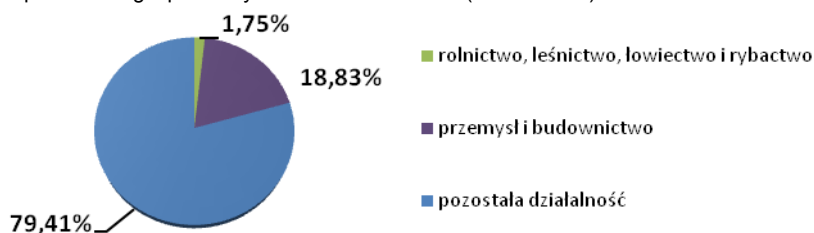
Osoby fizyczne prowadzące własną działalność gospodarczą stanowiły w 2012 r. 73,90% wszystkich podmiotów gospodarczych. W porównaniu do 2008 r. ich liczba w MOF Ełk spadła o 243 (spadek o 318 osób w mieście Ełk i wzrost o 75 w Gminie Ełk).

Tabela 3 (źródło: GUS)

	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą					osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych
	2008	2009	2010	2011	2012	2012
MOF Ełk	4 504	4 485	4 346	4 204	4 261	73,90%
Miasto Ełk	4 040	3 998	3 833	3 682	3 722	73,40%
Gmina Ełk	464	487	513	522	539	77,55%

Działalność przedsiębiorców z MOF Ełk jest związana głównie z handlem i naprawami. W 2012 r. niemal 25% podmiotów należała do tej sekcji. Kolejne co do wielkości branże to budownictwo (12,16%), a następnie transport i gospodarka magazynowa (8,00%), pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników (7,67% - sekcje S i T PKD 2007), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (7,67%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (7,34%), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (6,90%), i przetwórstwo przemysłowe (6,14%).

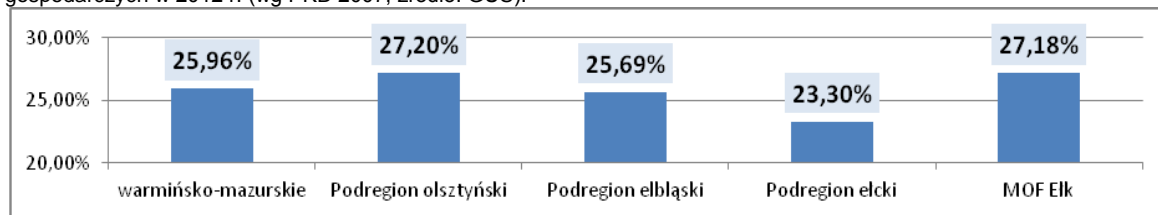
Wykres 2 Struktura podmiotów gospodarczych MOF Ełk w 2012 r. (źródło: GUS)



Stosunkowo niewiele firm w MOF Ełk to **firmy z udziałem kapitału zagranicznego**. W 2012 r. działało 31 takich firm (z czego 28 w Ełku). Stanowiło to 24,03% tego typu firm w podregionie ełckim (NUTS III) i 3,12% w województwie. W konkurencji o inwestorów zagranicznych konkurenci wyraźnie dystansują ośrodek Subregionalny Ełk.

Pod względem udziału **firm zajmujących się działalnością związaną z gospodarką innowacyjną** w liczbie wszystkich zarejestrowanych w danej jednostce podmiotów gospodarczych w 2012 r. na tle innych jednostek MOF Ełk wypada bardzo korzystnie (powyżej średniej wojewódzkiej i nieznacznie mniej niż wartość dla podregionu olsztyńskiego).

Wykres 3 Zarejestrowane podmioty gospodarcze w sekcjach „innowacyjnych” (C, E, H, J, K, M) w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w 2012 r. (wg PKD 2007, źródło: GUS).



Jedną z przyczyn niskiej przedsiębiorczości wśród mieszkańców Ośrodka Subregionalnego Ełk jest **małe wsparcie ze strony instytucji otoczenia biznesu**. Raport *Badanie instytucji otoczenia biznesu województwa warmińsko-mazurskiego pod kątem konkurencyjności i innowacyjności świadczonych usług wraz z rekomendacjami*² wykazał występowanie tzw. „białych plam” - żadna z badanych instytucji w podregionie ełckim (NUTS III) nie wskazała usług doradczo-informacyjnych w zakresie technologii, pomocy finansowej, kojarzenia partnerów gospodarczych, stymulowania współpracy między przedsiębiorstwami, organizacji i uczestnictwa w targach oraz udostępniania infrastruktury instytucjonalnej jako działalności dominującej. Badanie wykazało również nierównomierny rozkład instytucji w województwie – 35,7% z nich działało na terenie podregionu elbląskiego, 47,6% olsztyńskiego, a jedynie 16,7% - ełckiego. Liczba IOB w podregionie ełckim (21) jest mniejsza niż w samym tylko Olsztynie (32). Hierarchizacja analizowanych podmiotów³ wykazała również, że instytucje działające w podregionie ełckim w zdecydowanej większości znalazły się na końcu rankingu.

Do IOB w MOF Ełk można zaliczyć m.in.:

- Park Naukowo-Technologiczny w Ełku,
- Warmińsko-Mazurską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A.,
- Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego,
- Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich,
- Ełckie Forum Wspierania Samozatrudnienia Bezrobotnych - Inkubator Przedsiębiorczości,
- Warmińsko-Mazurski Fundusz Poręczenia Kredytowe Sp. z o.o.,
- Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego,
- ATEST Szkolenia, Obsługa Firm,
- Zakład Doskonalenia Zawodowego,
- Centrum Szkoleń i Certyfikacji Wyższej Szkoły Gospodarki,
- Ełckie Centrum Eventu, Biznesu i Turystyki,
- EVIKOR Centrum Usługowe i Szkoleniowe,
- Centrum Szkoleniowe „ALFA”.

² R. Kisiel, M. Wojarska, K. Babuchowska, R. Marks-Bielska, Olsztyn 2010.

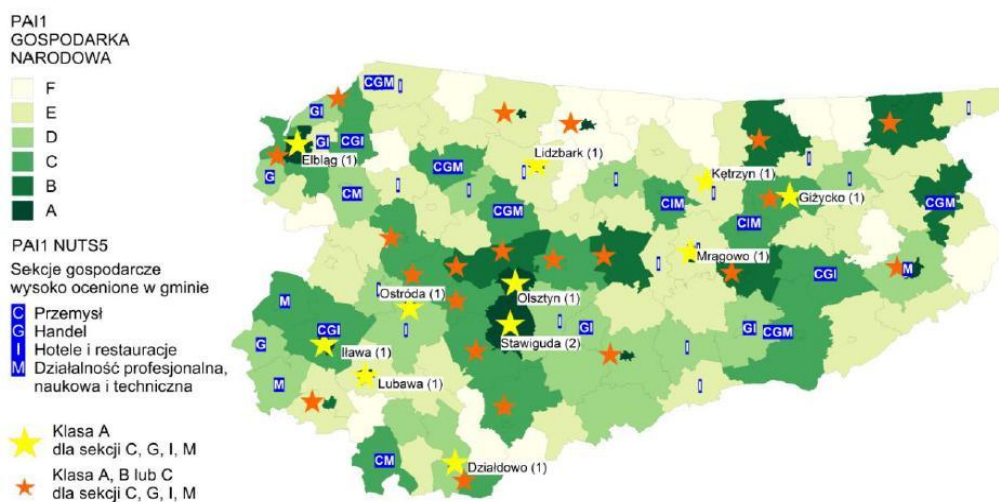
³ na podstawie samooceny instytucji w zakresie ich konkurencyjności i innowacyjności dokonana w oparciu o metodę sumy punktów

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na **podejmowane przez Miasto Elk działania w celu zwiększenia liczby innowacyjnych przedsiębiorstw i przyciągnięcia inwestorów**, które zostały dostrzeżone przez twórców raportu z badania jakości obsługi potencjalnych inwestorów przez urzędy gmin, w wyniku którego utworzono ranking „Gmina na 5”⁴. Tytułem „Gmina na 5” nagradza się samorządy wyróżniające się wysokim poziomem obsługi z wykorzystaniem elektronicznych narzędzi komunikacji.

Działania władz miejskich zostały również zauważone przez autorów projektu *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*, w którym stwierdzono, że „...istotną cechą trzech najważniejszych w województwie ośrodków miejskich Olsztyna, Elbląga i Elku jest wysoka aktywność władz w kreowaniu procesów rozwoju w układach ponadlokalnych, pozyskiwaniu środków z UE oraz szersze wprowadzanie instrumentów służących rozwojowi gospodarki innowacyjnej”.

Wg raportu *Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2012*⁵, opracowanym przez Centrum Analiz Lokalnych i Regionalnych, Elk znalazł się na 9 miejscu pod względem atrakcyjności inwestycyjnej dla gospodarki narodowej i wybranych sekcji wśród wszystkich gmin województwa warmińsko-mazurskiego.

Rysunek 4 Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin województwa warmińsko-mazurskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji (źródło: raport *Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2012*)



W celu tworzenia warunków i ułatwień do podejmowania działalności gospodarczej, a tym samym do wzrostu przedsiębiorczości, Miasto Elk podejmuje różnorodne działania m.in. **został utworzony Park Naukowo-Technologiczny w Elku (PNT), który objęty jest Suwalską Specjalną Strefą Ekonomiczną Podstrefa Elk**. PNT oferuje 23 ha w pełni przygotowanych terenów inwestycyjnych posiadających uregulowany stan prawny i własnościowy, położonych wzdłuż DK nr 65 (obwodnica miasta) w sąsiedztwie zakładów wytwórczych i przemysłowych. PNT zapewnia inwestorom doskonałe warunki do poszukiwań nowych rozwiązań technologicznych, rozwoju firm innowacyjnych i realizacji pomysłów opartych na nowoczesnych technologiach. Domeną PNT w Elku jest wspieranie przedsiębiorstw o charakterze technologicznym na wszystkich etapach ich rozwoju wraz ze stymulowaniem procesów powstawania nowych firm tego typu poprzez inkubowanie. Przedsiębiorcy mogą uzyskać pomoc w zakresie doradztwa i usług specjalistycznych. PNT promuje też prace badawczo-rozwojowe i ich transfer do przemysłu.

Władze miasta Elk podpisały również porozumienie z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych na rzecz współpracy w zakresie **promocji gospodarczej Elku**. Porozumienie z PALiZ umożliwi szersze współdziałanie na rzecz gospodarczej promocji Miasta Elku. Głównym celem tej współpracy jest zwiększenie szans miasta na pozyskanie kolejnych inwestorów.

W Elku funkcjonuje **podstrefa Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej** o powierzchni prawie 130 ha. Strefa oferuje 24 ha wolnych gruntów przemysłowych z ulgami podatkowymi (w podatku

⁴ Badanie przeprowadzone przez Studenckie Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Analiz Regionalnych SGH.

⁵ *Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2012*, Centrum Analiz Regionalnych i Lokalnych, Warszawa 2012.

dochodowym, do 70% wartości inwestycji), wyposażonych w pełną infrastrukturę techniczną oraz 23 ha uzbrojonych terenów inwestycyjnych należących do PNT. Prowadzi tutaj działalność 27 firm, które zatrudniają 1 893 osoby (stan na 30.06.2013 r.). Pomimo że ilość przedsiębiorstw utrzymuje się na względnie stałym poziomie, systematycznie rośnie liczba osób zatrudnionych w firmach działających w strefie.

Ponadto Miasto Elk na dzień 31.11.2013 r. posiadało następujące tereny inwestycyjne:

- ok. 2 ha terenu położonego przy ul. Przemysłowej (przy DK 65) z przeznaczeniem pod zabudowę obiektami przemysłu, budownictwa, drobnej wytwórczości i usług z wykluczeniem funkcji mieszkaniowej,
- prawie 2 ha terenu położonego przy ul. Suwalskiej i obwodnicy miasta w ciągu dróg krajowych nr 16 i 65 z przeznaczeniem pod zabudowę handlowo-usługową,
- 0,65 ha pomiędzy ul. 11 Listopada a Jeziorem Elckim w odległości ok. 700 m od obwodnicy miasta w ciągu DK 16 pod zabudowę usługową hotelowo-pensjonatową,
- 1 ha przy skrzyżowaniu ul. Grajewskiej (DK 65) i ul. Przemysłowej z przeznaczeniem na zabudowę handlowo-usługową,
- ponad 2 ha terenu wzdłuż linii kolejowej Elk-Mikołajki, z przeznaczeniem na zabudowę mieszkaniową, wielorodzinną,
- ponad 1,5 ha terenu wzdłuż ul. Grajewskiej (DK 65) z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową, wielorodzinną i handlową z terenami obsługi komunikacyjnej,
- 3,7 ha terenu położonego przy ul. Kolbego z przeznaczeniem na zabudowę mieszkaniową, wielorodzinną,
- 0,5 ha przy projektowanym przedłużeniu ul. Jana Pawła II pod zabudowę usługową, usługi osiedlowe, turystyczne, gastronomii i handlu oraz obiekty rekreacji stanowiące uzupełnienie funkcji bulwaru nadbrzeżnego.

Gmina Elk na dzień 30.11.2013 r. posiadała następujące tereny inwestycyjne:

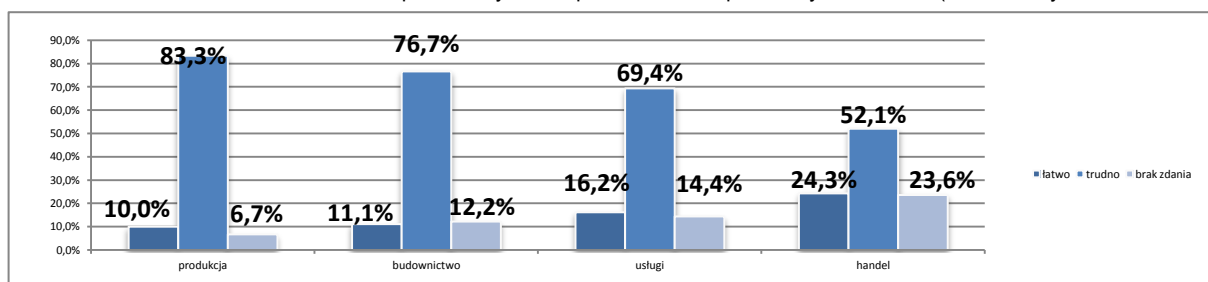
- ponad 180,00 ha po byłym gospodarstwie POHZ położonym po zachodniej stronie Jez. Elckiego, pomiędzy drogą krajową nr 16, a ulicą Olsztyńską (w szczególności pod usługi, w tym turystyczno – wypoczynkowe oraz handel wielkopowierzchniowy, mieszkalnictwo jednorodzinne, sport i rekreację),
- ponad 100,00 ha projektowanego zagospodarowania turystyczno - wypoczynkowego w Sajzach przylegający do Jeziora Krzywego,
- tereny w granicach obrębu Szeligi-Buczki oraz po północnej stronie drogi krajowej nr 16 Augustów-Elk, w granicach obrębu Przykopa - z przeznaczeniem pod obiekty ewentualnego przemysłu drobnej wytwórczości, składów, usług rzemieślniczych i handlu hurtowego,
- tereny byłych PGR-ów jako miejsca lokalizacji obiektów produkcji lub obsługi gospodarki rolnej – do ewentualnego przekształcenia na potrzeby drobnej wytwórczości, składów lub przemysłu,
- obszar do lokalizacji farm wiatrowych,
- tereny udokumentowanych złóż surowców pochodzenia mineralnego.

W opracowaniu pt. *Analiza uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego. Aktywność gospodarcza*, wykonanym w W-M BPP w filii w Elblągu w roku 2010 wyznaczono **strefy, ośrodki i tereny aktywności gospodarczej województwa** oraz ich strukturę. Powiat elcki (poza gminą Kalinowo) położony jest w strefie zwiększonej aktywności gospodarczej województwa wramińsko-mazurskiego. Miasto Elk zakwalifikowane zostało do II poziomu struktury aktywności w ośrodkach miejskich jako ośrodek gospodarczy wysokiej aktywności. Rejon aktywności gospodarczej wokół miasta

stanowią gminy Elk oraz Prostki. Gminę Elk zakwalifikowano do II poziomu aktywności gmin wiejskich – terenów o wysokiej aktywności gospodarczej, a Prostki do IV poziomu terenów gmin o niskiej aktywności⁶.

Badanie przeprowadzone w lutym i marcu 2012 r. wśród elckich firm⁷ wykazało, że niemal 68% firm ma **trudności ze znalezieniem pracowników w potrzebnych zawodach**, zwłaszcza w branżach technicznych. Wynika to m.in. z niedostosowania kształcenia w szkołach MOF Elk do potrzeb lokalnego rynku pracy, w szczególności kształcenia zawodowego i technicznego.

Tabela 4 Ocena możliwości znalezienia przez firmy z Elku pracowników w potrzebnym zawodzie (źródło: Instytut Eurotest, 2012).



Dojazdy do pracy

Wg Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego (na podstawie danych statystycznych pochodzących z opracowania *Dojazdy do pracy w Polsce 2006 r.*) z terenu powiatu najczęściej osób dojeżdżało do pracy do miasta Elk (grupa ta stanowiła 6,4% ogółu osób pracujących w mieście). Dobra sytuacja na rynku pracy miasta Elk wpływała na mobilność przestrzenną ludności zamieszkującej w sąsiednich gminach. Promień odległości największej liczby dojazdów do pracy do Elku to maksymalnie 20 km. Oznacza to, że ludność przyjeżdżająca do pracy do miasta to głównie mieszkańcy okalającej miasto gminy Elk i sąsiednich gmin. **Gmina Elk, która okala ze wszystkich stron miasto, to obszar wzmocnionych dojazdów.**

W elckich firmach pracują głównie mieszkańcy miasta. Średnio osoby zamieszkałe w Elku stanowią nie mniej niż 80% pracowników. Duża grupa pracowników dojeżdżających z gminy Elk pochodzi z miejscowości skomunikowanych z Elkiem liniami autobusowymi. W miejscowościach tych powstają osiedla domów jednorodzinnych, do których wyprowadzają się mieszkańcy Elku (zjawisko suburbanizacji).

Natężenie dojazdów do pracy w Elku z innych części powiatu elckiego maleje wraz ze zwiększaniem się odległości od danej miejscowości do miasta, co jest związane z opłacalnością zatrudnienia w Elku tj. przeważająco z niskimi zarobkami i wysokimi kosztami dojazdu.

Odległość wyjazdów do pracy z Elku to około 60 km. Poza miastem mieszkańcy MOF Elk najczęściej znajdują zatrudnienie w oddalonym o 25 km Grajewie (w firmach MLEKPOL i Pfeleiderer Grajewo S.A.) i Olsztynie. 30% osób wyjeżdżających z miasta kierowało się do pracy do gminy Elk.

Tabela 5 Przyjeżdżający na teren powiatu elckiego w 2006 r. *

Miasto Elk	Liczba osób
	360 z Elku (gmina)
	106 z Kalinowa
	100 z Prostek
	42 ze Starych Juch
	37 z Białej Piskiej (gmina)
	32 z Olecka (miasto)

⁶ Obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego Elk. Delimitacja, W-M Biuro Planowania Przestrzennego, Olsztyn 2012 r.

⁷ Stan i rozwój lokalnej gospodarki Elku ze szczególnym uwzględnieniem sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w 2012 roku, Instytut Eurotest, 2012 r.

	15 z Wydmin 15 z Białej Piskiej (miasto) 11 z Orzysza (miasto) 11 z Olecka (obszar wiejski)
Gmina Elk	188 z Elku (miasto) 15 z Prostek

Źródło: Opracowanie W-MBPP na podstawie danych z opracowania „Dojazdy do pracy w Polsce 2006 r.” pod red. K. Kruski, Poznań, październik 2010. * wyniki badania uwzględniają wyłącznie przepływy powyżej 9 osób

Turystyka

Ośrodek Subregionalny Elk jest częścią Zielonych Płuc Polski - jednego z najcenniejszych ekosystemów w kraju i w Europie. Dzięki atrakcyjnym przyrodniczo terenom dysponuje dużym potencjałem dla rozwoju turystyki. Obecnie **sektor turystyki w MOF Elk charakteryzuje słabszy rozwój bazy noclegowej, zagospodarowania turystycznego, niski poziom ruchu turystycznego**. Posiada natomiast inne cechy (walory przyrodnicze, kulturowe, dostępność komunikacyjna), które przy spełnieniu określonych warunków (inwestycje, promocja) dają szansę na rozwój turystyczny obszaru. Szans upatruje się w rozwoju turystyki wypoczynkowej, poznawczej i specjalistycznej. Głównym atutem strefy są walory krajoznawcze środowiska przyrodniczego, które stanowią potencjał do rozwoju turystyki poznawczej (przyrodnicza, ekoturystyka, krajoznawcza), kwalifikowanej, (żeglarstwo, kajakarstwo, wędkarstwo, turystyka piesza, rowerowa, jeździectwo, narciarstwo) oraz wypoczynkowej (agroturystyka, pobytowa). Przebieg głównych dróg krajowych, otwiera szansę na rozwój turystyki tranzytowej (tworzenie miejsc obsługi recepcyjnej wzdłuż dróg i przy węzłach komunikacyjnych)⁸.

Potencjał bazy noclegowej MOF Elk jest niski. Na 1000 ludności jest zaledwie 14,40 miejsc noclegowych. Średnia dla województwa jest prawie dwukrotnie wyższa. Równie niekorzystnie prezentują się statystyki dot. udzielonych noclegów na 1000 ludności, choć należy zwrócić uwagę na znaczny wzrost wskaźnika w 2012 r. uzyskany dzięki Gminie Elk (w 2012 r. w Gminie Elk udzielono 23,5 tys. noclegów więcej niż w 2011 r.).

Tabela 6 (źródło: GUS)

miejsca noclegowe na 1000 ludności					
	2008	2009	2010	2011	2012
warmińsko-mazurskie	27,16	26,87	25,94	26,02	27,16
Podregion olsztyński	32,35	32,82	30,48	31,70	32,69
Podregion elbląski	13,71	13,89	13,95	14,12	14,23
Podregion elcki (NUTS III)	41,05	38,25	38,41	35,85	39,17
MOF Elk	13,57	10,96	13,16	13,15	14,40

Tabela 7 (źródło: GUS)

udzielone noclegi na 1000 ludności					
	2008	2009	2010	2011	2012
warmińsko-mazurskie	1 724,37	1 661,58	1 655,63	1 699,92	1 759,80
Podregion olsztyński	2 055,94	1 881,18	1 952,86	2 038,19	2 098,54
Podregion elbląski	973,24	955,33	1 001,43	1 050,51	1 075,77
Podregion elcki (NUTSIII)	2 410,27	2 504,50	2 229,29	2 174,87	2 295,45
MOF Elk	741,65	655,46	622,85	710,35	1 002,81

W MOF Elk jest 11 turystycznych obiektów noclegowych (7 na terenie miasta Elk, 4 w Gminie Elk), co stanowi zaledwie 2,26% obiektów w województwie i 6,79% w podregionie elckim. W MOF Elk **brakuje**

⁸ Obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego Elk. Delimitacja, W-M Biuro Planowania Przestrzennego, Olsztyn 2012 r.

obiektów noclegowych o wysokim standardzie – do dyspozycji turystów są 2 hotele dwugwiazdkowe. Obiekty noclegowe oferują 1 018 miejsc noclegowych (2,58% miejsc w całym województwie, 8,93% w podregionie). Gmina Elk od 2008 r. podwoiła liczbę miejsc noclegowych.

Turyści korzystający z noclegów na tle województwa stanowili w 2012 r. tylko 2,98%, a na tle podregionu 12,12%. Tu również wyróżnia się Gmina Elk, na terenie której z noclegów skorzystało w 2012 r. ponad 3 razy więcej turystów niż w 2008 r.

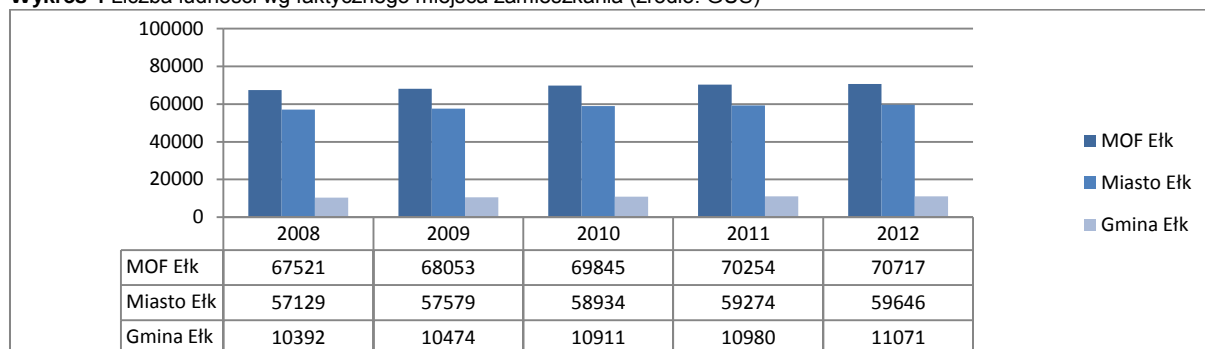
Tabela 8 Osoby korzystające z noclegów w latach 2008-2012 (źródło: GUS).

	2008	2009	2010	2011	2012
MOF Elk	20 525	21 072	20 978	21 162	28 527
Miasto Elk	16 654	16 282	15 162	16 326	15 602
Gmina Elk	3 871	4 790	4 816	4 836	12 925

Demografia

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2012 r. MOF Elk zamieszkiwało 70 717 osób. **W porównaniu do roku 2008 liczba mieszkańców MOF Elk wzrosła o ok. 4,73% (3 196 osób)** i na podstawie prognoz ludności GUS można przyjąć, że **tendencja ta będzie utrzymywała się w kolejnych latach.**

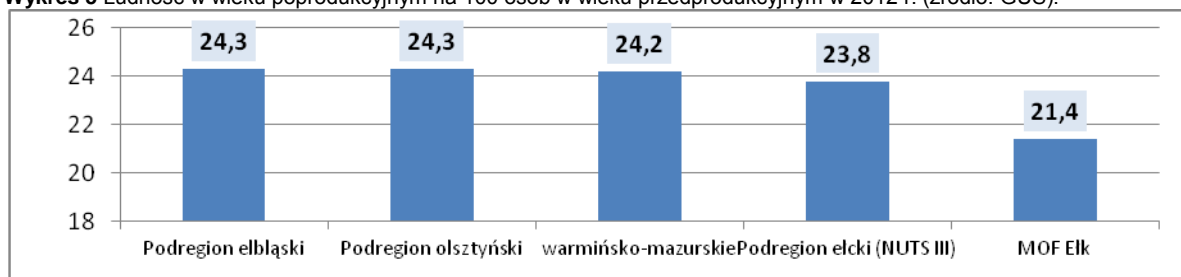
Wykres 4 Liczba ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania (źródło: GUS)



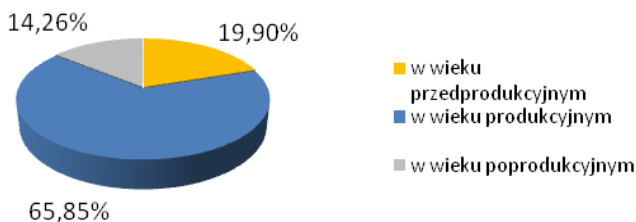
Gęstość zaludnienia w MOF Elk jest wyższa niż średnia wojewódzka (60 osób/km²) oraz poszczególnych podregionów i wynosi 176 osób/km². Wysoka wartość wskaźnika spowodowana jest bardzo dużą gęstością zaludnienia w mieście Elk, która w 2012 r. wynosiła 2 834 osób/km² (najwyższa wartość w województwie i 27 w kraju). W gminie Elk gęstość zaludnienia wynosi 29 osób/km².

MOF Elk cechuje **korzystna struktura wg ekonomicznych grup wieku**. Najwięcej jest osób w grupie wieku produkcyjnego, co stanowi potencjał dla rozwoju obszaru. Podkreślenia wymaga fakt, że liczba osób w tej grupie wiekowej systematycznie rośnie, choć jednocześnie wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym i maleje grupa osób w wieku przedprodukcyjnym, co jest tendencją ogólnokrajową. Wskaźniki obciążenia demograficznego dla MOF Elk są korzystne.

Wykres 5 Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w 2012 r. (źródło: GUS).



Wykres 6 Struktura wiekowa ludności w 2012 r. (źródło: GUS).



Bezrobocie

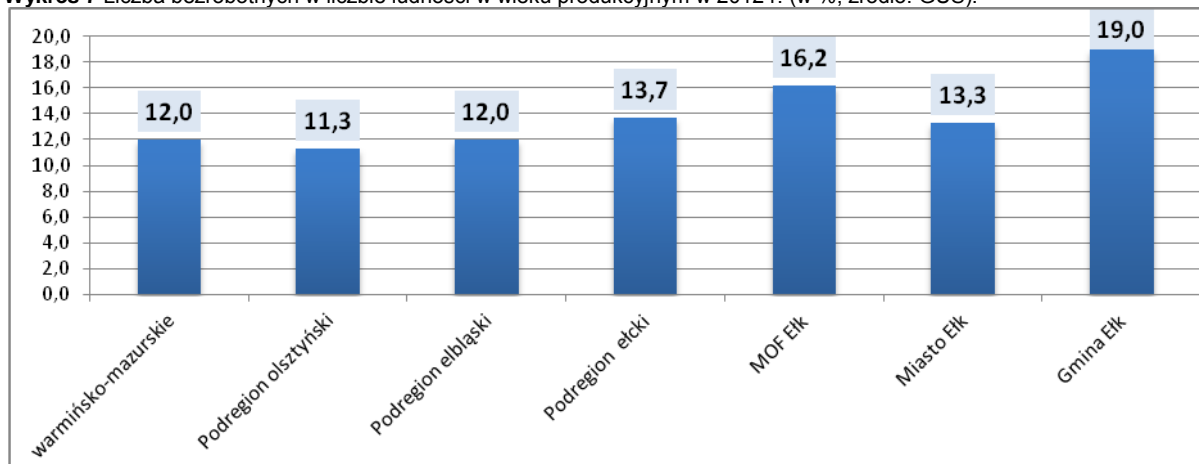
Stopa bezrobocia na koniec 2012 r. w powiecie elckim kształtowała się na poziomie 26,4% (24,8% na koniec 2011 r.) W powiecie zarejestrowanych było 8 547 bezrobotnych, z czego 77% stanowili mieszkańcy MOF Elk.

Tabela 9 Liczba osób bezrobotnych na koniec 2012 r. (źródło: PUP w Elku).

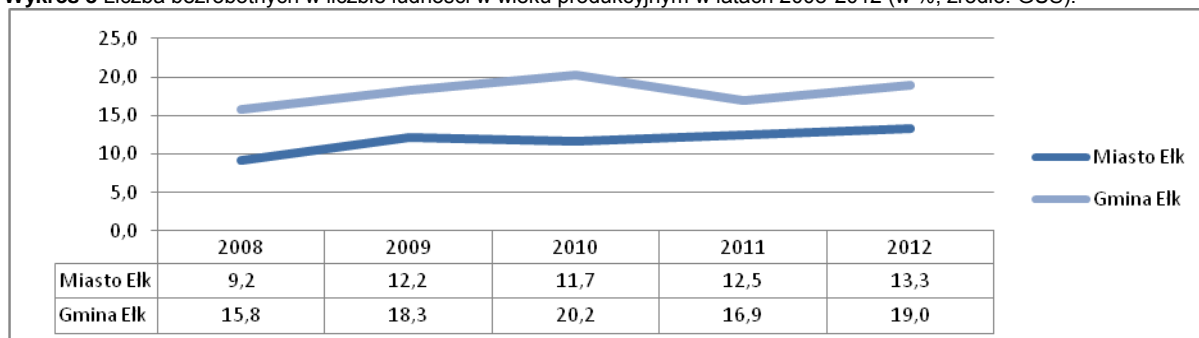
	bezrobotni ogółem	długotwale bezrobotni	do 25 roku życia	powyżej 50 roku życia	niepełnosprawni
Miasto Elk	5 247	2 876	1 003	1 286	301
Gmina Elk	1 366	764	281	306	78
MOF Elk	6 613	3 640	1 284	1 592	379

Biorąc pod uwagę liczbę bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym średnia dla MOF Elk, jak i dla poszczególnych gmin, jest wyższa niż średnia wojewódzka.

Wykres 7 Liczba bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2012 r. (w %; źródło: GUS).



Wykres 8 Liczba bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2008-2012 (w %; źródło: GUS).



Wg danych PUP **dominującym wiekiem wśród osób bezrobotnych w powiecie jest przedział 25 –34 lata**. Dotyczy to zarówno bezrobotnych zamieszkałych w mieście, jak i na wsi. Osób bezrobotnych z tego przedziału wiekowego było aż 2 491 (29,1% ogółu bezrobotnych). Nieco mniej liczebną była grupa bezrobotnych w wieku 18-24 lata – 1 754 osób (20,5%). Wśród osób w wieku 18-24 lata 21,6% pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy, zaś wśród bezrobotnych w wieku 25-34 lata prawie 37%. Niewiele mniej liczebna jest grupa osób w wieku 45-54 lata – 1 637 osób (19,2%) oraz w wieku 35-44 lata - 1 603 bezrobotnych (18,8%). Najmniej liczebną jest grupa bezrobotnych zaawansowana wiekowo tj. z przedziału 55-64 lata –1 062 osoby (12,4%). W tej grupie najwięcej, bo 51,8% pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Pod względem wykształcenia na koniec grudnia 2012 r. **najliczniejszą grupą były osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe** (32,2% ogółu bezrobotnych). Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymował się prawie co czwarty bezrobotny powiatu ełckiego (23,1%). Trzecią pod względem liczebności jest grupa bezrobotnych posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe tj. 23,1% ogółu bezrobotnych. Tylko 8,7% ogółu bezrobotnych posiadało wykształcenie wyższe. Nieliczną grupą są również bezrobotni legitymujący się wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 11,2% ogółu.

Podobną strukturą cechuje się grupa bezrobotnych zamieszkałych na wsi. W zbiorowości bezrobotnych zamieszkałych na wsi dwukrotnie niższy niż w mieście był odsetek osób, które posiadały dyplom uczelni wyższej (4,2%). Obserwuje się systematyczny spadek liczby bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, średnim ogólnokształcącym oraz wyższym i wzrost z wykształceniem zasadniczym zawodowym i policealnym i średnim zawodowym.

Tabela 10 Bezrobotni wg wykształcenia (źródło: PUP w Ełku).

	wyższe	udział	policealne i średnie zawodowe	udział	średnie ogólnok ształcące	udział	zasadnic ze zawodo we	udział	gimnazja lne i niższe	udział
2012 r.	743	8,7%	1975	23,1%	957	11,2%	2119	24,8%	2753	32,2%
Wzrost/spadek wobec 2011 r.	+ 17		+ 152		+73		+222		+177	
Zamieszkali na wsi										
2012 r.	138	4,2%	629	19,1%	249	7,5%	899	27,2%	1385	42,0%
Wzrost/spadek wobec 2011 r.	+1		+85		+6		+124		+111	

Analizując strukturę bezrobocia pod względem czasu pozostawania bez pracy możemy zauważyć, że w końcu grudnia 2012 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające bez zatrudnienia od 12 do 24 miesięcy (1670 osób). Osoby te stanowiły 19,5% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych.

Dostęp do usług publicznych

Pomoc społeczna

Ubóstwo jest złożonym zjawiskiem społecznym, przybierającym różne formy. Może przejawiać się ono brakiem zasobów finansowych, materialnych, głodem, brakiem godnego miejsca zamieszkania. Złożony charakter zjawiska ubóstwa wiąże się również z tym, iż zazwyczaj dysfunkcji tej towarzyszą inne problemy, tj. bezrobocie, niepełnosprawność, czy uzależnienia. Ubóstwo można postrzegać

w kategoriach ilościowych (niskie dochody), jak i jakościowych (słabsze wykształcenie, gorsze warunki mieszkaniowe).

Kwalifikując klientów ośrodków pomocy społecznej do grupy ludzi ubogich, za główne kryterium przyjmuje się wysokość dochodów danego gospodarstwa domowego. Ubóstwo jest więc utożsamiane z niskimi środkami finansowymi. Należy jednak pamiętać, iż ubóstwo jest następstwem długotrwałego pozostawania bez odpowiedniej ilości środków finansowych, zapewniających godny byt, pozwalający zaspokoić wszystkie elementarne potrzeby ludzkie.

Od 2008 r. liczba gospodarstw domowych korzystająca z pomocy społecznej w MOF Ełk wzrasta. Wiąże się to ze wzrostem liczby mieszkańców. Sytuacja ta dotyczy przede wszystkim miasta Ełk, w którym liczba gospodarstw korzystających z pomocy wzrosła o ok. 30% wobec 2008 r.

Tabela 11 (źródło: GUS)

gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej					
	2008	2009	2010	2011	2012
MOF Ełk	2 066	2 428	2 568	2 630	2 675
Miasto Ełk	1 582	1 872	1 987	2 087	2 137
Gmina Ełk	484	556	581	543	538

W 2012 r. 2,4 tys. rodzin w MOF Ełk otrzymywało **zasiłki rodzinne na dzieci**. W stosunku do 2008 r. wartość ta zmalała o 31%. Corocznie maleje udział dzieci do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny, w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku.

Tabela 12 (źródło: GUS)

	rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci					udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (%)				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
MOF Ełk	3 584	3 181	3 032	2 748	2 461	52,1	47,9	44,7	41,5	37,7
Miasto Ełk	2 790	2 435	2 317	2 076	1 866	40,9	36,4	33,7	30,9	28,5
Gmina Ełk	794	746	715	672	595	63,3	59,3	55,7	52,2	46,9

Kwota świadczeń rodzinnych na przestrzeni badanego okresu, nieznacznie zmalała (13 mln w 2012 r.). W 2012 r. we wszystkich gminach była ona niższa niż w roku 2011 i 2010.

W MOF Ełk są **4 zakłady pomocy społecznej**:

- 1 prowadzony przez samorząd dysponujący 280 miejscami (w 2012 r. obłożenie wynosiło 100%)
- 3 niepubliczne dysponujące łącznie 204 miejscami (obłożenie w 2012 r. wynosiło 98%).

W latach 2010-2012 o niemal 40% wrosła liczba miejsc w noclegowniach, domach i schroniskach dla bezdomnych (94 miejsca w 2012 r.) oraz liczba osób w nich przebywających (91 w 2012 r.). W 2012 r. obiekty dla bezdomnych dysponowały wonymi miejscami (obłożenie wyniosło 96,8%).

Wśród problemów społecznych jednym z najważniejszych są **problemy alkoholowe**. Problem ten jest zauważany w strategiach rozwiązywania problemów społecznych poszczególnych gmin. Na podstawie przeprowadzonych w ramach *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełk 2008-2018* badań monitoringowych dotyczących problemów z alkoholem można wyciągnąć następujące wnioski z diagnozy problemów alkoholowych i innych zagrożeń społecznych:

- Alkoholizm zajmuje czwarte miejsce w hierarchii problemów społecznych. Wymienia go 4 na 10 badanych. Dodając do tego narkomanię (trzecie miejsce – 41% wskazań), uzyskamy pełny obraz zagrożenia uzależnieniami widziany oczyma dorosłych mieszkańców Ełku.
- Młodzież widzi to jeszcze ostrzej: alkoholizm jest na drugim miejscu (57%), a narkomania na trzecim (54%)
- 90% badanych oczekuje na poziomie lokalnych działań służących ograniczeniu skali problemów alkoholowych.
- Według danych szacunkowych opartych na wskaźnikach wypracowanych przez PARPA, co piąty mieszkaniec gminy uwikłany jest w jakiś sposób (osobiście, lub przez członków rodziny) w problem alkoholowy.
- Wśród dzisiejszych 15-16-latków nie pije alkoholu zaledwie 8% uczniów.

Szacunkowa skala problemów alkoholowych w Ełku:

- Liczba osób uzależnionych od alkoholu: **1 130-1 700**
- Liczba osób dorosłych żyjących w rodzinach alkoholowych (współmałżonkowie, rodzice, rodzeństwo): **2 260-2 830**
- Liczba dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholików: **2 260-2 830**
- Liczba osób pijących szkodliwie, nieuzależnionych od alkoholu: **2 830-3 950**.

Jedną z przyczyn popadania w uzależnienia jest **zjawisko bezrobocia** przyczyniające się do pogorszenia bytu i stanu psychofizycznego człowieka. W dłuższym okresie uzależnienia wśród społeczeństwa skutkują wzrostem ubóstwa i przestępczości. Bezrobocie wywołuje negatywne skutki społeczne - w sferze ekonomicznej i psychospołecznej, które nasilają się w miarę wydłużenia się okresu pozostawania bez pracy.

Długotrwale bezrobocie skutkuje szybką degradacją ekonomiczną osoby i rodziny. W rodzinie objętej tym zjawiskiem z upływem czasu pojawia się bierność i zjawisko patologii, głównie nadużywanie alkoholu, trudności opiekuńczo-wychowawcze i nieumiejętność przystosowania się do zmieniających się zasad funkcjonowania na rynku.

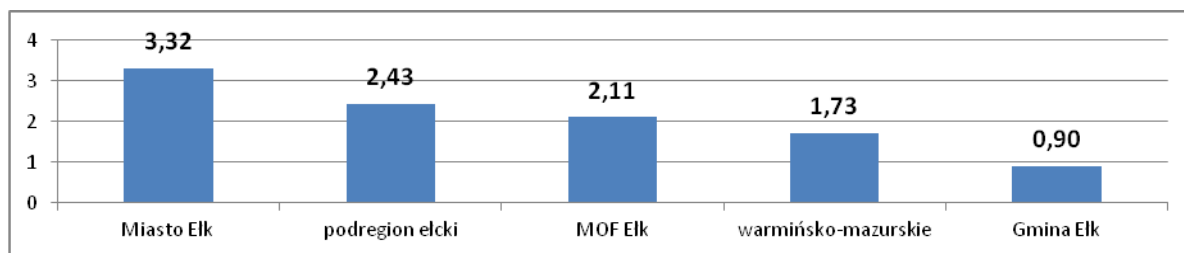
Piętno bezrobocia wpływa także na dzieci bezrobotnych, które odczuwając własną sytuację materialną jako gorszą, stopniowo mogą izolować się, co jest dotkliwym ograniczeniem naturalnych potrzeb związanych z rozwojem intelektualnym i społecznym. Skutkiem bezrobocia w rodzinie jest także osłabienie autorytetu rodziców. Rodziny, w których żyją osoby bezrobotne, szczególnie długotrwale pozostające bez prawa do zasiłku, z konieczności stają się klientami pomocy społecznej. Równowaga lokalnego rynku pracy to jeden z najważniejszych celów polityki rozwoju społeczno gospodarczej każdej gminy.

Innym ważnym problemem jest **sytuacja osób niepełnosprawnych i osób starszych**. Do najważniejszych problemów tej grupy mieszkańców można zaliczyć:

- występujące bariery architektoniczne i komunikacyjne,
- aktywność społeczno – zawodową i kulturalną,
- bariery w aktywności zawodowej wynikające z niedostatecznej bazy szkoleniowej,
- utrudniony dostęp do usług rehabilitacyjnych.

W porównaniu do województwa warmińsko-mazurskiego oraz podregionu ełckiego na terenie MOF Ełk w 2012 r. znajdowało się **stosunkowo dużo mieszkań socjalnych**. Przeciętna liczba mieszkań socjalnych na 1000 mieszkańców wyniosła 2,11, zbliżając się do wyniku osiągniętego w podregionie ełckim (2,43) i przewyższając wartość tego wskaźnika dla województwa (1,73). Na tak wysoką wartość wskaźnika dla MOF Ełk wpływ miała głównie duża ilość mieszkań socjalnych w mieście Ełk – 3,32 mieszkania na 1000 mieszkańców.

Wykres 9 Liczba mieszkań socjalnych na 1000 mieszkańców w 2012 r, (źródło: GUS).



Samorządy MOF Elk podejmują liczne **działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu**. W mieście Elk realizowano projekt Centrum Rewitalizacji Społecznej, w ramach którego zatrudniono pedagogów ulicznych i animatorów (wykonali 14 000 godzin pracy na rzecz środowiska lokalnego) i udzielono pomocy 150 młodym ludziom w wieku 10 – 20 lat wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. W Mieście Elku i Gminie Elk działa Klub Integracji Społecznej prowadzący punkt konsultacyjny dla uzależnionych i ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie. Klub realizuje także działania w zakresie reintegracji zawodowej, społecznej i edukacyjnej mieszkańców gminy. Pomimo aktywności władz lokalnych i organizacji pozarządowych nadal istnieją duże potrzeby w dziedzinie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu – prowadzone do tej pory działania muszą być kontynuowane i rozwijane. W Mieście Elku działa także Centrum Integracji Społecznej, które realizują podobne działania do działań KIS.

Organizacje pozarządowe

Przy analizie sfery społecznej ważnym aspektem jest określenie aktywności lokalnej. Aktywność społeczności lokalnej wynika z poziomu kapitału społecznego, który jest jednym z ważniejszych czynników rozwoju lokalnego i regionalnego. Wyrazem aktywności lokalnej jest **działalność organizacji pozarządowych**. Na terenie powiatu elckiego działa 275 organizacji pozarządowych, w tym:

- stowarzyszenia, związki i kluby zarejestrowane w KRS – 191,
- fundacje – 16,
- stowarzyszenia zwykłe – 7,
- uczniowskie kluby sportowe – 43,
- kluby sportowe – 18.

Spośród wszystkich organizacji ok. 80% to organizacje z MOF Elk. Organizacje pozarządowe działają w sektorach ekonomicznym, politycznym, sportowym, turystyczno-rekreacyjnym, edukacyjnym, religijnym, kulturalnym, dobroczynnym, młodzieżowym i dziecięcym, zdrowotnym, rozwoju środowiska lokalnego i wspierania innych organizacji. Organizacje miejskie funkcjonują w oparciu i na rzecz swoich członków (lub podopiecznych w przypadku organizacji przy instytucjach). Organizacje wiejskie podejmują działania na rzecz miejsca – wspólnoty.

Problemy na jakie napotykają organizacje:

- niewystarczająca ilość zasobów głównie finansowych (uzależnienie od samorządów lokalnych),
- niskie zaangażowanie członków organizacji w działania,
- niskie zainteresowanie działaniami odbiorców spoza organizacji w społeczności miejskiej,
- mały przepływ informacji między NGO a samorządem oraz między NGO,
- coraz trudniejszy dostęp do finansowania zarówno z grantów samorządowych jak i ogólnopolskich – duża konkurencja, duża biurokracja,
- niewielu członków o odpowiedniej wiedzy i kompetencjach potrzebnych do administracyjnej działalności organizacji,
- utrudniony dostęp do wsparcia dla NGO wśród organizacji wiejskich – bariera odległości⁹.

⁹ Raport *Organizacje pozarządowe powiatu elckiego*, Joanna Kłunejko.

Organizacje pozarządowe otrzymują od samorządów środki finansowe na realizację zadań zleconych głównie w obszarze kultury fizycznej i sportu, pomocy społecznej, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

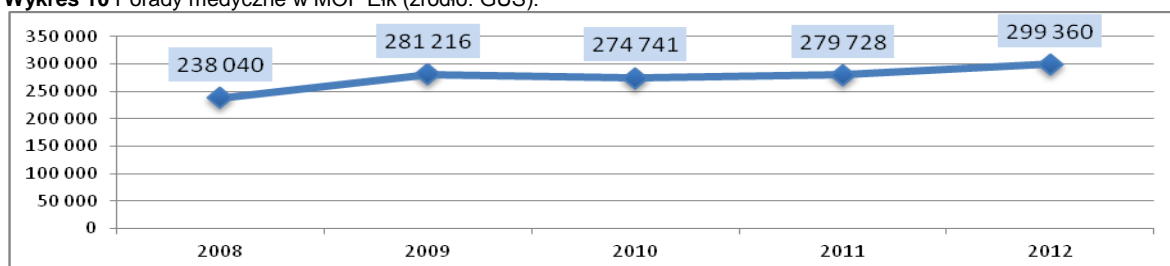
Tabela 13 Zadania zlecone organizacjom pozarządowym przez samorzady w 2012 r. (źródło: UM Elk, Gmina Elk, Starostwo Powiatowe).

	Przekazane środki (zł)	Główne zadania
Miasto Elk	1 193 842	- profilaktyka uzależnień 366 569 zł; - kultura fizyczna i sport 293 666 zł; - pomoc społeczna 179 682 zł; - wypoczynek letni i zimowy dzieci i młodzieży 111 891,10 zł;
Gmina Elk	70 000	- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej 48 500 zł; - pomoc społeczna 10 500 zł;
Powiat Elcki	426 000	- kultura fizyczna i sport 159 600 zł; - polityka społeczna 94 000 zł; - kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego 67 400 zł; - oświata i wychowanie 59 000 zł;

Opieka zdrowotna

W 2012 r. w MOF Elk działało 40 przychodni. W stosunku do 2008 r. sytuacja w tym względzie uległa znaczącej poprawie – liczba przychodni wzrosła o 166%. Zmiana ta dotyczyła głównie miasta Elk, w którym liczba przychodni wzrosła z 14 do 37. Co roku udzielanych jest prawie 300 tys. porad medycznych. Od 2008 roku ich liczba w MOF Elk wzrosła o 25% (wzrost w każdej gminie).

Wykres 10 Porady medyczne w MOF Elk (źródło: GUS).



W przeliczeniu na 1 tys. ludności **liczba przychodni** jest nieco powyżej średniej wojewódzkiej i poniżej podregionu elckiego. Najgorzej w tej kwestii wypada Gmina Elk –10 tys. mieszkańców gminy obsługiwanych jest tylko przez 3 przychodnie. Można przypuszczać, że znaczna część mieszkańców Gminy Elk korzysta z usług przychodni zlokalizowanych w mieście. Pod względem udzielonych **porad medycznych** w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wartość dla MOF Elk jest wyższa od średniej wojewódzkiej i poszczególnych podregionów. Tu także można zaobserwować znaczne rozbieżności pomiędzy poszczególnymi gminami MOF Elk.

Tabela 14 Przychodnie i porady medyczne w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w 2012 r. (źródło: GUS).

	Liczba przychodni na 1 tys. mieszkańców	Liczba udzielonych porad medycznych na 1 tys. mieszkańców
województwo	0,55	4 020
Podregion olsztyński	0,59	4 058
Podregion elbląski	0,51	3 965
Podregion elcki	0,58	4 038
MOF Elk	0,57	4 233
Miasto Elk	0,62	4 755
Gmina Elk	0,27	1 420

W MOF Elk działają 2 szpitale:

- Mazurskie Centrum Zdrowia, Zakład Opieki Zdrowotnej „Pro-Medica” Sp. z o.o. w Elku – w 2011 r. ok. 81% pacjentów pochodziło z terenu powiatu elckiego (w zdecydowanej większości z miasta i gminy Elk),
- 108 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Elku – w 2011 r. pacjenci z powiatu elckiego stanowili ok. 75% ogółu pacjentów (podobnie jak w Pro-Medica w większości były to osoby pochodzące z miasta i gminy Elk)¹⁰.

Edukacja

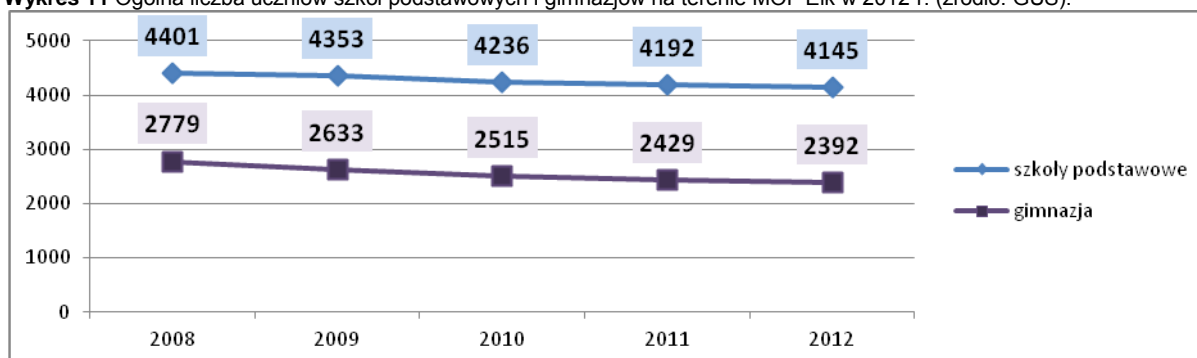
W 2012 r. na terenie MOF Elk działało **13 przedszkoli**. Miasto Elk posiada wystarczającą liczbę przedszkoli, by zapewnić miejsce wszystkim dzieciom, które przed rozpoczęciem nauki w szkole muszą odbyć obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne.

Tabela 15 Przedszkola w 2012 r. (źródło: GUS).

	miejsca	dzieci
Miasto Elk	1 660	1 637
Gmina Elk	50	50

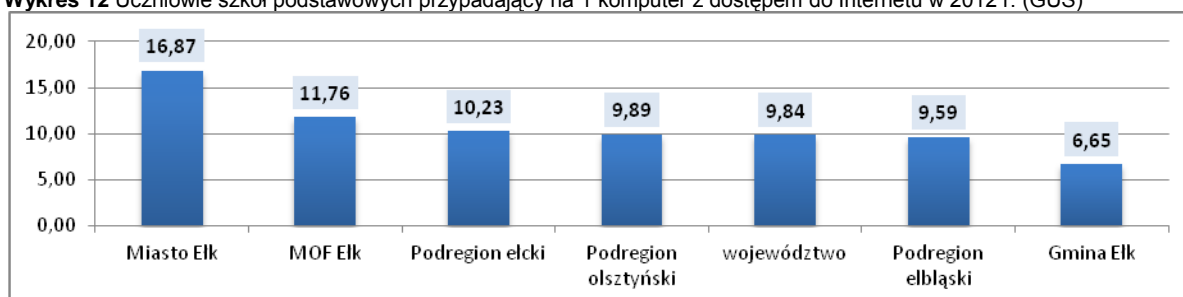
W 2012 r. w MOF Elk działało **16 szkół podstawowych i 13 gimnazjów**. We wszystkich gminach obserwuje się **systematyczny spadek liczby uczniów**.

Wykres 11 Ogólna liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów na terenie MOF Elk w 2012 r. (źródło: GUS).



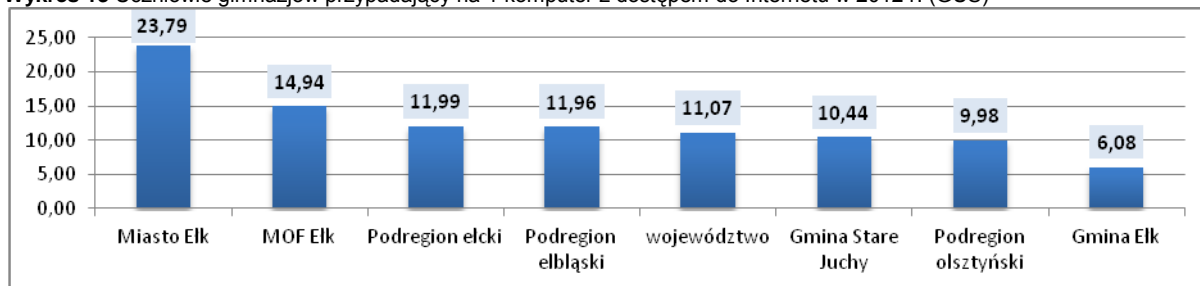
W dziedzinie komputeryzacji szkół średnie wskaźniki dla MOF Elk są stosunkowo słabe. Biorąc pod uwagę liczbę uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach, średnia jest wyższa niż średnia wojewódzka i średnia podregionów. Wewnątrz MOF Elk występują duże różnice – wskaźniki dla miasta Elk są znacznie wyższe niż dla gminy Elk.

Wykres 12 Uczniowie szkół podstawowych przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu w 2012 r. (GUS)



¹⁰ Obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego Elk. Delimitacja, W-M Biuro Planowania Przestrzennego, Olsztyn 2012 r.

Wykres 13 Uczniowie gimnazjów przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu w 2012 r. (GUS)

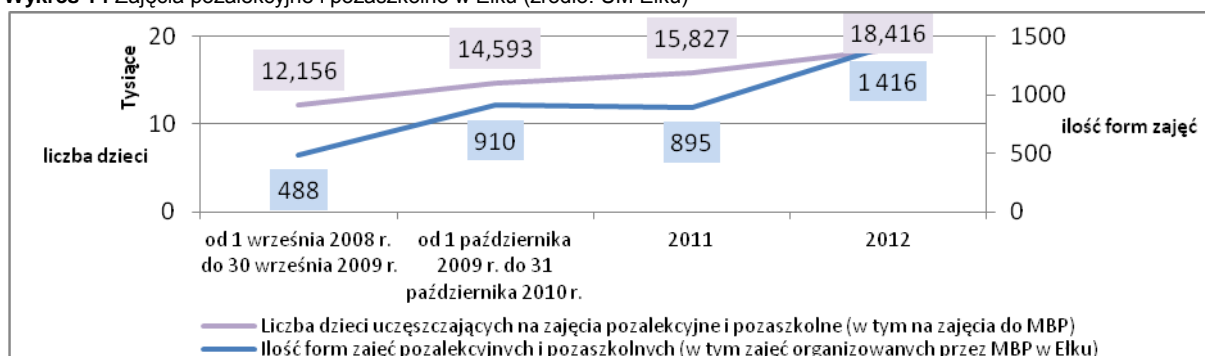


Uczniowie szkół podstawowych są w zdecydowanej większości mieszkańcami poszczególnych gmin. Do szkół podstawowych na terenie miasta Elk dojeżdżają dzieci głównie z terenu miasta (96%) i gminy Elk (3%). Do gimnazjów na terenie miasta Elk dojeżdża młodzież głównie z terenu miasta (93%) i gminy Elk (5%) oraz pojedynczy uczniowie z pozostałych gmin powiatu i spoza powiatu. Analogicznie wygląda sytuacja w przypadku szkół średnich¹¹.

W Elku funkcjonują 4 szkoły zawodowe, 7 techników i 4 licea ogólnokształcące. Liczba uczniów poszczególnych typów szkół od 2008 r. maleje. Komputeryzacja liceów jest na wysokim poziomie – w MOF Elk na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczonych do użytku uczniów przypada 6,31 uczniów. Jest to wynik lepszy niż średnia wojewódzka (9,45) jak i poszczególnych podregionów.

Elccy uczniowie chętnie korzystają z możliwości uczęszczania na zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne. Corocznie wzrasta liczba zajęć i liczba osób z nich korzystających.

Wykres 14 Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne w Elku (źródło: UM Elku)



Szkolnictwo wyższe obejmuje 4 uczelnie: Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku Filia w Elku, Wydział Gospodarki Turystycznej w Elku Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, Wydział Studiów Technicznych i Społecznych w Elku Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie, Wyższe Seminarium Duchowe Diecezji Elckiej. Spośród wszystkich uczelni wyższych w 2012 r. jedynie WSiFiZ oferowała studia na kierunkach technicznych (informatyka i budownictwo).

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

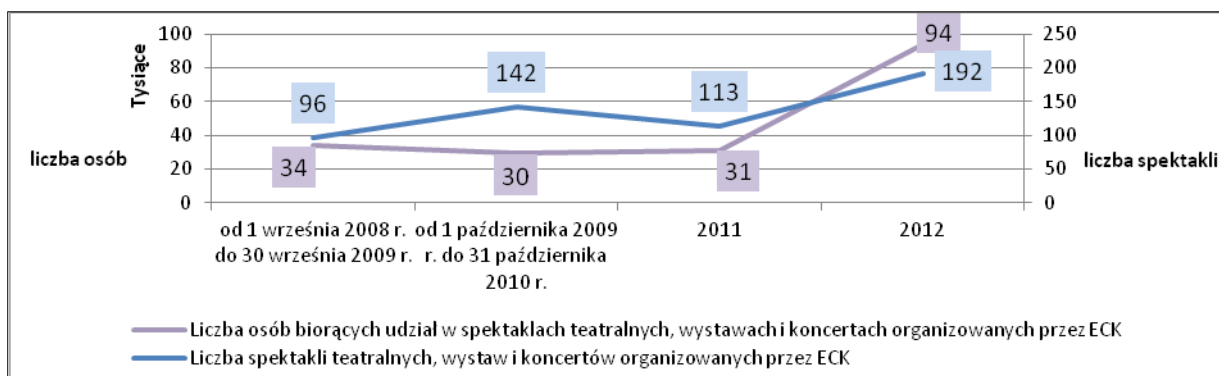
W każdej gminie MOF Elk działa ośrodek kultury. W 2012 r. ośrodki kultury zorganizowały ponad 800 imprez, w których wzięło udział ok. 144 tys. uczestników. W porównaniu z 2011 r. znacznie wzrosła liczba zespołów artystycznych (z 10 do 21) i liczba ich członków (z 71 do 374). Ośrodek w Elku posiada pracownię plastyczną, muzyczną, ceramiczną i sale taneczną, a w gminie Elk jedynie salę muzyczną.

Największą instytucją działającą w obszarze kultury w MOF Elk jest **Elckie Centrum Kultury**. Celem działalności merytorycznej ECK jest stworzenie jak najszerszej oferty działań kulturalnych dla mieszkańców Elku jak również gości i wczasowiczów przebywających na Mazurach. Proponowane

¹¹ Obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego Elk. Delimitacja, W-M Biuro Planowania Przestrzennego, Olsztyn 2012 r.

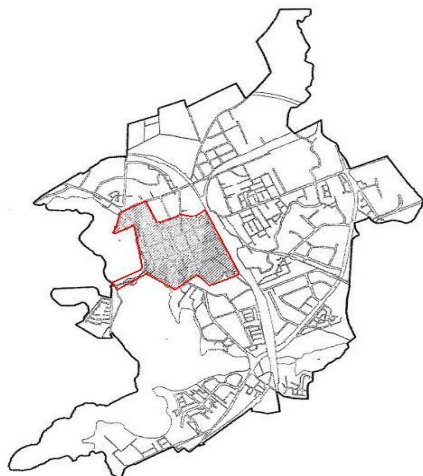
usługi obejmują różnorodne dziedziny artystyczne tj. teatr, film, muzykę poważną, muzykę rozrywkową, plastykę, taniec ludowy, ceramikę, itd.

Wykres 15 Działalność ECK (źródło: UM Ełku)



W sferze przestrzennej Ełku istotne miejsce zajmują zabytki. Ochronie prawnej i konserwatorskiej podlegają wszystkie obiekty znajdujące się w katalogu zabytków architektonicznych i budownictwa odnoszące się do m. Ełk. W gminnej ewidencji zabytków widnieje 305 obiektów, a do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Urząd Ochrony Zabytków wpisane są **32 zabytki** (układy urbanistyczne, zespół zamkowy, kolej dojazdowa, kościoły, cmentarze, budynki mieszkalne). **Strefa ochrony konserwatorskiej w Ełku obejmuje śródmiejski zespół urbanistyczny**, a wszelka działalność inwestycyjna w tym obszarze wymaga akceptacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W gminie Ełk do rejestru zabytków wpisane są kościoły, cmentarze oraz nieliczne parki dworskie, chaty, dworki i kwatery wojskowe.

Rysunek 5 Śródmiejski zespół urbanistyczny w Ełku.

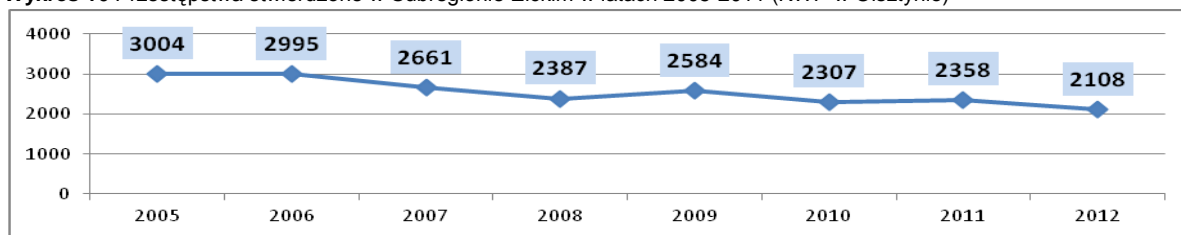


W 2010 r. Rada Miasta Ełku przyjęła *Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Ełku na lata 2010 – 2013*. Program jest instrumentem koordynującym politykę przestrzenną miasta w celu ochrony i wyeksponowania dziedzictwa kulturowego. W latach 2008-2012 Miasto Ełk przeznaczyło na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami łącznie ok. 12 mln zł.

Bezpieczeństwo

W powiecie ełckim **obserwuje się tendencję do spadku ogólnej ilości przestępstw** (nieznaczne wzrosty w latach 2009 i 2011).

Wykres 16 Przestępstwa stwierdzone w Subregionie Ełckim w latach 2005-2011 (KWP w Olsztynie)



W powiecie najczęściej występuje przestępstw kryminalnych. Stanowią one 65-70% wszystkich przestępstw. Przestępstwa gospodarcze stanowią 10-13% wszystkich przestępstw. Wśród przestępstw kryminalnych najczęściej jest kradzieży cudzej rzeczy, kradzieży z włamaniem oraz przestępstw narkotykowych. W porównaniu z 2008 r. nastąpił znaczny wzrost liczby przestępstw narkotykowych, o ponad 33%. Obecnie utrzymuje się na poziomie 150-160 zdarzeń rocznie. Najmniej notuje się najcięższych przestępstw, tj. zabójstw oraz gwałtów. W skali roku sięgają one od 2 do 3 zdarzeń.

Transport publiczny

Zadania z zakresu transportu publicznego na terenie MOF Ełk wykonuje Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Ełku. MZK obsługuje **18 linii autobusowych, które przebiegają przez obszar Miasta Ełk, Gminy Ełk i Gminy Stare Juchy**. W 2012 r. z transportu publicznego skorzystało łącznie 3,7 mln osób (wzrost w porównaniu do 2011 r. o 600 tys. osób). „MZK” Sp. z o. o. w Ełku posiada obecnie 33 autobusy o przeciętnym wieku 11,5 lat.

Miejscowości, które nie korzystają z usług MZK, obsługiwane są przez regularne przewozy autobusowe (lokalne i dalekobieżne) PKS i prywatnych przewoźników.

Wodociągi i kanalizacja

W 2012 r. długość sieci wodociągowej w Subregionie Ełckim wynosiła 279,2 km i wzrosła w stosunku do roku 2008 r. o 72,1 km. Główne działania w tym zakresie podejmowała Gmina Ełk, w której długość sieci wzrosła o 57,1 km. Na terenie MOF Ełk nie ma miejscowości, w których występują braki wody. Problemem jest korzystanie przez ludność wiejską z wody o niewłaściwej jakości pochodzącej ze studni przydomowych.

Sieć kanalizacyjna miała w 2012 r. długość 137,4 km i wzrosła o 17,2 km (w mieście Ełk wzrosła o 13,1 km, a w Gminie Ełk o 4,1 km). W mieście z sieci wodociągowej korzysta prawie 99% mieszkańców, a w gminie niemal ¾. Udział mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej w Ełku także wynosi ponad 90%, jednak na obszarach wiejskich niecała 1/3 mieszkańców ma taką możliwość.

Miasto Ełk prowadzi znaczące inwestycje wodno-kanalizacyjne w ramach projektu „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej aglomeracji Ełk”. W wyniku realizacji projektu zmodernizowano lub wybudowano niemal 40 km w sieci. Wartość inwestycji wynosi ponad 113 mln zł, z czego 57% stanowi dofinansowanie ze środków UE.

Tabela 16 Korzystający z wodociągów w % ludności (źródło: GUS).

	Wodociąg			
	2008	2009	2010	2011
Miasto Ełk	98,6	98,6	98,7	98,9
Gmina Ełk	72,0	72,4	73,9	74,0

Tabela 17 Korzystający z kanalizacji w % ludności (źródło: GUS).

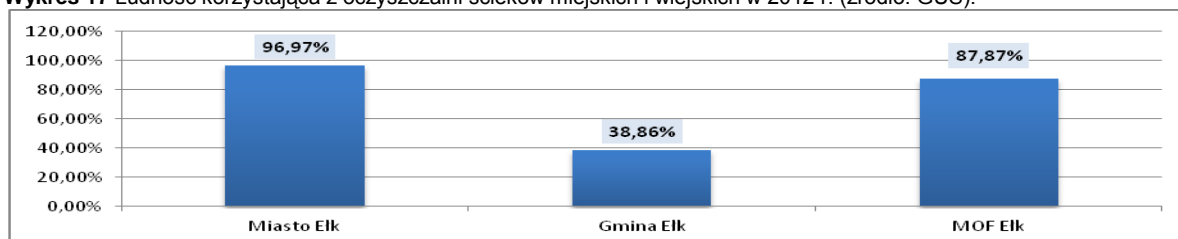
	Kanalizacja			
	2008	2009	2010	2011
Miasto Elk	93,6	93,9	94,4	94,8
Gmina Elk	27,4	27,8	28,1	28,7

W porównaniu do roku 2008 w 2012 r. nastąpił spadek ogólnego zużycia wody w MOF Elk o 1,44% (wzrost w mieście o ok. 2% i spadek na terenach wiejskich o ¼). Dotyczyło to głównie gospodarstw domowych, które zużyły o 5,8% mniej wody. Z kolei w przemyśle nastąpił wzrost o ok. 7%.

Z oczyszczalni ścieków w 2012 r. korzystało 87,9% mieszkańców MOF Elk (znaczne rozbieżności pomiędzy miastem a terenami wiejskimi). Od 2008 r. wielkość odprowadzanych ścieków wzrosła o 5,82%. 100% ścieków komunalnych i przemysłowych wymagających oczyszczania jest oczyszczanych.

W MOF Elk dość powszechne są zbiorniki bezodpływowe, z których ścieki wywożone są do istniejących oczyszczalni ścieków lub na pola uprawne. Nieszczelność zbiorników powoduje przesiąki zanieczyszczeń do gruntu. Nierzadko spotyka się również nielegalne odprowadzenie zanieczyszczeń ciekłych do wód powierzchniowych.

Wykres 17 Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich w 2012 r. (źródło: GUS).



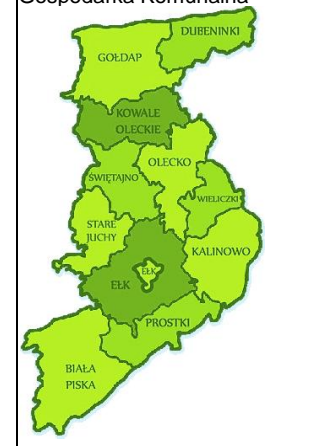
Szansą na poprawę tej sytuacji jest sukcesywna rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w obrębie ustanowionych aglomeracji. Na terenie MOF Elk Wojewoda i Sejmik Województwa Warmińsko – Mazurskiego ustanowili **aglomerację Elk**. W ramach aglomeracji ścieki z miasta Elk i częściowo gminy są odprowadzane i utylizowane w zbiorczej oczyszczalni ścieków w Nowej Wsi Etckiej (Gmina Elk). Do ww. oczyszczalni dopływają ścieki z następujących miejscowości: Elk, Siedliska, Oracze, Wityny, Straduny, Piaski, Sajzy, Malinówka, Regielnica, Mrozy, Nowa Wieś Etcka.

Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami w MOF Elk prowadzona jest przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „Eko-MAZURY” Sp. z o.o., powołane przez Związek Międzygminny „Gospodarka Komunalna” z siedzibą w Elku. Cel, jaki został postawiony przed spółką to prowadzenie działań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi. Jego realizacja wynika z kwestii przejęcia wykonywania zadań gospodarki odpadami od wszystkich gmin Związku, a także jednostek organizacyjnych i przedsiębiorstw wielobranżowych funkcjonujących na jego obszarze. Stworzenie **nowoczesnego systemu gospodarki odpadami** było możliwe dzięki realizacji projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, w ramach którego powstał m.in. Zakład Unieszkodliwiania Odpadów w Siedliskach k/Elku wraz z kwaterą balastową i 3 stacjami przeładunkowymi. Od grudnia 2011 r. spółka unieszkodliwia, na bazie wybudowanego zakładu, odpady komunalne w sposób całkowicie bezpieczny dla środowiska naturalnego.

W nowoczesnym ZUO zastosowano technologię opartą na następujących procesach:

Rysunek 6 Gminy należące do Związku Międzygminnego Gospodarka Komunalna



- ✓ segregacja i sortowanie odpadów komunalnych z odzyskiem surowców materiałowych,
- ✓ kompostowanie odpadów biodegradowalnych,
- ✓ odzysk frakcji wysokokalorycznych jako komponentu do produkcji paliwa alternatywnego,
- ✓ przetwarzanie odpadów budowlanych,
- ✓ demontaż odpadów gabarytowych,
- ✓ czasowe magazynowanie odpadów niebezpiecznych,
- ✓ składowanie balastu na kwaterze.

Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych zgodnie z *Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2016* odgrywa strategiczną rolę w gospodarce odpadami komunalnymi w województwie posiadając status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) dla gmin należących do Związku.

Od 2008 r. ilość odpadów w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca zmniejszyła się o 25,7 kg. Statystyczny mieszkaniec MOF Ełk wyprodukował w 2012 r. 143 kg odpadów. Jest to niższa wartość niż średnia wojewódzka i średnia podregionów olsztyńskiego i elbląskiego. Wynik ten przewyższa Miasto Ełk, w którym 1 mieszkaniec wyprodukował 201,2 kg odpadów (od 2008 r. nastąpił spadek o 32,7 kg/mieszkańca), przy 84,8 kg odpadów przypadających na 1 mieszkańca gminy Ełk.

Dzięki działalności Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów **ilość odpadów poddanych odzyskowi w MOF Ełk gwałtownie wzrosła** (z 26,64% w 2008 r. do 81,59% w 2012 r.). Mimo że wyniki osiągane nadal są niższe od średniej dla województwa warmińsko-mazurskiego, działalność Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów pozwala liczyć na stały wzrost ilości odpadów odzyskiwanych w następnych latach.

Tabela 18 (źródło: GUS)

odpady poddane odzyskowi (%)					
	2008	2009	2010	2011	2012
warmińsko-mazurskie	80,7	82,2	88,6	84,5	93,5
podregion ełcki	74,1	74,9	66,3	65,1	91,0
MOF Ełk	26,6	29,2	29,4	29,0	81,6
Miasto Ełk	57,3	58,4	58,9	58,0	91,6
Gmina Ełk	0,0	0,0	0,0	0,0	71,6

Gospodarka odpadami przemysłowymi powstającymi w powiecie jest uregulowana i prowadzona właściwie. Wytwórcy odpadów posiadają stosowne pozwolenia, decyzje zatwierdzające programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi, przyjęte informacje o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów, a także w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

Według informacji zawartych w *Programie Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest dla Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna”* szacuje się, że w MOF Ełk w 2009 r. znajdowało się 2 430,03 Mg (Megagram) wyrobów zawierających azbest o łącznej powierzchni 200 733,0 m². Usuwanie wyrobów zawierających azbest stanowi w ostatnich latach priorytet w walce z odpadami niebezpiecznymi ze względu na zagrożenie zdrowia ludzi i ochronę środowiska. Okres usunięcia wyrobów azbestowych na terytorium Polski określono do roku 2032¹².

¹² Powiatowy Program Ochrony Środowiska, Powiat Ełcki.

Zaopatrzenie w energię

Podstawową linią na terenie MOF Ełk jest linia o napięciu 15 kV, która przez sieć stacji transformatorowych dostarcza energię do odbiorców. Średni stopień obciążenia stacji wskazuje na rezerwy mocy w stacjach. Istniejący stan sieci elektroenergetycznych umożliwia sprawna dostawę do odbiorców¹³.

W MOF Ełk **lokale mieszkalne i usługowe ogrzewane są przez indywidualne źródła ciepła oraz na terenie miasta Ełk przez 2 ciepłownie**: Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. oraz Spółdzielni Mieszkaniowej „Świt”. Nośnikami energii wykorzystywanymi przez ciepłownie jest węgiel, natomiast przez indywidualne źródła węgiel i drewno oraz w niewielkim zakresie energia elektryczna, gaz propan-butan, olej opałowy i biomasa.

Indywidualne źródła ciepła zainstalowane w domach jednorodzinnych lub wspólnotach są opalane paliwami stałymi. Są to źródła wymagające ciągłej obsługi oraz generujące znaczne zanieczyszczenia powietrza w zależności od rodzaju paliwa. Nie są wyposażone w urządzenia odpylające, recyrkulacje spalin, analizatory jakości spalania, systemy nadzoru nad sprawnością produkcji energii. Przeniesienie produkcji energii do źródła zawodowego pozwoliłoby na wytwarzanie ciepła z najwyższą sprawnością, przy najmniejszej możliwej emisji szkodliwych substancji. Odbiorca energii cieplnej nie byłby obciążony obowiązkami związanymi z ciągłym monitorowaniem pracy kotła, kontrolą jakości spalania, zagospodarowaniem odpadów powstających po procesie spalania. Poprzez możliwość otrzymania energii w czystej postaci poprawiłby się lokalny stan środowiska naturalnego oraz wzrosła jakość życia.

Sieć ciepła ciepłowni PEC i SM „Świt” jest w dobrym stanie technicznym. Jedyne niewielkie odcinki sieci (m.in. wzdłuż rzeki Ełk) wymagają modernizacji z zastosowaniem rur preizolowanych oraz wprowadzenia zdalnego monitoringu i sterowania parametrami cieplnymi. Rozbudowa sieci ciepłowniczej jest ukierunkowana na podłączenie odbiorców w nowych budynkach mieszkaniowych oraz w istniejących osiedlach domów jednorodzinnych w celu likwidacji indywidualnych źródeł energii. Moce cieplne obu ciepłowni wystarczają w obecnej chwili na zaspokojenie potrzeb odbiorców energii. Jedyne ciepłownia SM „Świt” w przypadku podłączania nowych odbiorców będzie musiała zwiększyć moc poprzez modernizację istniejącego rezerwowego kotła ciepłowni C1.

W celu zmniejszenia zużycia energii cieplnej, a przez to redukcji emisji zanieczyszczeń do atmosfery (m.in. CO₂), podejmowana jest na terenie MOF Ełk stała **termomodernizacja obiektów** użyteczności publicznej oraz budynków spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych. Szacuje się, że około 80% budynków nie spełnia obecnie obowiązujących norm cieplnych. Przewidując, że w okresie do 2020r. nastąpi wzrost wymagań cieplnych dotyczących budynków, należy podjąć działania w celu ograniczenia strat ciepła poprzez wykonanie audytów energetycznych i projektów budowlanych według nowych norm oraz sukcesywnie wykonywać termomodernizacje.

Dużą popularność na terenie MOF Ełk zyskują **odnawialne źródła energii**. W gospodarce energetycznej MOF Ełk mogą być wykorzystywane m.in. takie źródła energii odnawialnej:

- **biomasa** (do największych obiektów, które posiadają kotły opalane na biomasę należą: „Tęczowy Dom” w Ełku oraz Zespół Szkół Nr 1 w Ełku),
- **energia wody** (2 małe elektrownie wodne – w Nowej Wsi Ełckiej i Stradunach)
- **energia słoneczna** (kolektory słoneczne posiadają min. Ośrodek dla Dzieci Niepełnosprawnych „Tęczowy Dom”, PRO-MEDICA Sp. z o.o., Park Wodny w Ełku, Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Ełckiej),
- **energia wiatru** (planowana jest budowa farm wiatrowych w okolicach Nowej Wsi Ełckiej oraz w obrębie Śniepie Gmina Ełk),
- **energia geotermalna** (Kościół i Oratorium Parafii pw. Św. Rafała Kalinowskiego i Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Ełckiej wykorzystują pompy ciepła)¹⁴.

¹³ Powiatowy Program Ochrony Środowiska, Powiat Ełcki.

¹⁴ Powiatowy Program Ochrony Środowiska, Powiat Ełcki.

W mieście Ełk realizowane są liczne projekty na rzecz zapewnienia optymalizacji i efektywności wykorzystania energii elektrycznej i ciepłej oraz stosowania odnawialnych źródeł energii. Stale rośnie liczba obiektów wykorzystujących odnawialne źródła energii oraz ilość wytworzonej energii pochodzącej z tych źródeł.

Zaopatrzenie w gaz

Sieć gazowa w MOF Ełk jest tylko w mieście Ełk. Łączna długość sieci gazowej wraz z przyłączami wynosi 91 km i obejmuje swoim zasięgiem 70% terenu miasta. Czynnymi jest 2 040 przyłączy. Ważną inwestycją związaną z gazyfikacją miasta Ełk jest prowadzona budowa stacji regazyfikacji gazu LNG, która ma zakończyć się w III kwartale 2014 r. Realizacja projektu umożliwi zmianę obecnie używanego gazu propan-butan na gaz wysokometanowy. Inwestycja zwiększy popyt na tego typu paliwo, co również przyczyni się do wzrostu liczby odbiorców gazu.

Powiązania komunikacyjne wewnątrz MOF Ełk

Powiat ełcki jest jednym z nielicznych powiatów w kraju, które charakteryzuje **zła dostępność czasowa samochodem osobowym do ośrodka wojewódzkiego**. Drogi krajowe i wojewódzkie MOF Ełk tworzą główny układ komunikacyjny obsługujący nie tylko powiat, ale region wschodni województwa. Wiązą obszar z ośrodkami gminnymi w ramach powiatu, ale stanowią też ważne powiązania w połączeniach miejscowości MOF Ełk z sąsiednimi gminami tj: Orzyszem, Białą Piską, Oleckiem. Drogi gminne i powiatowe MOF Ełk są często w złym stanie technicznym, wymagają przebudowy i wykonania nowych nawierzchni. W obliczu stale narastającego ruchu kołowego (osobowego i ciężarowego) **stan sieci drogowej nie odpowiada wymaganym standardom**.

W Ełku sieć głównych dróg gminnych połączonych z drogami krajowymi nr 16 i 65 obejmuje ulice Jana Kilińskiego, Wojska Polskiego, 11-go Listopada, Sikorskiego, Łukasiewicza, Suwalską, Kolonia, Kajki. Poza tym z drogami krajowymi łączą się ulice Baranki, Matki Teresy z Kalkuty, Jana Pawła II, Kolejowa, Norwida, Przytorowa, Ciepła, Strefowa, Okrężna, Żelazna, Krzemowa, Bursztynowa, Rzemieśnicza, Lazurowa.

Rysunek 7 Drogi dojazdowe do dróg krajowych i wojewódzkich w mieście Ełk (www.maps.google.pl)



Ośrodek Subregionalny Ełk położony jest na styku tras prowadzących do przejść granicznych z Rosją, Litwą i Białorusią, a co się z tym wiąże, narażony jest na ruch tranzytowy samochodów ciężarowych. W ogólnej liczbie pojazdów ruch ciężarowy stanowi około 11% wszystkich pojazdów. Wyniki Generalnego Pomiaru Ruchu z 2010 r. wskazują, że na drogach krajowych powiatu ełckiego natężenie ruchu wzrosło. Porównując pomiar ruchu z 2005 i 2010 r. natężenie ruchu na drodze nr 16 wzrosło o ok. 20%, a na

drodze 65 ok. 15-17%. Ruch letni na drogach krajowych jest średnio o 20% większy od średniodobowego ruchu rocznego¹⁵.

Zdecydowanie najważniejszą inwestycją drogową realizowaną w ostatnich latach w Mieście Elku była **budowa obwodnicy miasta**, trwająca w latach 2004-2012. Obwodnica omija miasto od północy, prowadzi łukiem do ulicy Przemysłowej (inwestycyjnego i biznesowego serca Elku, w pobliżu której zlokalizowany jest m.in. Park Naukowo-Technologiczny). Jej całkowita długość to ponad 11,5 km. Wzdłuż obwodnicy położona jest Suwalska Specjalna Strefa Ekonomiczna Podstrefa Elk skupiająca wiele zakładów produkcyjnych. W jej sąsiedztwie kompleksowo uzbrojono ok. 6 ha terenów przeznaczonych pod inwestycje przy ulicy Krzemowej. Przy obwodnicy mieszczą się również 23 ha terenów inwestycyjnych z pełną infrastrukturą należące do Parku Naukowo-Technologicznego. Uruchomienie nowej obwodnicy miejskiej niesie również wiele korzyści dla środowiska i jakości życia mieszkańców. Dzięki obwodnicy wyprowadzono z centrum Elku uciążliwy ruch tirów i ciężkiego transportu, który do tej pory odbywał się głównymi ulicami miasta, a co za tym idzie, zmniejszył się poziom zanieczyszczenia i hałasu w mieście.

Tabela 19 Wydatki z budżetów jst na drogi w 2012 r. (w zł; źródło: GUS).

	Drogi publiczne wojewódzkie	Drogi publiczne powiatowe	Drogi publiczne gminne
Powiat elcki	0,00	10 863 076,23	266 957,02
Miasto Elk	0,00	0,00	10 305 573,44
Gmina Elk	0,00	50 000,00	2 970 436,40

Długość ścieżek rowerowych w MOF Elk na koniec 2012 r. wynosiła 11 km (15,43% łącznej długości ścieżek rowerowych w podregionie elckim i 4,38% ścieżek wojewódzkich). W tej dziedzinie MOF Elk wypada słabo na tle województwa i poszczególnych podregionów. Ponadto ścieżki są rozczłonkowane i nie stanowią jednolitej sieci rowerowej.

Rewitalizacja

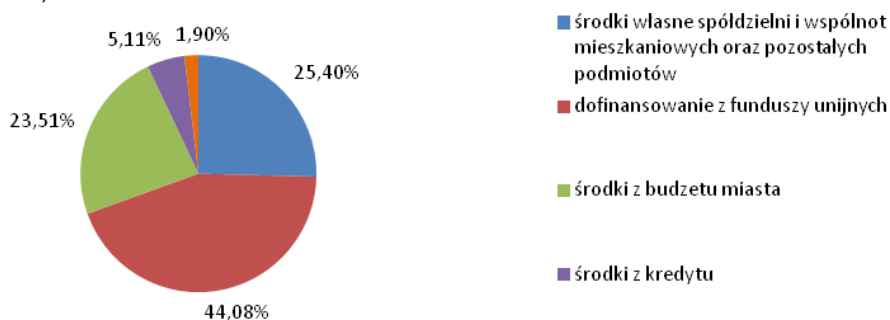
W KPZK 2030 i strategii wojewódzkiej Miasto Elk zostało wyznaczone jako obszar wymagający restrukturyzacji i rewitalizacji. W celu określenia i zidentyfikowania potrzeb w zakresie rewitalizacji zdegradowanych społecznie i ekonomicznie obszarów znajdujących się na terenie miasta został opracowany *Program Rewitalizacji Elku*. Jest to kompleksowy program remontów, modernizacji zabudowy i przestrzeni publicznych, rewitalizacji zabytków na wybranych obszarach miasta, bezpośrednio powiązanych z rozwojem gospodarczym i społecznym. W programie wyznaczono do rewitalizacji 7 obszarów obejmujących swym zasięgiem większą część miasta:

1. Obszar atrakcyjny turystycznie i sportowo-rekreacyjnie
2. Obszar powojaskowy
3. Obszar zabudowy starej i jednorodzinnej
4. Obszar śródmieścia
5. Obszar zabudowy wielorodzinnej „Blokowiska”
6. Obszar zielony (parki cmentarze)
7. Obszar poprzemysłowy.

W 2012 r. na rewitalizację obiektów wpisanych do *Programu Rewitalizacji* wydano niemal 23 mln zł. Prawie połowę z tej kwoty stanowiło dofinansowanie ze środków UE.

¹⁵ *Obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego Elk. Delimitacja*, W-M Biuro Planowania Przestrzennego, Olsztyn 2012 r.

Wykres 18 Udział poszczególnych źródeł finansowania działań rewitalizacyjnych w ogólnej kwocie przeznaczony w 2012 r. na rewitalizację (UM Ełku)



W Ełku, podobnie jak w większości polskich miast, nieodłącznym elementem krajobrazu miejskiego są **osiedla blokowe**. Szczególnie dynamiczny ich rozwój nastąpił w latach 70-tych i 80-tych skutkiem wprowadzenia w budownictwie mieszkaniowym zmian technologicznych. Owe zmiany uwidocznione były monokulturą wielkiej płyty. Osiedla blokowe, skupiając często 40-60% ogólnej liczby ludności, stały się głównymi miejscami koncentracji ludności miejskiej. Budowane w przestarzałych technologiach wielkiej płyty budynki wymagają pilnej ingerencji w celu polepszenia warunków życia codziennego i poprawy atrakcyjności wizerunku miasta.

Wg danych z 2008 r. w Ełku było 481 wielorodzinnych budynków wybudowanych przed 1989 rokiem. Ponadto 67% budynków stanowią budynki powstałe w latach 1980 – 1990, które nie były poddawane jakimkolwiek pracom termomodernizacyjnym.

Obszar poprzemysłowy wymagający rewitalizacji w Ełku to obszar po byłym przedsiębiorstwie „LENPOL” z uwagi na swoją potencjalną atrakcyjność inwestycyjną – położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Dzięki rewitalizacji terenu po byłej bazie „LENPOL” miasto zyska teren wysokiej klasy inwestycyjnej.

Na terenach wiejskich Ośrodka Subregionalnego Ełk rewitalizacji wymagają przede wszystkim **tereny po Państwowych Gospodarstwach Rolnych**. Obszary te cechują się zazwyczaj wysokim bezrobociem i niską aktywnością zawodową mieszkańców. Występuje na nich zabudowa wielorodzinna z wielkiej płyty. Dziedzictwo PGR-ów oddziałuje na wszystkich mieszkańców, pogłębiając niełatwą sytuację najbardziej wrażliwych na wykluczenie grup społecznych. W tym kontekście ważna jest rewitalizacja centrów wsi, które pełnią funkcje gospodarcze, społeczne i kulturalne dla lokalnych społeczności. Rewitalizacja centrów zwiększy atrakcyjność miejscowości na terenach wiejskich, wzmocni rolę centrów jako miejsca spotkań i rekreacji przyczyniając się do wzmocnienia tożsamości i integralności wsi.

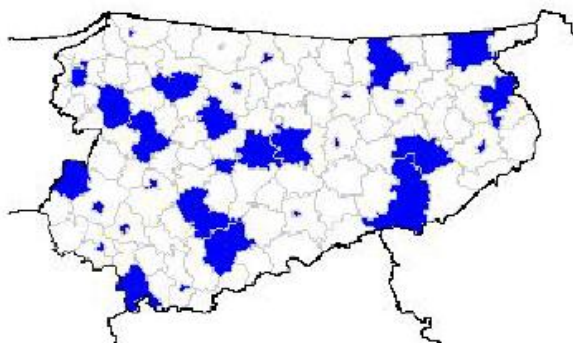
Potencjalnych inwestorów i przedsiębiorców zniechęca stopień zaniedbania terenów popegeerowskich. Zły stan dróg i brak odpowiedniej infrastruktury jest hamulcem dla rozwoju biznesu. Pracodawców zniechęca też brak siły roboczej. Wykwalifikowani pracownicy migrują z tych terenów. Podobnie dzieje się z wykształconymi młodymi ludźmi, którzy zostają w większych ośrodkach uniwersyteckich. Prawdziwe problemy rodzą jednak ludzie niezatrudnieni, nie szukający naprawdę zatrudnienia, którzy według urzędów pracy stanowią więcej niż jedną trzecią wszystkich bezrobotnych¹⁶.

Samorządy w MOF Ełk starają się wykorzystywać dostępne zasoby i nadawać zdegradowanym budynkom nowe funkcje. W Ełku przebudowano i zaadaptowano budynek pokoszarowy na budynek mieszkalny wielorodzinny, w którym powstało 55 mieszkań komunalnych i 11 lokali usługowych. Wyremontowano też zabytkową kamienicę przy ul. Małeckich 3, w którym siedzibę znalazły organizacje pozarządowe. Gmina Ełk planuje przebudowę i adaptację budynku ubojni na świetlicę wiejską w miejscowości Lega czy też adaptację budynku pokoszarowego w Ełku na potrzeby biur Urzędu Gminy. Remonty i adaptacje zdegradowanych budynków na cele społeczno-gospodarcze uzależnione są w głównej mierze od dostępności środków finansowych.

¹⁶ *Tereny popegeerowskie – uwarunkowania, wyzwania, możliwości rozwoju*, Agata Urbanik.

15 samorządów (w tym Miasto Ełk, Gmina Ełk, Gmina Kalinowo i Powiat Ełcki jako lider) z województw warmińsko – mazurskiego i podlaskiego planuje realizację projektu polegającego na rewitalizacji i rozbudowie drogi wodnej łączącej Krainę Wielkich Jezior Mazurskich z Kanałem Augustowskim. Głównym celem planowanego przedsięwzięcia jest rozwój turystyki, a tym samym poprawa jakości życia tutejszych mieszkańców i ich aktywności gospodarczej. Kanał będzie przebiegał przez tereny bardzo słabo zagospodarowane oraz niezagospodarowane, co umożliwi włączenie tych terenów w proces rozwoju społeczno-gospodarczego.

Rysunek 8 Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji (źródło: *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do 2025 roku*)



Mieszkalnictwo

Według danych GUS za lata 2008-2012 z roku na rok rośnie liczba budynków mieszkalnych w MOF Ełk. Od 2008 r. ich liczba wzrosła o 13,5%. Budownictwo mieszkaniowe w MOF Ełk rozwija się dość prędko i mimo spowolnienia gospodarczego, w 2012 r. oddano do użytku 311 mieszkań dając średni wynik 4,40 mieszkania na 1000 mieszkańców, co jest wyższą wartością niż średnia wojewódzka i poszczególnych podregionów. Statystyczne mieszkanie oddane do użytku w MOF Ełk w 2012 r. składało się z 3,92 izb.

Tabela 20 Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r. (źródło: GUS)

	liczba mieszkań/1000 mieszkańców (2012)	Liczba izb/mieszkanie (2012)
warmińsko-mazurskie	3,79	4,05
Podregion olsztyński	4,29	3,96
Podregion elbląski	3,25	4,27
Podregion ełcki	3,70	3,90
MOF Ełk	4,40	3,92
Miasto Ełk	3,71	3,11
Gmina Ełk	8,13	5,90

Środowisko naturalne

Zasoby wodne

Ośrodek Subregionalny Ełk położony jest na terenie Pojezierza Ełckiego i Mazur Garbatych. Jest częścią Zielonych Płuc Polski - jednego z najcenniejszych ekosystemów w kraju i w Europie. Blisko 50% powiatu ełckiego zajmują obszary chronionego krajobrazu (5 obszarów utworzonych na mocy rozporządzenia wojewody). Obszary Chronionego Krajobrazu obejmują tereny atrakcyjne krajobrazowo o zróżnicowanych

ekosystemach (często przeobrażonych w wyniku gospodarki człowieka), zapewniając zachowanie stanu równowagi ekologicznej w środowisku przyrodniczym. Mogą one w znacznym stopniu wpływać na istniejący i projektowany sposób zagospodarowania i użytkowania omawianego terenu, ponieważ na tych terenach obowiązuje przestrzeganie nakazów i zakazów wyszczególnionych w aktach prawnych powołujących poszczególne obszary.

Najbardziej charakterystycznym elementem krajobrazu MOF Etk są **jeziora**. Na terenie MOF Etk występuje 12 jezior o powierzchni powyżej 1 ha. Sieć hydrologiczną uzupełniają liczne rzeki i kanały, wśród których największe znaczenie odgrywa rzeka Etka, będąca prawobrzeżnym dopływem Biebrzy, o długości 113,6 km.

Tabela 21 Największe jeziora w obrębie administracyjnym powiatu etckiego (źródło: Powiatowy Program Ochrony Środowiska)

Lp.	Nazwa	Powierzchnia (ha)
1.	Bajtkowskie Wielkie	80,21
2.	Druglin Wielki	503,22
3.	Etckie	400,93
4.	Haleckie	94,00
5.	Lipińskie	231,12
6.	Przytułskie	220,76
7.	Selmęt Wielki	1262,00
8.	Straduńskie	58,99
9.	Sunowo	180,39
10.	Szarek	127,33
11.	Woszczelskie	156,97
12.	Zdrężno	81,55

W latach 1997-2002 na terenie powiatu przeprowadzono ocenę stanu czystości 23 jezior, spośród których 3 były bezklasowe, 7 zakwalifikowano do III klasy czystości, pozostałym przypisano II klasę czystości. W latach 2005 – 2010 przebadano 9 jezior, dla których przyznano klasy czystości II lub III.

Obszarowe źródła zanieczyszczeń wód wiążą się głównie z:

- nieuporządkowaną gospodarką wodno – ściekową,
- źle prowadzoną gospodarką rolną, w tym, szczególnie nawożeniem i chemizacją,
- niskim standardem sanitarnym wsi,
- gospodarką turystyczną,
- gospodarką odpadami,
- brakiem czynnych stref ochronnych w pobliżu wód,
- źle przeprowadzoną w latach 60 regulacją wodną (melioracje),
- niską na ogół świadomością i kulturą ekologiczną mieszkańców¹⁷.

Ze względu na małą obecność zakładów przemysłowych na terenie powiatu **wody podziemne** narażone są na zanieczyszczenia w stopniu małym i średnim. Pod względem warunków dla wody do picia, określonych we właściwych przepisach, wody podziemne z utworów czwartorzędowych charakteryzują się przede wszystkim podwyższoną i wysoką zawartością żelaza i manganu. Jakość głębiej zalegających warstw wód podziemnych jest dobra lub bardzo dobra¹⁸.

¹⁷ Powiatowy Program Ochrony Środowiska, Powiat Etcki.

¹⁸ Powiatowy Program Ochrony Środowiska, Powiat Etcki.

Formy ochrony przyrody

Na terenie MOF Ełk występuje 4 z 10 form ochrony przyrody, wymienionych w *Ustawie o ochronie przyrody* z dnia 16 kwietnia 2004 roku.

1. Rezerваты przyrody:

- Ostoja bobrów Bartosze – rezerwat faunistyczny obejmujący stanowiska bobra europejskiego, założony w 1964 roku. Rezerwat znajduje się w Gminie Ełk i zajmuje powierzchnię 190,17 ha.

2. Obszary chronionego krajobrazu:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Ełckiego o powierzchni 49 297,2 ha,

- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Orzyskich o powierzchni 21 153 ha,

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Legi o powierzchni 8 579,8 ha.

3. Obszary Natura 2000:

- specjalne obszary ochrony siedlisk:

- Jezioro Woszczelskie,
- Murawy na Pojezierzu Ełckim;

- obszary specjalnej ochrony ptaków:

- Ostoja Poligon Orzysz.

4. Pomniki przyrody:

- Gmina Ełk – 16,

- Miasto Ełk – 10.

Obszary objęte ochroną przyrody nie stanowią bariery dla rozwoju gospodarczego MOF Ełk. Narzucają one jednak pewne ograniczenia na politykę przestrzenną na poziomie poszczególnych gmin, które zgodnie z przepisami o ochronie środowiska zobowiązane są do prowadzenia inwestycji w sposób pozwalający na zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych środowiska naturalnego.

Jakość powietrza

MOF Ełk zaliczany jest do Zielonych Płuc Polski – obszarów o dobrej jakości środowiska przyrodniczego, unikatowej bioróżnorodności oraz czystym powietrzu. Emisja pyłów na terenie powiatu jest znacząco niższa od średniej emisji dla całego kraju, nieznacznie odbiega od emisji w województwie warmińsko-mazurskim, jest natomiast wyższa niż średnia emisja dla podregionu ełckiego. Spowodowane jest to emisją z zakładów przemysłowych zlokalizowanych w Ełku.

Tabela 22 (źródło: GUS)

	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych (t)			
	2010	2011	2012	(t/km ²)
Polska	62508	57506	52381	0,170
warmińsko-mazurskie	1164	1176	1184	0,049
Podregion ełcki	259	259	269	0,042
Powiat ełcki	65	55	51	0,046

Tereny wymagające rekultywacji

Od lat 70-tych XX wieku w wyniku działalności człowieka następowała stopniowa degradacja Jeziora Elckiego, które doprowadziło do tego, że niemożliwe było rekreacyjne i gospodarcze użytkowanie akwenu. Pod koniec lat 90-tych rozpoczęto proces rekultywacji jeziora polegająca na napowietrzaniu wód jeziora za pomocą 2 urządzeń zanurzonych w najgłębszych stanowiskach północnego basenu jeziora, przy jednoczesnym dozowaniu do wody substancji chemicznej (soli żelaza), która powoduje dezaktywację związków fosforu zawartych w wodzie.

Równoległe do tych działań prowadzone były prace nad odcięciem niekontrolowanego dopływu ścieków sanitarnych do jeziora poprzez rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej wzdłuż brzegów jeziora, co jest m.in. jednym z warunków powodzenia procesu rekultywacji.

Systematycznie instaluje się na ujściach kolektorów burzowych do rzeki i Jeziora Elckiego tzw. separatory. Są to urządzenia wyłapujące z wód deszczowych tłuszcze oraz osad nierozpuszczalny w wodzie. W 2003 r. zespół specjalistów przeprowadził badania, które oceniły skutki rekultywacji. Badania wykazały pozytywne zmiany, jakie zaszły w napowietrzonym plisie. Zastosowane metody rekultywacji nie przyniosły jednak stałych efektów, dlatego też poszukiwane są nowe rozwiązania w tej dziedzinie.

Edukacja ekologiczna

Edukacja ekologiczna w MOF Elk odbywa się w formie zajęć szkolnych i pozalekcyjnych. Największą jednostką zajmującą się tą tematyką jest Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku. Działania jakie są podejmowane w MOF Elk na rzecz edukacji ekologicznej to:

- prowadzenie działań edukacyjnych w lokalnych mediach i internecie,
- prowadzenie edukacji ekologicznej w placówkach oświatowych,
- organizowanie wystaw, konkursów, przedstawień, wycieczek, festynów,
- promowanie alternatywnej (rower, komunikacja zbiorowa) komunikacji w stosunku do samochodu osobowego,
- organizowanie specjalistycznych szkoleń¹⁹.

¹⁹ Powiatowy Program Ochrony Środowiska, Powiat Elcki.

4. DELIMITACJA OŚRODKA SUREGIONALNEGO EŁK I EŁCKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

4.1. OŚRODEK SUBREGIONALNY EŁK

Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego przeprowadziło w 2012 r. delimitację ośrodka subregionalnego Ełk (MOF Ełk), w której stwierdzono, że Miasto Ełk jest powiązane funkcjonalnie i przestrzennie z gminami w obrębie powiatu oraz na skalę regionalną. **Spośród wszystkich wiejskich gmin powiatu ełckiego, gminą o najsilniejszym potencjale rozwojowym jest gmina Ełk. W obrębie ww. gminy, w ścisłym sąsiedztwie obszarów wiejskich z miastem Ełk, zachodzą najintensywniejsze i najbardziej dynamiczne zjawiska przestrzenne (Gmina Ełk została określona jako obszar bezpośredniej strefy rozwoju miasta Ełk).**

ROLA MIASTA EŁK: Miasto Ełk ma duże znaczenie w zakresie świadczonych usług w regionie oraz jest ważnym ośrodkiem administracyjnym i społeczno-gospodarczym. Ełk wraz z przyległymi do siebie obszarami wiejskimi tworzy zwarty układ przestrzenny oparty na wzajemnych powiązaniach i relacjach.

Miasto dostarcza usługi publiczne nie tylko w obrębie swoich granic administracyjnych. Zdecydowana większość osób korzystających z usług Mazurskiego Centrum Zdrowia, Zakład Opieki Zdrowotnej „Pro Medica” Sp. z o.o. w Ełku i 108 Szpitala Wojskowego z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ełku to mieszkańcy Ełku i Gminy Ełk. Również większość uczniów szkół ponadgimnazjalnych to młodzież zamieszkująca obie gminy.

AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA: Miasto Ełk zakwalifikowane zostało do II poziomu struktury aktywności w ośrodkach miejskich jako ośrodek gospodarczy wysokiej aktywności. Rejon aktywności gospodarczej wokół miasta stanowią gminy Ełk oraz Prostki. Gminę Ełk zakwalifikowano do II poziomu aktywności gmin wiejskich – terenów o wysokiej aktywności gospodarczej, a Prostki do IV poziomu terenów gmin o niskiej aktywności (opracowanie pt „Analiza uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego. Aktywność gospodarcza”, W-M BPP 2010 r.).

DOJAZDY DO PRACY: Promień odległości największej liczby dojazdów do pracy do Ełku to odległość maksymalnie do 20 km. Oznacza to, że ludność przyjeżdżająca do pracy do miasta to głównie mieszkańcy okalającej miasto Gminy Ełk i sąsiednich gmin. Zdecydowanie największy strumień dojeżdżających do pracy kieruje się w stronę ośrodka miejskiego – Ełku. Stosunkowo dobra sytuacja na rynku pracy miasta Ełk wpływała na mobilność przestrzenną ludności zamieszkującej na terenach sąsiednich.

W ełckich przedsiębiorstwach osoby zamieszkałe w Ełku stanowią nie mniej niż 80% pracowników. Duża grupa pracowników dojeżdża z Gminy Ełk, w większości z miejscowości położonych do około 10-15 km od granic miasta. Przeważnie miejscowości te są skomunikowane z Ełkiem liniami autobusowymi, rozwija się w nich ruch budowlany, powstały osiedla domów jednorodzinnych, do których wyprowadzili się mieszkańcy Ełku.

PROBLEMY SPOŁECZNE: Gminy MOF Ełk cechuje występowanie podobnych problemów społecznych. Do głównych należy zaliczyć bezrobocie (wysoka stopa bezrobocia, podobna struktura bezrobotnych), ubóstwo, alkoholizm, dysfunkcje w rodzinach, problemy osób starszych i niepełnosprawnych.

TURYSTYKA: Obszar powiatu ełckiego zalicza się do obszarów atrakcyjnych turystycznie dysponując bardzo korzystnymi predyspozycjami dla rozwoju turystyki – obszar turystyczny „Pojezierze ełckie” (opracowanie „Analiza uwarunkowań – Turystyka” 2011 r. do zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko - mazurskiego). Blisko 50% powiatu ełckiego zajmują obszary chronionego krajobrazu.

Obecnie sektor turystyki w MOF Ełk charakteryzuje słabszy rozwój bazy noclegowej, zagospodarowania turystycznego, niski poziom ruchu turystycznego. Posiada natomiast inne cechy (walory przyrodnicze, kulturowe, dostępność komunikacyjna), które przy spełnieniu określonych warunków (w zakresie m.in. inwestycyjnym, promocyjnym) dają szansę na rozwój turystyczny obszaru.

POŁĄCZENIA DROGOWE I KOLEJOWE: Drogi krajowe i wojewódzkie na obszarze MOF Ełk tworzą główny układ komunikacyjny obsługujący nie tylko powiat, ale region wschodni województwa. Wiążą siedzibę powiatu z ośrodkami gminnymi w ramach powiatu, ale stanowią też ważne powiązania w połączeniach Ełku z sąsiednimi gminami.

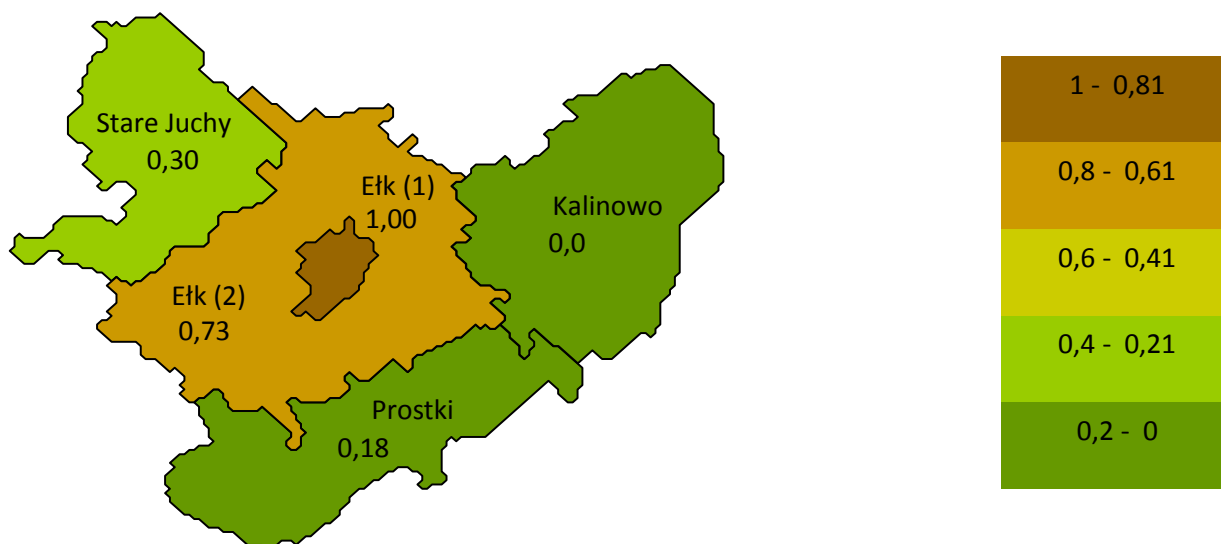
Analiza natężenia ruchu w godzinach szczytu wskazuje, że największe natężenie ruchu jest na kierunku Ełk - Grajewo - są to zarówno wyjazdy jak i przyjazdy do Ełku związane z miejscami pracy i usługami. Ruch na tym kierunku jest dwa razy większy w stosunku do pozostałych kierunków.

TRANSPORT PUBLICZNY: Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Ełku obsługuje 18 linii autobusowych, które przebiegają przez obszar Miasta Ełk, Gminy Ełk i Gminy Stare Juchy. Corocznie z transportu publicznego korzysta łącznie 3 mln osób²⁰.

4.2. EŁCKI OBSZAR FUNKCJONALNY

Ełcki Obszar Funkcjonalny (EOF) obejmuje tereny powiatu ełckiego i tworzy go 5 gmin: Miasto Ełk i gminy wiejskie Ełk, Kalinowo, Prostki, Stare Juchy (łącznie 197 miejscowości oraz 162 sołectwa). EOF graniczy z 5 powiatami – piskim, giżyckim, oleckim (województwo warmińsko-mazurskie) oraz augustowskim i grajewskim (województwo podlaskie). EOF zajmuje powierzchnię 1 113 km² (4,60% powierzchni województwa) i zamieszkuje go niemal 90 tys. osób (6,15% ludności województwa).

Rysunek 9 Ełcki Obszar Funkcjonalny (źródło: *Diagnoza i delimitacja Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego*)



Mapa zbiorcza uzyskana poprzez analizę różnorodnych czynników wskazuje na **istnienie wyraźnego centrum obszaru funkcjonalnego w mieście Ełk oraz obszaru funkcjonalnego dla miasta Ełk. Obszar funkcjonalny dzieli się na trzy różne rejon: pierwszy obejmuje gminę wiejską Ełk, drugi – gminę wiejską Stare Juchy, a trzeci – pozostałe gminy wiejskie: Prostki i Kalinowo.**

²⁰Obszar funkcjonalny ośrodka subregionalnego Ełk. Delimitacja (źródło: Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego w Olsztynie).

Ośrodek subregionalny **Ełk pełni rolę administracyjną dla całego badanego obszaru**. Jest to jedno z istotnych powiązań funkcjonalnych tego obszaru. Układ przestrzenny powiatu ełckiego jest korzystny, tj. miasto powiatowe położone jest centralnie. Oddziaływanie miasta Ełk na przestrzeń i interakcje na płaszczyźnie społeczno – gospodarczej zapewne wykraczają poza obszar funkcjonalny. Potwierdzeniem tej tezy mogą być następujące przykłady: współpraca Ełku, Gołdapi i Olecka (inicjatywa EGO) ukierunkowana na rozwój turystyki i wspólną promocję czy działalność Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (Podstrefa Ełk).

Ełk w badanym obszarze pełni, obok roli administracyjnej, także **ważną rolę gospodarczą. Jest też ważnym ośrodkiem kulturalnym i edukacyjnym**. Skupia potencjał związany z tworzeniem specjalizacji terytorialnych, opartych w szczególności na ekonomii wody, przemyśle drzewno–meblarskim i przemyśle rolno–spożywczym, a także przemyśle metalowym i tworzyw sztucznych. Dane dot. przyjazdów i wyjazdów do pracy pokazują, że pełni także ważną rolę na rynku pracy.

Z jednej strony Ełk jest miejscem docelowym dla wielu mieszkańców powiatu zarówno w sferze dojazdów do pracy, ale także wewnętrznych migracji, co potwierdzają wyniki badań. Z drugiej zaś strony widoczny jest trend migracji poza obszar miejski, w szczególności na obszar gminy wiejskiej Ełk. Można przypuszczać, że trend ten nadal się będzie utrzymywał i obejmie dalsze gminy, w szczególności gminę Stare Juchy.

Miasto Ełk pełni także istotną rolę w specjalizacji terytorialnej opartej na turystyce. To właśnie w Ełku skupia się potencjał kulturalny, ale także noclegowy całego obszaru funkcjonalnego. Oferta kulturalna oraz rozrywkowa, w szczególności wzdłuż promenady ełckiej stanowi ważny element atrakcyjności turystycznej całego obszaru. Jest elementem uzupełniającym ofertę turystyczną zbudowaną na bazie atrakcyjności przyrodniczo–krajobrazowej Pojezierza Ełckiego, w szczególności oferty turystycznej gminy Stare Juchy oraz gminy wiejskiej Ełk.

Miasto Ełk, skupiające ponad 66% mieszkańców całego obszaru funkcjonalnego, oddziałuje na środowisko naturalne. Jakość środowiska jest jedną z determinant rozwoju tego obszaru, w szczególności rozwoju turystyki. Minimalizowanie negatywnego oddziaływania przestrzeni miejskiej na otoczenie ma duże znaczenie dla jakości środowiska w obszarze funkcjonalnym, w szczególności jakości wód oraz powietrza. Największe oddziaływania miasto wykazuje w odniesieniu do najbliższej przestrzeni, tj. gminy wiejskiej Ełk. Mając jednak na uwadze fakt powiązań siecią wód oraz migrację zanieczyszczeń, np. gazów i pyłów, obszar oddziaływania może być szerszy.

Miasto Ełk jest też węzłem transportowym, zarówno komunikacji drogowej (drogi krajowej nr 16 i 65) jak i kolejowej (o coraz mniejszym znaczeniu). Drogi krajowe nr 16 i 65 krzyżują się w Ełku. Dzięki przebiegowi drogi krajowej nr 65 z Białegostoku do Gołdapi, najlepszą dostępność transportową wykazują, oprócz miasta Ełk, gminy Prostki i wiejska Ełk. W gminach tych mogą rozwijać się usługi związane z logistyką i obsługą ruchu tranzytowego. W gminie Prostki i Kalinowo możliwy jest także rozwój pozarolniczych funkcji przestrzeni, niezwiązanych z turystyką, np. produkcja energii ze źródeł odnawialnych. Niemniej jednak rolnictwo w tych gminach nadal odgrywa ważną funkcję²¹.

²¹ *Diagnoza i delimitacja Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego*, 2013.

5. ANALIZA SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w układzie priorytetów Strategii:

- Innowacyjne przedsiębiorstwa i konkurencyjna gospodarka,
- Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów,
- Zrównoważony transport,
- Rewitalizacja społeczna i gospodarcza,
- Aktywne społeczeństwo.

MOCNE STRONY

Innowacyjne przedsiębiorstwa i konkurencyjna gospodarka

- wysoka konkurencyjność i potencjał rozwojowy miasta Ełk na tle województwa - funkcjonowanie Parku Naukowo – Technologicznego i podstrefy Specjalnej Suwalskiej Strefy Ekonomicznej, rosnąca liczba firm w nowoczesnych sekcjach gospodarki, aktywność władz samorządowych w poszukiwaniu inwestorów zewnętrznych, wspieraniu gospodarki innowacyjnej i pozyskiwaniu funduszy ze źródeł zewnętrznych,
- wolne tereny inwestycyjne,
- sektory o dużym potencjale dla „inteligentnej specjalizacji”, w szczególności ekonomia wody i produkcja rolno – spożywcza,
- dogodne położenie komunikacyjne bliskość granic,
- e-usługi dla przedsiębiorców w Ełku.

Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów

- atrakcyjne położenie turystyczne - położenie na obszarze Zielonych Płuc Polski, liczne jeziora i rzeki, dobrze zachowane warunki przyrodnicze, duża różnorodność siedlisk przyrodniczych,
- dobra jakość wód podziemnych,
- zadowalający stan czystości gleb,
- brak uciążliwego dla środowiska przyrodniczego przemysłu,
- nowoczesny system gospodarki odpadami (Zakład Unieszkodliwiania Odpadów w Siedliskach),
- realizacja projektów na rzecz zapewnienia optymalizacji i efektywności wykorzystania energii elektrycznej i ciepłej oraz stosowanie odnawialnych źródeł energii,
- edukacja ekologiczna,
- możliwość rozwoju ekoturystyki,
- plany budowy połączenia Jeziora Ełckiego z Wielkimi Jeziorami Mazurskimi,

- możliwość rozwoju twórczego mieszkańców (oferty ośrodków kultury, Szkoły Artystycznej, bibliotek publicznych, organizacji pozarządowych),
- aktywność mieszkańców w zakresie sportu, turystyki i rekreacji,
- trwający proces usuwania wyrobów zawierających azbest na podstawie specjalnie przygotowanego programu.

Zrównoważony transport

- atrakcyjne położenie komunikacyjne,
- rozwinięta sieć dróg,
- obwodnica Ełku łącząca drogi krajowe 65 i 16,
- koncepcja budowy lotniska,
- duża liczba mieszkańców korzystających z transportu publicznego.

Rewitalizacja społeczna i gospodarcza

- zagospodarowane tereny powojenne w Ełku,
- adaptacja zdegradowanych budynków pod cele gospodarcze i społeczne,
- działania na rzecz rewitalizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- duża liczba organizacji pozarządowych.

Aktywne społeczeństwo

- korzystna sytuacja demograficzna – wzrastająca liczba ludności, dodatnie saldo migracji, dodatni przyrost naturalny, stosunkowo młode społeczeństwo
- bogata oferta edukacyjna,
- dobry poziom usług edukacyjnych,
- funkcjonowanie uczeni wyższych,
- wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego,
- duże zaplecze usług medycznych,
- działalność instytucji rynku pracy i innych instytucji wspierających,
- otwartość władz na inicjatywy społeczne,
- względnie duża liczba mieszkań socjalnych na tle województwa,
- wzrost zasobów mieszkaniowych – wysoka aktywność budownictwa mieszkaniowego,
- duża liczba organizacji pozarządowych,
- aktywność mieszkańców w zakresie sportu, turystyki i rekreacji,
- duża liczba organizacji pozarządowych.

SŁABE STRONY

Innowacyjne przedsiębiorstwa i konkurencyjna gospodarka

- niski poziom integracji oferty inwestycyjnej,
- mała liczba innowacyjnych przedsiębiorstw oraz mała świadomość i wiedza przedsiębiorców w tym temacie,
- mała liczba przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego,
- słabe otoczenie gospodarcze w MOF Ełk,
- słabe otoczenie biznesu,
- mały potencjał naukowo – badawczy,
- niski poziom przedsiębiorczości,
- słaba promocja gospodarcza,
- nieuzbrojone tereny inwestycyjne,
- nierozwijanie przez ełckie uczelnie wyższe kierunków technicznych,
- słabo rozbudowana infrastruktura społeczeństwa informacyjnego na obszarach wiejskich.

Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów

- wody powierzchniowe słabej jakości (zarówno rzeki jak i jeziora),
- słaba ochrona obszarów szczególnie cennych przyrodniczo,
- zabudowa terenów nadjeziornych degradująca walory krajobrazowe i przyrodnicze,
- chaotyczny rozwój indywidualnej zabudowy letniskowej ograniczającej możliwości powszechnego korzystania ze środowiska w przyszłości,
- niski poziom ruchu turystycznego na tle województwa,
- słabo zagospodarowane jeziora i rzeki,
- słabo zagospodarowane szlaki turystyczne rowerowe, wodne, konne, piesze,
- niedostateczna oferta produktów lokalnych,
- niewykorzystywanie przez instytucje kultury nowatorskich metod i form działania w celu wykorzystania dostępnych zasobów,
- niewielkie wykorzystanie źródeł energii odnawialnej,
- „niska emisja” na dość dużym poziomie, zwłaszcza w mieście Ełk,
- niska efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych,

- niekorzystna struktura paliw w systemach grzewczych,
- dzikie wysypiska śmieci,
- niski stopień selektywnej zbiórki odpadów,
- duża ilość materiałów zawierających azbest,
- niewielka liczba inicjatyw angażujących mieszkańców w sprawy ochrony środowiska,
- niski stopień skanalizowania obszarów wiejskich,
- niski procent ludności gmin wiejskich korzystających z oczyszczalni ścieków,
- niezadawalający stan zabytków architektonicznych.

Zrównoważony transport

- niewykorzystana sieć kolei,
- zły stan infrastruktury kolejowej,
- przejście byłych dróg krajowych w mieście Ełku w bardzo złym stanie,
- niskie parametry techniczne dróg,
- brak dróg szybkiego ruchu,
- niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych, braki w połączeniach już istniejących ścieżek,
- niezadawalająca dostępność komunikacji publicznej na obszarach wiejskich,
- niska dostępność komunikacyjna, długi dojazd do stolicy województwa,
- słaby dojazd z miasta Ełku do niektórych miejscowości gminnych w obszarze funkcjonalnym,
- mało parkingów w Mieście Ełku i jego obszarze funkcjonalnym, bardzo mało parkingów dla rowerzystów, brak rozwiązań P+R,
- zły stan techniczny części taboru komunikacji miejskiej.

Rewitalizacja społeczna i gospodarcza

- niezagospodarowane tereny przemysłowe i popegeerowskie,
- zły stan techniczny budynków wielorodzinnych z „wielkiej płyty”,
- niewystarczająca ilość działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne,
- problemy społeczne – bezrobocie, alkoholizm, dysfunkcje w rodzinach.

Aktywne społeczeństwo

- niska przedsiębiorczość mieszkańców,
- wysokie bezrobocie, zwłaszcza wśród ludzi z niskim wykształceniem,
- rosnąca liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej,

- niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy, zwłaszcza na kierunkach zawodowych i technicznych,
- systematyczny spadek ilości uczniów wszystkich typów szkół,
- ograniczone możliwości rozwoju szkolnictwa wyższego,
- niewystarczająca ilość atrakcyjnych ofert pracy dla wykształconej młodzieży skutkująca podejmowaniem decyzji o emigracji,
- mała liczba wolnych miejsc w DPS prowadzonym przez samorząd,
- słabo rozbudowana infrastruktura społeczeństwa informacyjnego w gminach wiejskich.

SZANSE

Innowacyjne przedsiębiorstwa i konkurencyjna gospodarka

- międzynarodowa współpraca z państwami ościennymi,
- promocja gospodarcza regionu,
- pozyskanie wysoko wykwalifikowanej kadry na uczelnie wyższe oraz do współpracy z Parkiem Naukowo – Technologicznym,
- otwarcie się jednostek naukowych i uczelni na współpracę z firmami MOF Ełk i Parkiem Naukowo-Technologicznym,
- środki UE.

Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów

- realizacja krajowych inwestycji energetycznych,
- wzrost popytu zewnętrznego na ofertę turystyczno – wypoczynkową regionu,
- wdrożenie instrumentów prawno - ekonomicznych mobilizujących do realizacji inwestycji pro środowiskowych wynikających ze strategii krajowych oraz przyjętych zobowiązań międzynarodowych,
- doskonalenie krajowego systemu publicznej edukacji środowiskowej,
- decentralizacja zarządzania środowiskiem,
- większe wsparcie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami przez Państwo,
- środki UE.

Zrównoważony transport

- modernizacja DK 16 i 65,
- realizacja przedsięwzięć Via Baltica i Rail Baltica,
- połączenie kolejowe z lotniskiem w Szymanach,
- środki UE.

Rewitalizacja społeczna i gospodarcza

- objęcie ośrodka subregionalnego EŁk dużymi programami regionalnymi oraz krajowymi,
- środki UE i krajowe.

Aktywne społeczeństwo

- programy wdrażane na terenie ośrodka subregionalnego przez Region,
- projekty systemowe,
- środki UE i krajowe na rozwój kapitału ludzkiego.

ZAGROŻENIA

Innowacyjne przedsiębiorstwa i konkurencyjna gospodarka

- słabe zainteresowanie ze strony krajowych i zagranicznych inwestorów,
- brak stabilnej polityki rządu wspierającej sektor MŚP.

Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów

- wzrost zanieczyszczeń powietrza dalekiego zasięgu.

Zrównoważony transport

- odwlekanie na szczeblu centralnym i regionalnym terminów realizacji ważnych inwestycji transportowych dla ełckiego obszaru funkcjonalnego,
- likwidacja strategicznych połączeń kolejowych.

Rewitalizacja społeczna i gospodarcza

- nadmierna centralizacja w rozdysponowywaniu środków finansowych na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Aktywne społeczeństwo

- osłabienie ogólnej koniunktury gospodarczej na skutek kryzysu ekonomicznego, w tym wzrost bezrobocia, w Polsce i UE,
- niewystarczająca subwencja oświatowa,
- niewystarczające środki na rosnące zadania samorządów w obszarze polityki społecznej.

6. OBSZARY WSPARCIA

I. OBSZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ

Uzasadnienie: występowanie słabej jakości infrastruktury drogowej (drogi krajowe, wojewódzkie, gminne i powiatowe, tabor komunikacji miejskiej); niewykorzystywany potencjał w zakresie transportu kolejowego i zły stan infrastruktury kolejowej; słabe połączenia komunikacyjne wewnątrz MOF Ełk pomiędzy niektórymi miejscowościami; brak rozwiązań komunikacyjnych w Ełku będących alternatywą dla głównych ciągów drogowych.

Wyznaczenie obszaru: obszary na których zlokalizowane są drogi wyprowadzające ruch drogowy w kierunku sieci kompleksowej i planowanej TEN-T, drogi stanowiące część infrastruktury transportu miejskiego, drogi poprawiające dojazd do Ełku jako centrum życia społeczno-gospodarczego obszaru funkcjonalnego oraz drogi dojazdowe do obszarów inwestycyjnych; jednostki świadczące usługi z zakresu komunikacji miejskiej; obszary, na których znajduje się infrastruktura kolejowa o znaczeniu regionalnym.

Atuty	Słabości
Atrakcyjne położenie komunikacyjne	Niewykorzystana sieć kolei i zły stan infrastruktury kolejowej
Inwestycje zmierzające do poprawy dostępności komunikacyjnej MOF Ełk (modernizacja DK 16 i 65, budowa Via Baltica i Rail Baltica)	Brak alternatywy drogowej dla ruchu z i do centrum Ełku
Rozwinięta sieć dróg	Niskie parametry techniczne dróg
Obwodnica Ełku	Słaby dojazd z niektórych miejscowości Gminy Ełk do Ełku
Komunikacja miejska na terenie 3 gmin	Zły stan techniczny części taboru komunikacji miejskiej

Oczekiwane efekty interwencji: rozwój transportu zbiorowego; poprawa dostępności komunikacyjnej; lepszy dostęp do usług publicznych; wzrost atrakcyjności gospodarczej i turystycznej; wzrost przedsiębiorczości; poprawa jakości życia mieszkańców; polepszenie jakości powietrza.

II. OBSZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

Uzasadnienie: obecność terenów, na których budowano osiedla przy wykorzystaniu technologii z wielkiej płyty - obecnie budynki te wymagają szczególnej troski ze strony technicznej; budynki użyteczności publicznej wymagające inwestycji poprawiających efektywność energetyczną; duża liczba i rozproszenie indywidualnych źródeł ciepła szkodliwych dla środowiska

Wyznaczenie obszaru: Miasto Ełk i Gmina Ełk

Atuty	Słabości
Przychylność właścicieli nieruchomości do inwestowania w termomodernizację	Zły stan budynków mieszkalnych z „wielkiej płyty” – duża liczba budynków niepoddawanych jakimkolwiek pracom termomodernizacyjnym
Skupienie nieruchomości w strukturach spółdzielni lub wspólnot mieszkaniowych	Dużo budynków podlegających ochronie konserwatorskiej
Prosta bryła budynków osiedli mieszkaniowych	Skomplikowana bryła budynków zabudowy śródmiejskiej Ełku
Inwestycje w termomodernizację budynków szkolnych	Słaba efektywność energetyczna większości budynków użyteczności publicznej
Inwestycje z wykorzystaniem OZE na terenie Miasta Ełk	Słaba efektywność energetyczna oświetlenia ulicznego

Oczekiwane efekty interwencji: kompleksowa termomodernizacja budynków obiektów użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych; popularyzacja stosowania odnawialnych źródeł energii; ograniczenie zużycia energii cieplnej i elektrycznej; poprawa estetyki i wyglądu budynków.

III. OBSZARY ATRAKCYJNE PRZYRODNICZO I TURYSTYCZNE

Uzasadnienie: atrakcyjne położenie przyrodnicze (Pojezierze Mazurskie, Mazury Garbate), występowanie obszarów chronionego krajobrazu i innych form ochrony przyrody oraz duża liczba jezior i rzek wymagają działań mających na celu zachowanie w jak najlepszym stanie środowiska naturalnego; jednocześnie stwarzają możliwości wykorzystania ich pod cele turystyczne i zwiększenie poziomu ruchu turystycznego.

Wyznaczenie obszaru: obszary Miasta Ełk wpisane do Programu Rewitalizacji Ełku; istniejące bądź planowane miejsca przeznaczone do uprawiania różnego rodzaju sportów, aktywnej rekreacji bądź spędzania wolnego czasu; tereny atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie w Mieście Ełk i Gminie Ełk.

Atuty	Słabości
Atrakcyjne położenie przyrodnicze	Słabe zagospodarowanie jezior, rzek i szlaków turystycznych
Dobrze zachowane warunki przyrodnicze	Niski poziom ruchu turystycznego
Dość dobrze rozwinięta funkcja turystyczna w Mieście Ełk i Gminie Ełk	Nieumiejętne wykorzystywanie terenów atrakcyjnych turystycznie i przyrodniczo (chaotyczna zabudowa letniskowa, zabudowa terenów nadjeziornych degradująca walory środowiskowe i krajobrazowe)
Uporządkowany system gospodarki odpadami	Niewielkie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii
Edukacja ekologiczna	Niski stopień selektywnej zbiórki odpadów
Trwający proces usuwania wyrobów zawierających azbest	Niski odsetek ludności terenów wiejskich korzystających z kanalizacji i oczyszczalni ścieków
Występowanie przemysłu nieuciążliwego dla środowiska	Wody powierzchniowe słabej jakości
Dobra jakość wód podziemnych i gleb	Niekorzystna struktura paliw w systemach grzewczych

Oczekiwane efekty interwencji: poprawa atrakcyjności turystycznej - wzrost zainteresowania turystów; aktywizacja społeczno-gospodarcza związana z rozwojem turystyki; polepszenie stanu środowiska naturalnego, w tym poprawa jakości wód powierzchniowych; wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii; poprawa warunków życia mieszkańców.

IV. OBSZARY WYMAGAJĄCE RESTRUKTURYZACJI I REWITALIZACJI

Uzasadnienie: występowanie obszarów trwałej marginalizacji ekonomicznej i społecznej; istnienie dużej liczby obiektów zabytkowych i komunalnych, które są zaniedbane, zdegradowane i nie stwarzają możliwości uzupełnienia oferty wypoczynkowo – turystycznej oraz wykorzystania ich pod cele społeczne; występowanie obszarów poprzemysłowych i popegeerowskich powstałych w wyniku przemian polityczno-gospodarczo-społecznych na początku lat 90-tych XX wieku.

Wyznaczenie obszaru: obszary miasta Ełk wpisane do Programu Rewitalizacji Ełku; obiekty wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków; obszary po byłych Państwowych Gospodarstwach Rolnych w Gminie Ełk, centra wybranych miejscowości w Gminie Ełk.

Atuty	Słabości
Zagospodarowane tereny powojaskowe w Ełku	Wysokie bezrobocie
Adaptacja zdegradowanych budynków pod cele gospodarcze i społeczne	Niska przedsiębiorczość
Działania na rzecz rewitalizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Wysoki odsetek ludności korzystający z pomocy społecznej w gminach wiejskich
Aktywność organizacji pozarządowych	Występowanie niewykorzystanych terenów przemysłowych i popegeerowskich
Posiadanie przez Ełk lokalnego programu rewitalizacji oraz programu opieki nad zabytkami	Zły stan niektórych obiektów zabytkowych
Aktywność instytucji rynku pracy i innych instytucji wspierających	Problemy społeczne (m.in. alkoholizm, dysfunkcje w rodzinach)
Otwartość władz na inicjatywy społeczne	Bardzo zróżnicowana aktywność społeczna
Posiadanie przez wszystkie gminy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	
Poprawiający się poziom bezpieczeństwa	

Oczekiwane efekty interwencji: aktywizacja społeczna i gospodarcza osób wykluczonych społecznie; wzrost przedsiębiorczości; polepszenie jakości życia, w tym warunków mieszkaniowych; poprawa estetyki miasta i wsi; poprawa bezpieczeństwa; pozyskanie i przygotowanie nowych terenów inwestycyjnych; rozwój organizacji pozarządowych.

V. OBSZARY DYSPONUJĄCE POTENCJAŁEM W ZAKRESIE KONKURENCYJNOŚCI I INNOWACYJNOŚCI

Uzasadnienie: umacnianie i wzrost konkurencyjności obszarów oferujących najlepsze warunki do rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności.

Wyznaczenie obszaru: Miasto Ełk i Gmina Ełk

Atuty	Słabości
Wysoka konkurencyjność i potencjał rozwojowy miasta Ełk na tle województwa	Niski poziom integracji oferty inwestycyjnej
Wolne uzbrojone tereny inwestycyjne	Niska innowacyjność i mała wiedza przedsiębiorców w tym zakresie
Działalność Parku Naukowo-Technologicznego	Słabe otoczenie gospodarcze MOF Ełk
Niskie koszty pracy i gruntów	Słabe otoczenie biznesu
Sektory o dużym potencjale dla „inteligentnej specjalizacji”, w tym produkcja rolno – spożywcza	Mała liczba przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego
Atrakcyjne położenie komunikacyjne i bliskość granic	Niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy, zwłaszcza na kierunkach zawodowych i technicznych
Inwestycje zmierzające do poprawy dostępności komunikacyjnej EOF (modernizacja DK 16 i 65, budowa Via Baltica i Rail Baltica)	Brak wyższych uczelni specjalizujących się we wdrażaniu innowacji; mała oferta kierunków technicznych na uczelniach
Aktywność władz Ełku w poszukiwaniu inwestorów zewnętrznych, wspieraniu gospodarki innowacyjnej, pozyskiwaniu	Mało terenów inwestycyjnych z pełną infrastrukturą pod duże inwestycje

funduszy ze źródeł zewnętrznych.	
Stosunkowo duży udział firm w nowoczesnych sektorach gospodarki w Ełku	Emigracja wykwalifikowanej siły roboczej
Korzystna sytuacja demograficzna – wzrastająca liczba ludności, stosunkowo młode społeczeństwo	Brak spójnej i kompleksowej oferty gospodarczej.

Oczekiwane efekty interwencji: poprawa atrakcyjności inwestycyjnej; wzrost przedsiębiorczości; rozwój „inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego”; wzrost innowacyjności firm; polepszenie systemu edukacji – wzrost różnorodności i dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy; wzrost współpracy biznesowej; wzrost aktywności promocyjnej i targowej; polepszenie oferty IOB; zatrzymywanie wykwalifikowanej siły roboczej i zachęcanie wykształconych ludzi do podjęcia pracy w MOF Ełk; przygotowanie terenów inwestycyjnych.

VI. EŁK JAKO OŚRODEK SUBREGIONALNY

Uzasadnienie: obszar cechujący się wysoką konkurencyjnością i potencjałem rozwojowy na tle województwa; siedziba jednostek świadczących usługi publiczne i urzędów (szczebla samorządowego i rządowego) o znaczeniu ponadlokalnym.

Wyznaczenie obszaru: Miasto Ełk wraz z jego obszarem funkcjonalnym.

Atuty	Słabości
Atrakcyjne położenie komunikacyjne	Niewystarczająca dostępność usług opieki zdrowotnej
Potencjał gospodarczy i turystyczny	Systematyczny spadek ilości uczniów wszystkich typów szkół
Ważny ośrodek edukacyjny, kulturalny, sportowy i turystyczny	Mała różnorodność kierunków w szkołach wyższych
Funkcjonowanie szkół wyższych	Dość słabe otoczenie gospodarcze Ełku
Działalność urzędów różnego szczebla	Likwidacja lokalnych połączeń kolejowych
Inwestycje na rzecz poprawy dostępności komunikacyjnej miasta (DK nr 16 i 65, Via Baltica, Rail Baltica, połączenie miasta linią kolejową z lotniskiem w Szymanach)	Słaby dojazd z niektórych miejscowości EOF do Ełku
Duże zaplecze usług medycznych	Niewykorzystywanie przez instytucje kultury nowatorskich metod i form działania w celu wykorzystania dostępnych zasobów
Promocja gospodarcza i turystyczna Miasta Ełku	
Rosnąca liczba ludności	
Współpraca z samorządami województwa warmińsko-mazurskiego (EGO) i podlaskiego (EGO SA) oraz samorządami innych państw	

Oczekiwane efekty interwencji: wzmocnienie pozycji Ełku w regionie; wzrost funkcji subregionalnych (gospodarczych, edukacyjnych, kulturowych, medycznych itp.); wzrost konkurencyjności gospodarczej; podniesienie jakości i dostępności usług publicznych; intensyfikacja współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej.

7. CEL GŁÓWNY, CELE STRATEGICZNE I SZCZEGÓŁOWY OPIS PRIORYTETÓW

CEL GŁÓWNY

WZROST FUNKCJI SUBREGIONALNEJ EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

<p>CEL STRATEGICZNY: WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO (obszary wsparcia: 5,6)</p> <p>Priorytet I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA</p> <p><u>Działanie 1.1. Wsparcie usług innowacyjnych</u></p> <p>Poddziałanie 1.1.1. Wzmocnienie potencjału instytucji otoczenia biznesu</p> <p>Poddziałanie 1.1.2. Tworzenie klastrów</p> <p>Poddziałanie 1.1.3. Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw.</p>	<p>CEL STRATEGICZNY: POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU (obszary wsparcia: 2, 3, 6)</p> <p>Priorytet II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW</p> <p><u>Działanie 2.1. Wspieranie efektywności energetycznej</u></p> <p>Poddziałanie 2.1.1. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz mieszkaniowych</p> <p>Poddziałanie 2.1.2. Zwiększenie efektywności energetycznej</p>	<p>CEL STRATEGICZNY: POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ MOF EŁK (obszar wsparcia: 1)</p> <p>Priorytet III: ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT</p> <p><u>Działanie 3.1. Modernizacja i rozbudowa transportu publicznego</u></p> <p><u>Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w ełkim MOF</u></p> <p>Poddziałanie 3.2.1. Budowa i rozbudowa połączeń drogowych w obszarze funkcjonalnym Ełku</p> <p>Poddziałanie 3.2.2. Poprawa systemu kolejowego</p>	<p>CEL STRATEGICZNY: PRZYWRÓCENIE FUNKCJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MOF EŁK POPRZEZ NADANIE IM NOWYCH FUNKCJI I ICH JAKOŚCIOWĄ ZMIANĘ (obszar wsparcia: 4)</p> <p>Priorytet IV: REWITALIZACJA SPOŁECZNA I GOSPODARCZA</p> <p><u>Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna</u></p> <p><u>Działanie 4.2. Wsparcie rewitalizacji gospodarczej</u></p>	<p>CEL STRATEGICZNY: WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ (obszary wsparcia: 4, 5, 6)</p> <p>Priorytet V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO</p> <p><u>Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna</u></p> <p>Poddziałanie 5.1.1. Wsparcie samo zatrudnienia</p> <p>Poddziałanie 5.1.2. Podnoszenie kwalifikacji osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem</p> <p>Poddziałanie 5.1.3. Wspieranie ekonomii społecznej</p>
--	---	---	---	--

<p><u>Działanie 1.2. Wzrost konkurencyjności firm</u></p> <p>Poddziałanie 1.2.1. Tworzenie i rozwój stref gospodarczych</p> <p>Poddziałanie 1.2.2. Wsparcie działalności przedsiębiorstw</p> <p><u>Działanie 1.3. Wzmocnienie zastosowania technologii komunikacyjno – informacyjnych</u></p> <p><u>Działanie 1.4. Promocja gospodarcza</u></p>	<p>oświetlenia</p> <p>Poddziałanie 2.1.3. Wsparcie inwestycji energii odnawialnej</p> <p><u>Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego</u></p> <p>Poddziałanie 2.2.1. Poprawa gospodarki wodno – ściekowej</p> <p>Poddziałanie 2.2.2. Gospodarka odpadami, w tym niebezpiecznymi</p> <p>Poddziałanie 2.2.3. Poprawa jakości powietrza</p> <p>Poddziałanie 2.2.4. Rekultywacja terenów zdegradowanych</p> <p>Poddziałanie 2.2.5. Wykorzystanie środowiska przyrodniczego dla rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych</p> <p><u>Działanie 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego</u></p> <p>Poddziałanie 2.3.1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji kultury</p> <p>Poddziałanie 2.3.2. Ochrona zabytków</p>			<p>Poddziałanie 5.1.4. Wsparcie szkolnictwa zawodowego i ustawicznego</p> <p>Poddziałanie 5.1.5. Inwestycje w edukację</p> <p><u>Działanie 5.2. poprawa jakości usług społecznych</u></p> <p>Poddziałanie 5.2.1. Wzmocnienie i wsparcie pomocy społecznej</p> <p>Poddziałanie 5.2.2. Ochrona zdrowia</p> <p>Poddziałanie 5.2.3. Poprawa dostępu do e-usług publicznych</p>
---	---	--	--	--

PRIORYTET VI: POMOC TECHNICZNA

CEL GŁÓWNY: WZROST FUNKCJI SUBREGIONALNEJ EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

UZASADNIENIE:

Ełk jest trzecim co do wielkości, po Olsztynie i Elblągu, miastem województwa warmińsko-mazurskiego. Spełnia rolę centralnego ośrodka miejskiego w podregionie ełckim NUTS III. Ełk skupia największą i najbardziej konkurencyjną działalność gospodarczą w subregionie oraz pełni podstawowe funkcje gospodarcze, administracyjne, kulturowe oraz w zakresie świadczenia usług publicznych wobec obszarów go otaczających. Miasto znajduje się w pobliżu granicy województwa warmińsko-mazurskiego z województwem podlaskim oraz granicy państwa z Rosją, Litwą i Białorusią, co nadaje mu ponadlokalny charakter.

Subregionalny charakter potwierdzany jest w strategicznych dokumentach krajowych i regionalnych. W *Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* opracowanej przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Ełk określany jest jako miasto o znaczeniu subregionalnym. Wyznaczając kierunki działań przestrzennych ustalono, że w Ełku należy zwiększyć dostęp do usług podstawowych, w tym komunikacyjnych.

Ponadto *Koncepcja* przewiduje wzmocnienie ośrodków w obszarach przygranicznych, w tym Ełku, poprzez:

- transfer korzyści płynących z rozprzestrzeniania się czynników rozwoju z głównych ośrodków regionalnych,
- wsparcie działań związanych z nowymi inwestycjami gospodarczymi,
- sytuowanie ważnych instytucji związanych z transgraniczną współpracą bilateralną i europejską,
- lokowanie istotnych funkcji zarządczych sektora publicznego o zasięgu regionalnym,
- podniesienie jakości szkolnictwa średniego i wyższego w dziedzinach komplementarnych do rozwoju krajów sąsiadujących,
- realizację wspólnych projektów twardych i miękkich w zakresie kultury i rozwoju turystyki uzdrowiskowej oraz wypoczynkowej.

Subregionalne znaczenie Ełku zostało potwierdzone także w *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. Ośrodki subregionalne (Ełk i Elbląg) zostały wyznaczone jako jeden z obszarów wsparcia strategii w celu wzmocnienia konkurencyjności województwa. Ełk jako środek subregionalny ma stanowić centrum wschodniej części regionu i integrować ją w ramach inicjatywy rozwojowej EGO. Miasto jako silny ośrodek gospodarczy, kulturalny oraz edukacyjny powinno być wyposażone w infrastrukturę miejską o wysokim standardzie. W celu podniesienia konkurencyjności gospodarczej wspierane będą branże wykorzystujące nowoczesne i innowacyjne technologie. Ponadto Ełk wykorzystywać będzie swoje położenie dla rozwoju międzynarodowych kontaktów z Litwą, Rosją (Obwód Kaliningradzki) i Białorusią.

Ełk jest powiązany funkcjonalnie z gminami wiejskimi wchodzącymi w skład powiatu ełckiego, lecz najsilniejsze relacje występują pomiędzy Miastem Ełk a otaczającą je Gminą Ełk. Integracja z otaczającymi Ełk obszarami wiejskimi przyczynia się do integracji całej przestrzeni regionu. Ełk ma być uzupełnieniem dla Olsztyna jako miasta wojewódzkiego, w związku z czym musi dysponować odpowiednim potencjałem. Wg KPZK na obszarach funkcjonalnych mniejszych ośrodków miejskich, niepełniących znaczących funkcji krajowych, integracja dokonuje się dzięki koncentracji przestrzennej procesów urbanizacyjnych i rozbudowie wewnętrznych powiązań transportowych i komunikacyjnych. Zwiększenie dostępności z obszarów wiejskich do Ełku ma zapewnić lepszy dostęp do rynku pracy

oraz do zlokalizowanych w nim usług publicznych średniego i wyższego rzędu. Ełk ma odgrywać dużą rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym obszarów wiejskich jako katalizator tworzenia funkcji pozarolniczych oraz jako inkubator przedsięwzięć aktywizujących otaczające go tereny. Ponadto jednostki wchodzące w skład MOF Ełk powinny podejmować działania na rzecz ochrony cennych przyrodniczo obszarów oraz wykorzystywać swój potencjał w celu rozwoju turystyki.

CEL STRATEGICZNY 1. WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

PRIORYTET I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA

UZASADNIENIE:

Pomimo podejmowanych działań w zakresie wprowadzania instrumentów służących rozwojowi innowacyjnej gospodarki obszar cechuje niska przedsiębiorczość mieszkańców (na poziomie średniej wojewódzkiej, lecz poniżej wskaźników dla głównych miast Warmii i Mazur), stosunkowo niewielki odsetek firm z udziałem kapitału zagranicznego (0,54% spośród wszystkich podmiotów gospodarki narodowej – poniżej średniej wojewódzkiej), niska innowacyjność i słaba współpraca firm oraz mała liczba i słaba oferta IOB. Funkcjonujące uczelnie wyższe nie dysponują potencjałem badawczym w zakresie nowoczesnych technologii i ich transferu do biznesu – tylko jedna uczelnia wyższa zlokalizowana w MOF Ełk oferuje kształcenie na kierunkach technicznych (informatyka, budownictwo).

W perspektywie najbliższych lat w najkorzystniejszej sytuacji na rynku znajdą się przedsiębiorstwa, które wzmocnią swoją pozycję rynkową dzięki innowacyjności. Chcąc się utrzymać na rynku firmy MOF Ełk muszą rozwijać i ulepszać procesy i produkty dostosowując je do zmieniających się potrzeb odbiorców. Dzięki stosowaniu innowacji nastąpi wzrost produktywności firm, wydajności i jakości pracy, poprawa warunków i bezpieczeństwa pracy, udoskonalenie organizacji i metod pracy itp. Firmy, które w czasach szybkiego rozwoju nowych technik i technologii nie zareagują na zmiany lub zareagują zbyt wolno, mogą stracić pozycję konkurencyjną.

Zakłada się konieczność wzmocnienia innowacyjności gospodarki obszaru poprzez rozwój nowych działalności, produktów i nowych przedsiębiorstw. Jest to wymóg wynikający z nieuchronności procesów sphykowych, które dotyczą tradycyjnych sektorów gospodarki. Obszar nie dysponuje atutami pozwalającymi na rozwój działalności zaawansowanych technologicznie – brak wykwalifikowanych kadr oraz zaplecza edukacyjnego i naukowo - badawczego wyższych uczelni i instytutów naukowych. W MOF Ełk istnieje potrzeba rozwoju potencjału badawczo-wdrożeniowego, który przyczyni się do wzrostu konkurencyjności gospodarki i zapewnieni odpowiedni standard produktów w celu ich sprzedaży w kraju i na rynkach międzynarodowych. Dzięki realizacji postawionych celów zostanie nawiązana współpraca pomiędzy firmami a ośrodkami naukowo-badawczymi oraz wyższymi uczelniami technicznymi, co przyczyni się do znacznego rozwoju gospodarczego Ośrodka Subregionalnego Ełk. Główną instytucją, która będzie pełniła rolę promotora, inicjatora i realizatora tego typu działań będzie Park Naukowo-Technologiczny w Ełku.

O wzroście innowacyjności gospodarki decyduje także atrakcyjność inwestycyjna regionu. Wpływa ona na sposób postrzegania regionu zarówno przez potencjalnych jak i już funkcjonujących w regionie inwestorów. Ważne miejsce zajmują również instytucje otoczenia biznesu (IOB), których zadaniem jest wspieranie przedsiębiorczości i transferu technologii, szkolenia, tworzenie sieci współpracy i partnerstwa, a których ilość i oferta w MOF Ełk jak i w całym podregionie ełckim jest na niskim poziomie (w całym podregionie ełckim działa mniej IOB niż w Olsztynie, a ich oferta skupia się na działalności szkoleniowo-doradczej i doradczo-informacyjnej – brak usług wysokiej jakości). W celu podniesienia konkurencyjności i innowacyjności obszaru IOB muszą prowadzić działania ukierunkowane na świadczenie nowych, zaawansowanych usług. Infrastruktura IOB ma wspierać

działalność innowacyjną przedsiębiorstw skupionych w MOF Ełk, w tym wpisującą się w inteligentne specjalizacje województwa. Innymi instrumentami wzmacniania konkurencyjności są klastry (pozwalają one osiągnąć trwałą przewagę konkurencyjną dzięki skupieniu zasobów poszczególnych członków klastra) oraz stosowanie w firmach nowoczesnych rozwiązań ICT, które umożliwiają wprowadzanie i rozwój innowacyjnych produktów i usług.

Działanie 1.1. Wsparcie usług innowacyjnych
Poddziałanie 1.1.1. Wzmocnienie potencjału instytucji otoczenia biznesu
Poddziałanie 1.1.2. Tworzenie klastrów
Poddziałanie 1.1.3. Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw.
Działanie 1.2. Wzrost konkurencyjności firm
Poddziałanie 1.2.1. Tworzenie i rozwój stref gospodarczych
Poddziałanie 1.2.2. Wsparcie działalności przedsiębiorstw
Działanie 1.3. Wzmocnienie zastosowania technologii komunikacyjno – informacyjnych
Działanie 1.4. Promocja gospodarcza

Zgodności celu z wybranymi dokumentami strategicznymi o randze regionalnej.

Dokument strategiczny	Nawiązanie do dokumentu
Strategia Europa 2020	Priorytet I: rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji
Strategia Rozwoju Kraju	Obszar strategiczny II: Konkurencyjna gospodarka Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki Cel II.3. Zwiększenie innowacyjności gospodarki Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego	Cel 1 Wspomaganie konkurencyjności regionów 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw
Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	Cel 2 Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy 2.1. Podniesienie poziomu i efektywności nauki w Polsce, wzmocnienie jej powiązań z gospodarką oraz wzrost jej międzynarodowej konkurencyjności 2.3. Wspieranie współpracy w tworzeniu i wdrażaniu Innowacji 2.4. Kształtowanie kultury innowacyjnej oraz szersze włączenie społeczeństwa w proces myślenia kreatywnego i tworzenia innowacji 2.5. Wspieranie rozwoju kadr dla innowacyjnej i efektywnej gospodarki 2.6. Stworzenie wysokiej jakości infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej i rozwój gospodarki elektronicznej. Cel 4 Wzrost umiędzynarodowienia polskiej gospodarki
Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego województwa warmińsko – mazurskiego do roku 2025	Cel strategiczny 1. Wzrost konkurencyjności gospodarki Cel operacyjny 1.1.Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój inteligentnych specjalizacji Cel operacyjny 1.2.Wzrost innowacyjności firm

RPO Warmia i Mazury 2014-2020	Priorytet 1 Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur Priorytet 3 Cyfrowy region
„PRO-EGO – Program interwencji samorządów terytorialnych w celu zmiany społeczno – gospodarczej i integracji wschodniej części m.in. Warmińsko – mazurskiego	Cel – Wzrost konkurencyjności gospodarki dla poprawy warunków życia mieszkańców obszaru EGO Działanie 2. Wspieranie rozwoju powiązań klastrowych Działanie 3. Fundusze dla biznesu Działanie 4. Integracja i promocja EGO
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Ełku do 2020 roku (projekt)	Cele operacyjne G.I. Wzrost zatrudnienia G.III. Wspieranie innowacyjności oraz położenie nacisku na zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw G.IV. Promocja i ułatwienie dostępu do usług teleinformatycznych G.VI. Wzrost funkcji subregionalnej Ełku i jego obszaru funkcjonalnego

DZIAŁANIE 1.1. WSPARCIE USŁUG INNOWACYJNYCH
PODDZIAŁANIE 1.1.1. WZMOCNIENIE INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU

Cel Priorytetu	WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO
Priorytet	PRIORYTET I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 1.1. Wsparcie usług innowacyjnych Poddziałanie 1.1.1. Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu.
Kierunek interwencji	Wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji
Obszar wsparcia MOF Ełk	5. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności 6. Ełk jako ośrodek subregionalny
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Wzmocnienie potencjału IOB we wspieraniu tworzenia i rozwoju usług oraz produktów innowacyjnych</p> <p>Uzasadnienie: Jednym z podstawowych działań będzie wzmacnianie lokalnych potencjałów i tzw. Inteligentnych specjalizacji przez instytucje otoczenia biznesu (IOB), w szczególności wspieranie powstawania i rozwoju nowoczesnych firm. Przedsiębiorcy i mieszkańcy MOF Ełk w ograniczonym stopniu mogą liczyć na wsparcie ze strony IOB (mała ilość i słaba oferta instrumentów wspierających, brak usług wysokiej jakości). W kontekście rozwoju średnio i wysoko zaawansowanych technologii, szczególne znaczenie będą miały takie IOB, jak: centra i ośrodki transferu technologii, instytucje sfery badawczo-rozwojowej czy parki naukowo-technologiczne i przemysłowe. Duże znaczenie dla rozwoju regionu będzie miał Park Naukowo – Technologiczny w Ełku, należy realizować działania w kierunku jego rozwoju w zakresie wdrażania innowacji i inteligentnych specjalizacji. Ważne jest także stworzenie Instytucji Otoczenia Biznesu w Subregionie Ełckim wspierającej lokalnych przedsiębiorców.</p> <p>Przewiduje się wzmocnienie i rozwój instytucji otoczenia biznesu wspierających innowacyjność. Budowana będzie nowa oraz wzmacniana istniejąca infrastruktura techniczna służąca rozwojowi innowacji, przede wszystkim w jednostkach obdarzonych wystarczającym potencjałem w tym zakresie.</p>
Cel tematyczny UE	C.1. Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji oraz jego priorytety inwestycyjne C.3. Podniesienie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury
Priorytet inwestycyjny UE	<p>Priorytet 1.2. Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w B+I, rozwój powiązań między przedsiębiorstwami, centrami B+R i szkołami wyższymi (...), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...)</p> <p>Priorytet 3.4. Wspieranie zdolności MŚP do udziału w procesach wzrostu i innowacji.</p> <p>Priorytet 10.4 Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności,</p>

	dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami;
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR wskazane w RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na realizację projektów strategicznych w MOF Ełk, – środki EFRR w ramach PO Polska Wschodnia 2014-2020 na realizację projektów strategicznych w MOF Ełk, – środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 oraz PO Polska Wschodnia 2014-2020 na projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – stworzenie lub rozwój istniejącego zaplecza badawczo – rozwojowego, służącego działalności innowacyjnej przedsiębiorstw, – wsparcie usług innowacyjnych, w tym związanych z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami, – dostosowanie usług istniejących ośrodków innowacji w zakresie działalności proinnowacyjnej, rozwój Parku Naukowo – Technologicznego w Ełku, – wsparcie usług IOB, – tworzenie i rozwój instytucji popularyzujących naukę i innowację wśród mieszkańców regionu, utworzenie Szkoły Młodego Einsteina w Ełku, – ułatwienie dostępu MŚP do specjalistycznych usług IOB, – rozwój instrumentów finansowych służących zwiększeniu innowacyjności firm, – usługi doradcze i szkoleniowe dla podmiotów zarządzających parkami przemysłowymi, inkubatorami przedsiębiorczości, – rozwój oferty IOB w tym inwestycje w infrastrukturę.
Planowane przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt strategiczny „Rozbudowa i wyposażenie Parku Naukowo – Technologicznego w Ełku – III etap” – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach dysponujących potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności, zgłaszany do dofinansowania w trybie pozakonkursowym do PO Polska Wschodnia. 2. Projekt strategiczny „Stworzenie Centrum Wsparcia Biznesu w Ełku i pobudzenie do działalności instytucji otoczenia biznesu” – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach dysponujących potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności, zgłaszany do dofinansowania w trybie pozakonkursowym do RPO Warmia i Mazury 2014-2020. 3. Projekt strategiczny „Utworzenie „Szkoły Einsteina” przy Parku Naukowo-Technologicznym w Ełku” – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarze Ełku jako ośrodka subregionalnego, zgłaszany do dofinansowania w trybie pozakonkursowym do RPO Warmia i Mazury 2014-2020.
Beneficjenci	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – IOB, – przedsiębiorstwa .
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 1.1.2. TWORZENIE KLASTRÓW

Cel Priorytetu	WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO
Priorytet	Priorytet I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 1.2. Wzrost konkurencyjności firm Poddziałanie 1.1.2. Tworzenie klastrów
Kierunek interwencji	Wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji
Obszar wsparcia MOF Ełk	5. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności
Cel i uzasadnienie działania	Cel działania: Pobudzenie i wzmocnienie współpracy przedsiębiorstw MOF Ełk. Uzasadnienie: W MOF Ełk współpraca przedsiębiorstw jest słaba. Współpraca firm i instytucji powiązanych siecią wzajemnych współzależności pozwoli przedsiębiorstwom osiągnąć trwałą przewagę konkurencyjną. Dzięki działalności klastrowej firmy będą mogły wymieniać doświadczenia i wiedzę, naśladować rozwiązania organizacyjne, korzystać z wyspecjalizowanego rynku dostawców, promować klaster w kraju i za granicą, obniżyć koszty działalności czy korzystać ze wsparcia eksperckiego, co z kolei przełoży się na zwiększenie konkurencyjności na rynku.
Cel tematyczny UE	C.3. Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury.
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 3.3. Wspieranie tworzenia i rozszerzenia zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR wskazane w RPO Warmia i Mazury 2014 – 2020, – środki EFRR w ramach PO Polska Wschodnia 2014-2020, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie i rozwój klastrów regionalnych i lokalnych, w tym turystycznych, – realizacja wspólnych przedsięwzięć produktowych i usług, – tworzenie i promocja nowatorskich produktów regionalnych i lokalnych, w tym turystycznych.
Beneficjenci	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – przedsiębiorcy, – instytucje otoczenia biznesu (IOB), – klastry.
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 1.1.3. WZROST INNOWACYJNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW

Cel Priorytetu	WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO
Priorytet	Priorytet I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 1.1. Wsparcie usług innowacyjnych Poddziałanie 1.1. 3. Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw.
Kierunek interwencji	Wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji
Obszar wsparcia MOF Ełk	5. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie

	konkurencyjności i innowacyjności
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Wzmocnienie potencjału przedsiębiorstw Subregionu Ełckiego w zakresie B+R</p> <p>Uzasadnienie: Problemem całego województwa warmińsko-mazurskiego są niskie wydatki na działalność badawczo-rozwojową w sektorze prywatnym (co dziesiąte przedsiębiorstwo ponosi wydatki w tym zakresie, co jest najgorszym wynikiem w kraju). Konieczne jest zatem zapewnienie odpowiednich warunków dla przedsiębiorstw dążących do wprowadzania innowacji w zakresie swojej działalności, w szczególności dot. inteligentnych specjalizacji województwa. Wsparcie obejmować będzie tworzenie i rozwój odpowiedniej infrastruktury B+R w przedsiębiorstwach oraz zabezpieczenie własnych i zakup zewnętrznych praw własności intelektualnej. Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw będzie osiągnany również dzięki wspieraniu współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej pomiędzy partnerami biznesowymi, naukowymi i IOB.</p>
Cel tematyczny UE	C.1. Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji oraz jego priorytety inwestycyjne
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 1.2. Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w B+R, rozwój powiązań między przedsiębiorstwami, centrami B+R i szkołami wyższymi (...), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...)
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR wskazane w RPO Warmia i Mazury 2014-2020, – środki EFRR wskazane w PO Polska Wschodnia 2014 – 2020, – środki EFRR wskazane w PO Inteligentny Rozwój 2014-2020, – współfinansowanie krajowe, – środki prywatne
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie prac B+R przez przedsiębiorstwa umożliwiających w szczególności realizację regionalnych inteligentnych specjalizacji, w tym: tworzenie i rozwój infrastruktury B+R w przedsiębiorstwach m.in. centrów badawczo – rozwojowych, – wsparcie wdrożenia własnych lub zakupionych wyników badań naukowych/technologii oraz praw do własności intelektualnej, w tym patentów, licencji, know-how lub innej nieopatentowanej wiedzy technicznej związanej z wdrażanym produktem lub usługą (możliwość zastosowania instrumentu „bon na innovatione” – w odniesieniu do projektów o małej skali), – wsparcie współpracy regionalnej, międzyregionalnej i międzynarodowej.
Beneficjenci	<ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorcy, – IOB.
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 1.2. WZROST KONKURENCYJNOŚCI FIRM**PODDZIAŁANIE 1.2.1. TWORZENIE I ROZWÓJ STREF GOSPODARCZYCH**

Cel Priorytetu	WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO
Priorytet	Priorytet I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 1.2. Wzrost konkurencyjności firm Poddziałanie 1.2.1. Tworzenie i rozwój stref gospodarczych
Kierunek interwencji	Wzmocnienie badań, rozwoju technologii oraz innowacji
Obszar wsparcia MOF Ełk	5. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności
Cel i uzasadnienie działania	Cel działania: Wspieranie innowacyjnej przedsiębiorczości i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej Subregionu Ełckiego. Uzasadnienie: Przyspieszenie rozwoju MOF Ełk wymaga wykorzystania wszystkich możliwych zasobów, w tym włączenia terenów zdegradowanych, które utraciły swoje dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze (tereny powojkowe, popegeerowskie, pokolejowe) oraz wolnych terenów w procesy rozwojowe. Konieczne jest ich kompleksowe przygotowanie, aby zapewnić odpowiednie warunki dla potencjalnych inwestorów i zachęcić ich do ulokowania kapitału w Ośrodku Subregionalnym Ełk. Ośrodek Subregionalny Ełk dysponuje terenami inwestycyjnymi w SSSE, Podstrefa Ełk, w Parku Naukowo – Technologicznym, jednak jest dużo terenów niezagospodarowanych wzdłuż obwodnicy miasta Ełku, w strefach gospodarczych Gminy Ełk, które wymagają uzbrojenia w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych.
Cel tematyczny UE	C.3. Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 3.1. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz wspieranie tworzenia nowych firm
Źródła finansowania	– środki EFRR wskazane w RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty strategiczne i konkursowe w MOF Ełk, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	– tworzenie i rozwój istniejącej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego, w tym na obszarach powojkowych, przemysłowych, pokolejowych i popegeerowskich, – uporządkowanie i przygotowanie terenów inwestycyjnych w media wzdłuż obwodnicy – DK 16 i 65, – przygotowanie terenów inwestycyjnych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych, – kampanie promocyjne.
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	Projekt strategiczny „Przygotowanie nowych terenów inwestycyjnych wzdłuż dróg krajowych nr 16 i 65 w EOF” – projekt komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach dysponujących potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności, zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym do RPO Warmia i Mazury 2014-2020.
Beneficjenci	– jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – instytucje otoczenia biznesu.
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 1.2.2. WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW

Cel Priorytetu	WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO
Priorytet	Priorytet I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 1.2. Wzrost konkurencyjności firm Poddziałanie 1.2.2. Wsparcie działalności przedsiębiorstw
Kierunek interwencji	Wzmocnienie badań, rozwoju technologii oraz innowacji
Obszar wsparcia MOF Ełk	5. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności
Cel i uzasadnienie działania	Cel działania: Wzrost innowacyjności produktów i usług przedsiębiorstw MOF Ełk oraz promocja firm na rynkach zagranicznych. Uzasadnienie: Firmy chcące zdobyć przewagę konkurencyjną muszą rozwijać i ulepszać procesy i produkty dostosowując je do zmieniających się potrzeb odbiorców. Zastosowanie innowacji powoduje wzrost produktywności firm, wydajności i jakości pracy, poprawę warunków i bezpieczeństwa pracy, udoskonalenie organizacji i metod pracy m.in. Dysponując odpowiedniej jakości produktami i usługami mogą one konkurować zarówno na rynku krajowym jak i zagranicznym. Aby jednak skutecznie zaistnieć na rynkach międzynarodowych muszą uzyskać odpowiednie wsparcie w zakresie promocji i nawiązania współpracy z firmami zagranicznymi.
Cel tematyczny UE	C.3. Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 3.1. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz wspieranie tworzenia nowych firm. Priorytet 3.2. Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu internacjonalizacji. Priorytet 3.3. Wspieranie tworzenia i rozszerzenia zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014 – 2020, – środki EFRR w ramach PO Polska Wschodnia 2014-2020, – współfinansowanie krajowe, – środki prywatne.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie międzynarodowej współpracy gospodarczej przedsiębiorstw, w tym producentów rolno – spożywczych, – promocja przedsiębiorstw na rynkach międzynarodowych w tym branż rolno – spożywczych, – rozbudowa przedsiębiorstwa prowadząca do wprowadzenia na rynek nowych produktów/ usług, w tym turystycznych, – działania mające na celu wprowadzenie na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług przy jednoczesnym zwiększeniu zatrudnienia, – inwestycje w nowoczesne maszyny i sprzęt produkcyjny, – wsparcie inwestycyjne dla nowopowstałych firm, – wsparcie ośrodków wspierających przedsiębiorczość akademicką.
Beneficjenci	Przedsiębiorcy
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy, pracownicy, mieszkańcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 1.3. WZMOCNIENIE ZASTOSOWANIA TECHNOLOGII KOMUNIKACYJNO – INFORMACYJNYCH W MŚP

Cel Priorytetu	WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO
Priorytet	Priorytet I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 1.3. Wzmocnienie zastosowania technologii komunikacyjno – informacyjnych w MŚP
Kierunek interwencji	Wzmocnienie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym
Obszar wsparcia MOF Ełk	5. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw MOF Ełk w zakresie świadczonych usług poprzez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych</p> <p>Uzasadnienie: Technologie informacyjno-komunikacyjne odgrywają we współczesnych przedsiębiorstwach bardzo istotną rolę pełniąc funkcje usługową i innowacyjną. Inwestycje w TIK pozwolą firmom MOF Ełk bardziej efektywnie realizować swoje zadania, m.in. poprzez automatyzację, przyspieszenie przebiegu procesów, redukcję kosztów oraz stworzą nowe możliwości rozwoju dzięki m.in. dotarciu do nowych segmentów klientów, otwarciu na nowe rynki czy wprowadzeniu na rynek innowacyjnego produktu/usługi. Ponadto rozwój firm i usług opartych na TIK jest szansą na zmniejszenie bezrobocia, szczególnie wśród ludzi młodych (telepraca, handel elektroniczny, usługi elektroniczne).</p> <p>Wsparcie dla przedsiębiorców (głównie MŚP, w tym m.in. producentów rolno-spożywczych) będzie obejmowało rozwój produktów i usług opartych na TIK, sprzedaży produktów i usług w Internecie (handel elektroniczny), tworzenia i udostępniania usług elektronicznych odpowiadających ich potrzebom, wprowadzania procesów modernizacyjnych.</p>
Cel tematyczny UE	C.2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych.
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 2.2. (EFRR) Rozwój produktów i usług opartych na TIK, handlu elektronicznego oraz zwiększanie zapotrzebowania na TIK
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014 – 2020, – współfinansowanie krajowe, – środki prywatne.
Rodzaje przedsięwzięć	<p>Wsparcie dla przedsiębiorców (głównie MŚP, w tym m.in. producentów rolno-spożywczych) w zakresie rozwoju produktów i usług opartych na TIK, sprzedaży produktów i usług w Internecie (handel elektroniczny), tworzenia i udostępniania usług elektronicznych odpowiadających ich potrzebom, wprowadzania procesów modernizacyjnych, w tym m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakup sprzętu i oprogramowania umożliwiające wprowadzenie nowej e-usługi 2) wdrożenie wirtualnego systemu obsługi działalności MŚP 3) rozwój działalności on-line poprzez wdrożenie systemu zarządzania sprzedażą i usługami 4) zakup licencji na oprogramowanie

	5) wdrożenie nowoczesnych rozwiązań informatycznych w organizacji i zarządzaniu przedsiębiorstwem 6) uruchomienie portalu multimedialnego 7) stworzenie portalu pracowniczego do zarządzania zasobami personalnymi on-line, 8) kompleksowe wsparcie szkoleniowe w zakresie handlu elektronicznego.
Beneficjenci	Przedsiębiorcy
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy, pracownicy, mieszkańcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki

DZIAŁANIE 1.4. PROMOCJA GOSPODARCZA

Cel Priorytetu	WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO
Priorytet	Priorytet I: INNOWACYJNA GOSPODARKA I KONKURENCYJNE PRZEDSIĘBIORSTWA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 1.4. Promocja gospodarcza
Kierunek interwencji	Wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji
Obszar wsparcia MOF Ełk	5. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Stworzenie spójnej oferty gospodarczej dla obszaru funkcjonalnego oraz wypromowanie wizerunku Subregionu Ełckiego.</p> <p>Uzasadnienie: MOF Ełk nie cieszy się dużym zainteresowaniem inwestorów krajowych i zagranicznych. Problem ten dotyczy całego województwa i wynika m.in. ze słabej dostępności komunikacyjnej regionu (słaby dostęp do rynków zbytu) i braku dobrej oferty inwestycyjnej. Samorządy MOF Ełk starają się zmienić tę sytuację realizując liczne działania na rzecz promocji gospodarczej obszaru. Gospodarka MOF Ełk musi być stale i mocno wspierana w wymiarze wizerunkowym poprzez zdecydowane wyróżnienie obszaru spośród konkurencji i pozytywne skojarzenie wśród potencjalnych partnerów gospodarczych i turystów.</p> <p>Promocja gospodarcza Ełku wraz z jego obszarem funkcjonalnym będzie prowadzona w oparciu o spójne działania komunikacyjne w kraju i za granicą, których rezultatem będzie systematyczny wzrost konkurencyjności gospodarczej i atrakcyjności MOF Ełk. Poprzez zwiększenie obecności na krajowych i międzynarodowych wydarzeniach wspierane będą przedsiębiorstwa szukające nowych rynków zbytu. Oczekuje się, że promocja gospodarcza przyczyni się do rozwoju turystyki biznesowej w obszarze funkcjonalnym oraz do nawiązania współpracy i kontaktów handlowych.</p>
Cel tematyczny UE	C.3. Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury.
Priorytet inwestycyjny	Priorytet 3.2. Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu internacjonalizacji.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR przekazane do ZIT MOF Ełk z budżetu RPO Warmia Mazury na projekt strategiczny, – środki EFRR w ramach PO Polska Wschodnia 2014-2020, – środki krajowe.

Rodzaje przedsięwzięć	<p>Promocja gospodarcza i turystyczna regionu (w wymiarze zarówno krajowym jak i międzynarodowym), w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promocja przedsiębiorstw oraz IOB na rynkach krajowych i międzynarodowych, - wydarzenia promocyjne, kampanie promocyjne w mediach, - organizacja misji przyjazdowych oraz wyjazdowych gospodarczych, - udział w targach oraz forach turystycznych i gospodarczych, - organizacja targów, konferencji, spotkań turystycznych oraz gospodarczych, - stworzenie zintegrowanej oferty turystycznej oraz gospodarczej obszaru, - promowanie inteligentnych specjalizacji Regionu, - promocja produktów turystycznych Regionu.
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Etłk	Projekt strategiczny ZIT MOF Etłk „Promocja gospodarcza i turystyczna MOF Etłk” zgłaszany do dofinansowania w trybie pozakonkursowym do RPO Warmia i Mazury 2014-2020.
Beneficjenci	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - IOB, - Park Naukowo – Technologiczny, - Przedsiębiorcy.
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Etłk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat etłki.

**CEL STRATEGICZNY 2. POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ
WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA
ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU**

Priorytet II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW

UZASADNIENIE:

Wzrost konkurencyjności regionu jest możliwy tylko wtedy, gdy rozwój gospodarczy opiera się na poszanowaniu zasady zrównoważonego rozwoju. Rozwój gospodarczy niesie ze sobą zagrożenie negatywnego oddziaływania na środowisko, dlatego niezwykle ważne jest, by wraz z rozwojem MOF Ełk został zachowany, a nawet poprawiony stan środowiska naturalnego.

Środowisko naturalne jest jednym z kluczowych zasobów, które determinują atrakcyjność MOF Ełk jako miejsca interesującego dla turystów oraz wpływają na jakość życia mieszkańców. Istotne zatem jest podejmowanie działań zmierzających do umiejętnego gospodarowania zasobami naturalnymi, a jednocześnie zapewniającymi ochronę potencjału naturalnego. Realizacja działań przyczyni się do rozbudowy infrastruktury ochrony środowiska prowadząc do dalszego polepszania gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami, zrekultywowania terenów zdegradowanych, poprawy jakości wód i powietrza, a przez to do poprawy atrakcyjności gospodarczej, przyrodniczej i turystycznej obszaru oraz polepszania warunków życia mieszkańców.

Cechą charakterystyczną MOF Ełk jest duża liczba jezior (12 jezior powyżej 1 ha), jednak słabością jest jakość wód powierzchniowych (III i II klasy czystości) zanieczyszczonych głównie przez działalność bytową i gospodarczą człowieka. Działania w tym zakresie powinny koncentrować się na przedsięwzięciach polegających na zapobieganiu powstawania oraz redukcji zanieczyszczeń przedostających się do wód powierzchniowych i podziemnych. Odnosi się to głównie do terenów wiejskich charakteryzujących się niskim stopniem skanalizowania (28,7% mieszkańców wsi ma dostęp do kanalizacji) i korzystania z oczyszczalni ścieków (38,9% mieszkańców) – aglomeracja Ełk nie obejmuje swoim zasięgiem części Gminy Ełk. W MOF Ełk w ciągu kilku ostatnich lat realizowana była duża inwestycja współfinansowana ze środków europejskich, dzięki której uporządkowano gospodarkę wodno-ściekową na terenie aglomeracji Ełk (m.in. wymieniono sieć wodociągową, zabezpieczono wody podziemne i powierzchniowe przed zanieczyszczeniami przez rozbudowę i usprawnienie system kanalizacji, zwiększono niezawodność dostaw wody).

Z zakresu ochrony powietrza realizowane będą działania przyczyniające się do poprawy jego jakości dzięki obniżeniu wielkości emisji z obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych poprzez ich termomodernizację oraz modernizację zlokalizowanych w nich źródeł ciepła. Dotyczy to w szczególności ocieplenia i uszczelnienia budynków oraz wymiany źródeł zaopatrzenia w ciepło, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii. Podjęcie tych inwestycji będzie się przekładało wprost na korzyści w kategoriach ekologicznych (zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza) jak i kategoriach finansowych (mniejsze zużycie energii przekłada się na wymierne oszczędności). W MOF Ełk nadal duża liczba domów jednorodzinnych i wspólnot ma zainstalowane indywidualne źródła ciepła, które opalane są paliwami stałymi generującymi znaczne zanieczyszczenia powietrza. Do tego, wg szacunków, około 80% budynków użyteczności publicznej, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych nie spełnia obecnie obowiązujących norm cieplnych.

MOF Ełk posiada uporządkowany i nowoczesny system gospodarki odpadami. Dzięki działalności Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w szybkim tempie wzrasta ilość odpadów poddanych odzyskowi (z 26,64% w 2008 r. do 81,59% w 2012 r.). Dlatego przedmiotem kolejnych inwestycji w gospodarkę odpadami będzie zagospodarowanie odpadów innych niż komunalne, w tym odpadów niebezpiecznych (w szczególności zawierających azbest) oraz likwidacja dzikich wysypisk śmieci.

Istotnym walorem MOF Ełk jest dziedzictwo kulturowe. Poza zabytkami architektonicznymi to także tzw. żywa kultura czy zbiory muzealne. Dziedzictwo kulturowe ma znaczenie dla rozwoju turystyki

oraz tożsamości regionalnej. Dlatego należy podejmować działania, które nie tylko będą służyły ochronie i konserwacji zabytków, ale także wspierały funkcjonowanie instytucji kultury i promowały dziedzictwo kulturowe w nowoczesnych, atrakcyjnych dla odbiorcy formach. MOF Ełk dysponuje potencjałem w postaci takich instytucji jak Ełckie Centrum Kultury, Szkoła Artystyczna, Muzeum Historyczne w Ełku czy Miejska Biblioteka Publiczna, a także Gminne Instytucje Kultury, które dzięki uzyskaniu odpowiedniego wsparcia tworzyć będą atrakcyjne i nowatorskie produkty dla mieszkańców i turystów.

Dodatkowo w celu poprawy atrakcyjności MOF Ełk należy właściwie wykorzystać potencjał turystyczny obszaru oferując osobom odwiedzającym Ośrodek Subregionalny Ełk wysokiej jakości bazę hotelowo-gastronomiczną oraz szeroką ofertę kompleksowo przygotowanych szlaków turystycznych i obiektów sportowo-rekreacyjnych. Obecnie bowiem sektor turystyki w MOF Ełk charakteryzuje słabszy rozwój bazy noclegowej, zagospodarowania turystycznego, niski poziom ruchu turystycznego (turyści odwiedzający MOF Ełk stanowią zaledwie 2,98% wszystkich turystów odwiedzających Warmię i Mazury). Obszar posiada natomiast inne cechy (walory przyrodnicze, kulturowe, dostępność komunikacyjna), które przy spełnieniu określonych warunków dają szansę na rozwój turystyczny.

Działanie 2.1. Wspieranie efektywności energetycznej
Poddziałanie 2.1.1. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz mieszkaniowych
Poddziałanie 2.1.2. Zwiększenie efektywności energetycznej oświetlenia
Poddziałanie 2.1.3. Wsparcie inwestycji energii odnawialnej
Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego
Poddziałanie 2.2.1. Poprawa gospodarki wodno – ściekowej
Poddziałanie 2.2.2. Gospodarka odpadami, w tym niebezpiecznymi
Poddziałanie 2.2.3. Poprawa jakości powietrza
Poddziałanie 2.2.4. Rekultywacja terenów zdegradowanych
Poddziałanie 2.2.5. Wykorzystanie środowiska przyrodniczego dla rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych
Działanie 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego
Poddziałanie 2.3.1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji kultury
Poddziałanie 2.3.2. Ochrona zabytków

Dokument strategiczny	Nawiązanie do dokumentu
Strategia Europa 2020	Priorytet II. Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej
Strategia Rozwoju Kraju	<p>Cel II.6. Efektywność energetyczna i poprawa stanu środowiska:</p> <p>6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami</p> <p>6.2. Poprawa efektywności energetycznej</p> <p>6.3. Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii</p> <p>6.4. Poprawa stanu środowiska</p> <p>Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</p> <p>3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich.</p>
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego	<p>Cel 1 Wspomaganie konkurencyjności regionów</p> <p>1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększenia ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi</p> <p>1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw</p> <p>Cel 2 Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych</p> <p>2.2. Wspieranie obszarów wiejskim o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe</p>
Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	<p>Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców:</p> <p>3.2. Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia</p>
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020	<p>Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię:</p> <p>2.2 Poprawa efektywności energetycznej</p> <p>2.6 Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii</p> <p>2.7 Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich</p> <p>Cel 3. Poprawa stanu środowiska</p>
Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	<p>Priorytet Strategii 4.1. Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej</p> <p>4.1.1. Tworzenie warunków wzmocnienia tożsamości i uczestnictwa w kulturze na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.</p> <p>4.1.2. Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz krajobrazu.</p>
Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego woj. warmińsko – mazurskiego do roku 2025	<p>Cel strategiczny 4. Nowoczesna infrastruktura rozwoju</p> <p>Cel operacyjny 4.3. Poprawa jakości i ochrona środowiska</p>
RPO Warmia i Mazury 2014-2020	<p>Priorytet 4. Efektywność energetyczna</p> <p>Priorytet 5. Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów</p> <p>Priorytet 7. Obszary wymagające rewitalizacji.</p>
„PRO-EGO – Program interwencji	Cel Wzrost konkurencyjności gospodarki dla poprawy

samorządów terytorialnych w celu zmiany społeczno – gospodarczej i integracji wschodniej części woj. Warmińsko – mazurskiego	warunków życia mieszkańców obszaru EGO Działanie 1. Tworzenie i rozwój produktów turystycznych
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020 (projekt)	Cele operacyjne G.VIII. Wykorzystanie potencjału turystycznego Miasta Ełk P.I. Rewitalizacja starej zabudowy P.II. Wzrost potencjału turystycznego E.I. Kompleksowy system gospodarki odpadami. Ograniczenie wytwarzania odpadów komunalnych. E.II. Poprawa czystości wód powierzchniowych i podziemnych E.III. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii E.IV. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców E.V. Eliminowanie zanieczyszczeń powietrza i nadmiernego hałasu E.VI. Działania związane z usuwaniem wyrobów i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest
Działania Miasta Ełk na rzecz redukcji emisji CO2 do 2020 r.	Działanie 1. Termomodernizacja obiektów komunalnych Miasto Ełk podjęło zobowiązanie, że wykroczy poza cele unijnej polityki klimatyczno-energetycznej, podejmując działania w celu zmniejszenia do 2020 r. emisji dwutlenku węgla w podlegających jej jednostkach o co najmniej 20% w stosunku do roku bazowego.

DZIAŁANIE 2.1. WSPIERANIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ**PODDZIAŁANIE 2.1.1. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ ORAZ MIESZKANIOWYCH**

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.1. Wspieranie efektywności energetycznej. Poddziałanie 2.1.1. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz mieszkaniowych.
Kierunek interwencji	Wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych
Obszar wsparcia MOF Ełk	2. Obszary wymagające poprawy efektywności energetycznej
Cel i uzasadnienie działania	Cel działania: Poprawa efektywności energetycznej budynków w Subregionie Ełckim. Uzasadnienie: Okolo 80% budynków w MOF Ełk wymaga dostosowania standardów ocieplenia budynków do nowych norm cieplnych. Niedostateczna izolacja budynków prowadzi do dużych strat ciepła, które przenika przez ściany zewnętrzne, stropy, poddasza czy nieszczelne okna o niskiej jakości termicznej. Inwestycje w termomodernizację przyczynią się do obniżenia kosztów ogrzewania, zmniejszenia zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej oraz elektrycznej, spowolnienia eksploatacji nieodnawialnych źródeł energii, poprawy estetyki budynków i wzrostu ich wartości rynkowej.
Cel tematyczny UE	C.4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny UE	P. 4.3. Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturach publicznych i sektorze mieszkaniowym.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none">– w zakresie budownictwa mieszkalnego i publicznego - środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 – tryb konkursowy,– w zakresie budynków użyteczności publicznej – środki PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (EFRR/Fundusz Spójności) na projekt strategiczny MOF Ełk,– współfinansowanie krajowe,– środki prywatne.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none">– Audyty energetyczne dla sektora mieszkaniowego i publicznego.– Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej oraz mieszkaniowych (części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych) wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne w zakresie związanym m.in. z:<ul style="list-style-type: none">• ociepleniem obiektu,• wymianą okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne,• przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji,• podłączenia do sieci ciepłowniczej i gazowej,• instalacja OZE w modernizowanych energetycznie

	<p>budynkach,</p> <ul style="list-style-type: none"> • instalacją systemów chłodzących, w tym również z OZE.
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	Projekt strategiczny „Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w subregionie ełckim” – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach wymagających poprawy efektywności energetycznej, zgłaszany do dofinansowania w trybie pozakonkursowym do PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.
Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.
Grupy docelowe	Mieszkańcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińskie – mazurskie, powiat ełcki

PODDZIAŁANIE 2.1.2. ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ OŚWIETLENIA

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.1. Wspieranie efektywności energetycznej. Poddziałanie 2.1.2. Zwiększenie efektywności energetycznej oświetlenia.
Kierunek interwencji	Wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych.
Obszar wsparcia MOF Ełk	2. Obszary wymagające poprawy efektywności energetycznej
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Ograniczenie zużycia energii przez oświetlenie uliczne w obszarze funkcjonalnym Subregionu Ełckiego.</p> <p>Uzasadnienie: W MOF Ełk w większości nadal stosowane są stare, energochłonne technologie oświetlenia ulicznego, które generują znaczne wydatki z budżetów samorządów. Realizacja inwestycji w oświetlenie uliczne ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa i komfortu użytkowników ruchu drogowego oraz znaczące ograniczenie zużycia energii. Inwestycje będą polegały na wymianie starych nieefektywnych opraw z żarówkami rtęciowymi lub sodowymi na efektywne fotometrycznie nowe oprawy energooszczędne. Zastosowana zostanie redukcja mocy oraz inteligentnego sterowania oświetleniem ulicznym.</p>
Cel tematyczny UE	C.4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.
Priorytet inwestycyjny UE	P. 4.5. Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich typów obszarów, w szczególności na obszarach miejskich, w tym wspieranie zrównoważonego transportu miejskiego oraz podejmowania odpowiednich działań adaptacyjnych i mitygujących.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Warmia Mazury 2014-2020, – współfinansowanie krajowe.

Rodzaje przedsięwzięć	Projekty w zakresie gospodarki niskoemisyjnej: – modernizacja oświetlenia miejskiego, – działania informacyjno – promocyjne.
Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia.
Grupy docelowe	Mieszkańcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 2.1.3. WSPARCIE INWESTYCJI ENERGII ODNAWIALNEJ

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF Ełk ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.1. Wspieranie efektywności energetycznej. Poddziałanie 2.1.3. Wsparcie inwestycji energii odnawialnej.
Kierunek interwencji	Wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych
Obszar wsparcia MOF Ełk	3. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Efektywne wykorzystanie energii i rozwój OZE w Subregionie Ełckim.</p> <p>Uzasadnienie: Odnawialne źródła energii odgrywają coraz większą rolę w energetyce wielu państw, regionów i miast. Zgodnie z założeniami Strategii Europa 2020 Unia Europejska powinna zwiększyć wykorzystanie OZE do 20%.</p> <p>W MOF Ełk realizowane będą inwestycje w celu zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych, oszczędzając przy tym zasoby surowców energetycznych. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii zamiast paliw kopalnych jest najbardziej efektywną metodą ograniczenia emisji do atmosfery gazów cieplarnianych. Zastosowanie tych źródeł do wytwarzania energii przynosi znaczny efekt ekologiczny zarówno w skali lokalnej, jak i globalnej (realizacja polskich zobowiązań akcesyjnych w zakresie zwiększania udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych). Ponadto wykorzystanie energii odnawialnej może przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego regionu.</p>
Cel tematyczny UE	C.4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny UE	P. 4.1. Promowanie produkcji i dystrybucji odnawialnych źródeł energii.
Źródła finansowania	– środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020, – środki Funduszu Spójności w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	– wytwarzanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych wraz z podłączeniem do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej – podział w oparciu o moc instalowanej elektrowni/jednostki, – efektywna dystrybucja ciepła z OZE (m.in. pompy ciepła, geotermia, kotłownie),

	<ul style="list-style-type: none"> - budowa instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw, - budowa/modernizacja zakładów do produkcji urządzeń OZE.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne JST, - zakłady ciepłownicze, - przedsiębiorcy.
Grupy docelowe	Mieszkańcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 2.2. OCHRONA I PROMOCJA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

PODDZIAŁANIE 2.2.1. POPRAWA GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego Poddziałanie 2.2.1. Poprawa gospodarki wodno - ściekowej
Kierunek interwencji	Poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta.
Obszar wsparcia MOF Ełk	3. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Ochrona wód i gleb w Subregionie Ełckim</p> <p>Uzasadnienie: Dostęp do czystej wody oraz sieci kanalizacyjnej jest jednym z wyznaczników rozwoju cywilizacyjnego. Na terenach wiejskich MOF Ełk odsetek ludności korzystającej z kanalizacji i oczyszczalni ścieków jest bardzo niski. Na tych terenach dość powszechne są zbiorniki bezodpływowe, których nieszczelność powoduje przesiąki do gruntu. Ww. problemy mają pomóc rozwiązać inwestycje w infrastrukturę kanalizacyjną i oczyszczalnie ścieków oraz tworzenie przydomowych oczyszczalni ścieków. Przedsięwzięcia w ramach tego działania będą koncentrowały się również na dalszej rozbudowie i modernizacji sieci wodociągowej.</p>
Cel tematyczny UE	C.6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 6.2. Zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki wodnej, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - w zakresie projektów realizowanych w aglomeracji powyżej 10 tys. RLM – środki z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Fundusz Spójności), - środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty komplementarne w MOF Ełk, - środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty konkursowe, - współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> - kompleksowe wsparcie gospodarki wodno – ściekowej, - inteligentne systemy zarządzania sieciami wodociągowymi, - budowa oczyszczalni ścieków bądź poprawa parametrów już istniejących oczyszczalni, - wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi,

	<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie budowy systemów indywidualnych oczyszczania ścieków w terenach zabudowy rozproszonej (budowa przydomowych oczyszczalni ścieków lub przyzakładowych), – budowa i modernizacja linii wodociągowych, – zakup urządzeń i aparatury, zakup i remont urządzeń służących gromadzeniu, odprowadzaniu, uzdatnianiu i przesyłowi wody, – wdrożenie nowych technologii służących oszczędzaniu wody i odnowy wody, – działania w zakresie zagospodarowania wód opadowych na terenie miasta, – działania w zakresie gromadzenia wody deszczowej i roztopowej do celów gospodarczych, komunalnych oraz przeciwpożarowych, – zakładanie i rozbudowywanie parków, ogródków przydomowych, zieleńców w celu uszczelnianiu gruntów.
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	<p>Projekty komplementarne do ZIT MOF Ełk w zakresie ochrony obszarów atrakcyjnych przyrodniczo i turystycznie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt strategiczny: „Poprawa gospodarki wodno – ściekowej Aglomeracji Ełk” zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym lub pozakonkursowym do PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. 2. Projekt strategiczny: „Poprawa gospodarki wodno – ściekowej w Gminie Ełk” zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym lub pozakonkursowym do RPO Warmia i Mazury 2014-2020.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – spółki gminne, – organizacje pozarządowe, – przedsiębiorcy.
Grupy docelowe	Mieszkańcy.
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 2.2.2. GOSPODARKA ODPADAMI, W TYM NIEBEZPIECZNYMI.

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego Poddziałanie 2.2.2. Gospodarka odpadami w tym niebezpiecznymi.
Kierunek interwencji	Poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta.
Obszar wsparcia MOF Ełk	3. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie.
Cel i uzasadnienie działania	Cel działania: Zapewnienie kompleksowej gospodarki odpadami w obszarze funkcjonalnym Subregionu Ełckiego.

	<p>Uzasadnienie:</p> <p>W MOF Ełk działa nowoczesny system gospodarki komunalnymi, dzięki czemu ilość odpadów poddanych odzyskowi gwałtownie wzrosła (z 26,64% w 2008 r. do 81,59% w 2012 r.). Nadal jednak wskaźniki osiągnięte w MOF Ełk są niższe od średniej dla województwa warmińsko-mazurskiego.</p> <p>Działania w dziedzinie gospodarki odpadami należy również skupić wokół poprawy gospodarowania innego rodzaju odpadami oraz niebezpiecznymi, w tym zawierającymi azbest (konieczność usunięcia wyrobów zawierających azbest do 2032 r.). Odpady niebezpieczne ze względu na rodzaj, skład lub ilość mają groźne właściwości i potraktowane w niewłaściwy sposób mogą zagrażać zdrowiu ludzi i zwierząt oraz środowisku. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi wymaga więc odpowiedniego przygotowania i wyposażenia.</p> <p>Dostrzegalnym problemem MOF Ełk jest występowanie dzikich wysypisk śmieci, w których mogą występować odpady niebezpieczne, a deszcze wypłukują z nich substancje zanieczyszczające gleby i wody. Likwidowanie dzikich wysypisk to bardzo poważny wysiłek organizacyjny, a przede wszystkim finansowy.</p>
Cel tematyczny UE	C.6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 6.1. Zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki odpadami, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014 - 2020, - współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> - kompleksowa poprawa gospodarowania odpadami innymi niż komunalne oraz niebezpiecznymi (w tym azbestem), - promowanie ponownego użycia, wdrażanie technologii odzysku, w tym recyklingu i ostatecznego unieszkodliwiania odpadów, - likwidacja dzikich wysypisk i mogilników.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne JST, - spółki gminne, - przedsiębiorcy.
Grupy docelowe	Mieszkańcy.
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki

PODDZIAŁANIE 2.2.3. POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA

Cel Priorytetu ZIT	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.
Priorytet ZIT	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie ZIT	Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego Poddziałanie 2.2.3. Poprawa jakości powietrza.
Kierunek interwencji ZIT	Poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta.
Obszar wsparcia MOF Ełk	3. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie

Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza w obszarze funkcjonalnym Subregionu Ełckiego.</p> <p>Uzasadnienie: Zanieczyszczenia powietrza są najniebezpieczniejszym typem ze wszystkich zanieczyszczeń, gdyż są mobilne i mogą skazić na dużych obszarach praktycznie wszystkie komponenty środowiska. Mają również negatywny wpływ na zdrowie człowieka przyczyniając się do schorzeń układu oddechowego.</p> <p>Rosnące zapotrzebowanie na energię sprawia, że do atmosfery dostaje się coraz więcej szkodliwych gazów i pyłów. Mimo tego jakość powietrza w województwie jest na ogół dobra. Tylko lokalnie mogą występować sytuacje niekorzystne dla zdrowia mieszkańców, zwłaszcza na terenach zurbanizowanych. Znacznie lepsza jakość powietrza występuje na obszarach zaopatrywanych w ciepło z centralnych ciepłowni lub zmodernizowanych kotłowni lokalnych.</p> <p>W MOF Ełk głównym lokalnym źródłem zanieczyszczenia powietrza są indywidualne rozproszone źródła ciepła, które wprowadzają do powietrza znaczną ilość pyłów i szkodliwych gazów. Należy więc ograniczyć emisję szkodliwych substancji z tych źródeł poprzez zwiększanie ilości gospodarstw domowych podłączonych do sieci ciepłowniczej, zastosowanie OZE i nowoczesnych technologii minimalizujących oddziaływanie gazów i pyłów na stan powietrza.</p> <p>Emisja pyłów z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu jest znacząco niższa od średniej emisji dla całego kraju, nieco niższa od emisji w województwie warmińsko-mazurskim i wyższa niż średnia emisja dla podregionu ełckiego. Spowodowane jest to emisją z zakładów ciepłowniczych i przemysłowych zlokalizowanych w Ełku. W celu poprawy jakości powietrza w MOF Ełk trzeba rozbudowywać i modernizować infrastrukturę ciepłowni, ograniczyć straty ciepła w sieci przesyłowej czy też wspierać inwestycje służące redukcji zanieczyszczeń.</p>
Cel tematyczny UE	C.6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 6.5. Działania mające na celu poprawę stanu środowiska miejskiego, w tym rekultywacja terenów poprzemysłowych i redukcja zanieczyszczeń powietrza.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki Funduszu Spójności w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 na projekty strategiczne w MOF Ełk, – środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014 – 2020 na projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie inwestycji dotyczących poprawy jakości powietrza w tym: instalacje i urządzenia (np. filtry) do redukcji zanieczyszczeń powietrza (pyłowe, gazowe), modernizacje kotłów, systemy monitoringu powietrza, nowe preizolowane sieci przesyłowe, – systemy pomiaru zanieczyszczeń w miastach, – budowa i rozbudowa sieci ciepłowniczych, – poprawa parametrów istniejących ciepłowni, – likwidacja niskiej emisji, – wymiana izolacji sieci przesyłowych na preizolowane, – eliminowanie źródeł niskiej emisji poprzez podłączanie

	<p>nieefektywnych źródeł ciepła do sieci ciepłowniczych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymiana indywidualnych węglowych źródeł ciepła na odnawialne źródła energii, - modernizacja zakładów ciepłowniczych.
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	<p>Projekt strategiczny „Modernizacja Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Ełku oraz Zakładu Ciepłowniczego Spółdzielni Mieszkaniowej Świt - Redukcja emisji zanieczyszczeń do środowiska poprzez rozbudowę i modernizację sieci ciepłej oraz modernizację kotła i instalacji odpylania” - projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach wymagających poprawy efektywności energetycznej zgłaszany do dofinansowania w trybie pozakonkursowym z PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.</p>
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne JST, - spółki gminne, - przedsiębiorcy, - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.
Grupy docelowe	Mieszkańcy.
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 2.2.4. REKULTYWACJA TERENÓW ZDEGRADOWANYCH

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego Poddziałanie 2.2.4. Rekultywacja terenów zdegradowanych
Kierunek interwencji	Poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta.
Obszar wsparcia MOF Ełk	3. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Przywrócenie wartości użytkowych i przyrodniczych terenom zdegradowanym w Subregionie Ełckim.</p> <p>Uzasadnienie: Za zdegradowane uznaje się tereny niezdatne do określonego sposobu zagospodarowania bez wykonania działań rekultywacyjnych. Degradacja może być skutkiem wieloletniej i wielorakiej działalności człowieka lub zniszczenia terenu przez procesy geologiczne. Terenom takim należy przywrócić wartości użytkowe i przyrodnicze np. poprzez oczyszczanie i usuwanie zanieczyszczeń powstałych w wyniku działania przemysłu.</p> <p>Ze względu na charakter obszaru szczególne znaczenie ma rekultywacja jezior (w szczególności Jeziora Ełckiego) mająca na celu odnowę zdegradowanego środowiska wodnego w celu poprawy jakości wód i biologicznych stosunków w środowisku wodnym. Ważne jest również nadanie lub przywrócenie gruntom zdegradowanym albo zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, odtworzenie gleb czy też odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.</p>

Cel tematyczny UE	C.6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 6.5. Działania mające na celu poprawę stanu środowiska miejskiego, w tym rekultywacja terenów przemysłowych i redukcja zanieczyszczeń powietrza.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020, - współfinansowanie krajowe
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> - rekultywacja lub remediacja terenów zdegradowanych mająca na celu zmianę dotychczasowych funkcji przez nie pełnionych na cele inne niż środowiskowe, umożliwiającą powtórne wykorzystanie terenu, - rekultywacja jezior i rzek.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne JST, - przedsiębiorcy.
Grupy docelowe	Mieszkańcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 2.2.5. WYKORZYSTANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO DLA ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNYCH I REKREACYJNYCH

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego Poddziałanie 2.2.5. Wykorzystanie środowiska przyrodniczego dla rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych
Kierunek interwencji	Wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym
Obszar wsparcia MOF Ełk	3. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Subregionu Ełckiego.</p> <p>Uzasadnienie: Sektor turystyki w MOF Ełk na tle województwa charakteryzuje słabszy rozwój bazy noclegowej i zagospodarowania turystycznego, co przekłada się na ruch turystyczny. W strategii wojewódzkiej wskazano na słabość Ośrodka Subregionalnego Ełk pod względem zachęcania do odwiedzin turystów wykorzystujących lokalne miejsca noclegowe. Turyści, którzy w 2012 r. odwiedzili MOF Ełk, stanowili tylko niecałe 3% ogólnej liczby turystów odwiedzających województwo. Obszar posiada natomiast walory przyrodnicze, kulturowe, dostępność komunikacyjną, które przy spełnieniu określonych warunków (inwestycje, promocja) dają szansę na rozwój turystyczny oraz poprawę oferty spędzania wolnego czasu przez mieszkańców.</p> <p>Wdrażane będą przedsięwzięcia związane z opracowywaniem i realizacją koncepcji rozszerzenia i modernizacji istniejącej infrastruktury turystycznej – budowa nowych tras i obiektów sportowo-rekreacyjnych będących niezbędną bazą do uprawiania aktywnych, całorocznych form turystyki (wycieczki</p>

	<p>piesze i rowerowe, sporty wodne, biegi narciarskie itp.). Wspierane będą również jednostki działające na rzecz rozwoju turystyki, obsługi turystów, promocji działań proekologicznych.</p> <p>Rozwój sektora turystycznego w MOF Ełk musi odbywać się z poszanowaniem głównego zasobu, na bazie którego będzie rozbudowywany, czyli środowiska przyrodniczego. Dlatego prowadzone będą starania służące rozwojowi ekoturystyki. Ekoturystyka jest jedną z najszybciej rozwijających się gałęzi turystyki na świecie. Jej założeniem jest świadomość ekologiczna turysty. Jest to rodzaj turystyki związany z naturą, poznawaniem przyrody, który nie zakłóca rozwoju przyrody i nie przyczynia się do jej dewastacji. W tym kontekście należy m.in. wspierać instytucje i działania mające na celu zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów. W celu odwrócenia niekorzystnego trendu utraty różnorodności biologicznej podejmowane będą odpowiednie kroki zaradcze w postaci tworzenia specjalnych centrów opartych o rodzime gatunki.</p>
Cel tematyczny UE	C.6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 6.4. Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz promowanie usług ekosystemowych, w tym programu natura 2000 oraz zielonej infrastruktury.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk, – środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych wraz z promocją na cele turystyczne w tym: zagospodarowanie ścieżek spacerowo – rowerowych, ścieżek dydaktycznych, zagospodarowanie brzegów jezior i rzek na cele turystyczne, tworzenie terenów wypoczynkowych, budowa obiektów małej architektury, – doposażenie i rozbudowa ośrodków prowadzących edukację ekologiczną, – poprawa systemu informacji przyrodniczo – turystycznej, – tworzenie centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime np. rewaloryzacja i rewitalizacja parków miejskich, ogrody botaniczne itp., – rozwój ekoturystyki oraz promocja w oparciu o walory przyrodnicze, – kampanie informacyjno – edukacyjne, – rekultywacja jezior oraz działania zmierzające do odtworzenia różnorodności ichtiofauny
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	Projekt strategiczny „Wykorzystanie walorów przyrodniczych w Ośrodku Subregionalnym Ełk dla rozwoju funkcji turystyczno – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarze atrakcyjnym przyrodniczo i turystycznie, zgłaszany do dofinansowania w trybie pozakonkursowym do RPO Warmia i Mazury 2014-2020.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – organizacje pozarządowe.

Grupy docelowe	Mieszkańcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 2.3. OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

PODDZIAŁANIE 2.3.1. POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA INSTYTUCJI KULTURY

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego Poddziałanie 2.3.1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji kultury
Kierunek interwencji	Wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym
Obszar wsparcia MOF Ełk	3. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie 6. Ełk jako ośrodek subregionalny
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Rozwój zasobów kultury w Subregionie Ełckim.</p> <p>Uzasadnienie: W każdej z gmin MOF Ełk znajduje się ośrodek kultury. O ile w Ełku ośrodek dysponuje kilkoma salami, w których mieszkańcy mogą rozwijać swoje pasje, to w Gminie Ełk ośrodek na tylko salę muzyczną. O dużym zapotrzebowaniu na ofertę tych instytucji świadczy rosnąca liczba zespołów artystycznych i ich członków.</p> <p>Największymi instytucjami działającymi w obszarze kultury są Ełckie Centrum Kultury, Szkoła Artystyczna, Miejska Biblioteka Publiczna. Działalność tych instytucji cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców i turystów – corocznie zwiększająca się liczba działań podejmowanych przez te instytucje i osób biorących udział w tych wydarzeniach. Ponadto na Warmii i Mazurach zauważa się znaczącą dynamikę liczby osób zainteresowanych ofertą muzealną, co dzięki odpowiednim działaniom można byłoby wykorzystać również w MOF Ełk (np. poprzez poszerzenie oferty Muzeum Historycznego w Ełku czy odpowiednie zagospodarowanie potencjału Ełckiej Kolei Wąskotorowej).</p> <p>Instytucje kultury borykają się jednak z problemami pozyskania środków finansowych na modernizację oraz poszerzenie oferty. Realizacja działania przyczyni się do rozwoju bazy materialnej instytucji kulturotwórczych, wprowadzenia innowacyjnych produktów i zmniejszenia dysproporcji w dostępności do usług kultury ludności w zależności od miejsca zamieszkania. Poprawa funkcjonowania instytucji kultury będzie miała także istotny wpływ na społeczno-gospodarczy rozwój MOF Ełk przyczyniając się do podnoszenia atrakcyjności mieszkaniowej, turystycznej i biznesowej obszaru.</p>
Cel tematyczny UE	C.6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
Priorytet inwestycyjny UE	P. 6.3. Ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa

	kulturowego i naturalnego.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR przeznaczone dla ZIT MOF Ełk w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty w trybie konkursowym, – środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty konkursowe, – środki EFRR w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, – współfinansowanie krajowe
Rodzaje przedsięwzięć	<p>Rozwój zasobów kultury:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa, przebudowa i renowacja instytucji kultury, – zakup trwałego wyposażenia, – wsparcie i rozwój centrów informacji kulturalnej i promocji kultury, promocja kultury, – rozwój i wsparcie muzeum, – rozwój szkolnictwa artystycznego, – tworzenie, rozwój i promocja produktów turystycznych, – promocja kultury.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – instytucje kultury, – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne JST, – organizacje pozarządowe.
Grupy docelowe	Mieszkańcy, turyści.
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 2.3.2. OCHRONA ZABYTKÓW

Cel Priorytetu	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.
Priorytet	PRIORYTET II: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW.
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego Poddziałanie 2.3.2. Ochrona zabytków
Kierunek interwencji	Wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym.
Obszar wsparcia MOF Ełk	3. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie 6. Ełk jako ośrodek subregionalny
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Zachowanie dziedzictwa kulturowego w Subregionie Ełckim.</p> <p>Uzasadnienie: Podnoszenie atrakcyjności MOF Ełk stanowi jeden z głównych priorytetów samorządów. Można go osiągnąć stwarzając przyjazne warunki w sferze ochrony zabytków i środowiska kulturowego, które pozwolą dostosować zabytki do pełnienia nowych funkcji. Zabytki zajmują istotne miejsce w sferze przestrzennej Ełku. Do rejestru zabytków wpisane są 32 zabytki (układy urbanistyczne, zespół zamkowy, kolej dojazdowa, kościoły, cmentarze, budynki mieszkalne), a w gminnej ewidencji widnieje 305 obiektów. Całe centrum miasta objęte jest ochroną konserwatorską. Miasto posiada program ochrony zabytków</p>

	<p>koordynujący politykę przestrzenną miasta w celu ochrony i wyeksponowania dziedzictwa kulturowego. Miasto corocznie udziela dotacji na remonty zabytków wpisanych do rejestru. Obiekty zabytkowe występują również na terenie Gminy Elk (kościół, cmentarze oraz nieliczne parki dworskie, chaty, dworki i kwatery wojskowe).</p> <p>Działanie służy osiągnięciu poprawy stanu zachowania środowiska kulturowego, uatrakcyjnienia go pod względem turystycznym oraz pobudzenia przedsiębiorczości. W wymiarze społecznym pozwoli ocalić od zapomnienia interesujące obiekty o niespotykanych cechach, umożliwi przywrócenie ich dawnej świetności, wzbogaci wiedzę o przeszłości.</p>
Cel tematyczny UE	C.6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
Priorytet inwestycyjny UE	P. 6.3. Ochrona promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020, – środki EFRR w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona, zachowanie i zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego i obiektów zabytkowych, – przebudowa i renowacja obiektów zabytkowych (m.in. muzea, skanseny, zespoły budynków, budowle, budynki sakralne), – zakup trwałego wyposażenia oraz konserwacja muzealiów, starodruków itp.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – instytucje kultury, – wspólnoty, – kościoły, – stowarzyszenia, – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, – przedsiębiorcy.
Grupy docelowe	Mieszkańcy, turyści.
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Elk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat elcki

CEL STRATEGICZNY 3. POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ MOF EŁK

Priorytet III: ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT

UZASADNIENIE:

Według Komisji Europejskiej zrównoważony system transportowy to taki, który:

- zapewnia dostępność celów komunikacyjnych w sposób bezpieczny, niezagrożający zdrowiu ludzi i środowisku w sposób równy dla obecnej i następnych generacji;
- pozwala funkcjonować efektywnie, oferować możliwość wyboru środka transportowego i podtrzymać gospodarkę oraz rozwój regionalny;
- ogranicza emisje i odpady w ramach możliwości zaabsorbowania ich przez ziemię, zużywa odnawialne zasoby w ilościach możliwych do ich odtworzenia, zużywa nieodnawialne zasoby w ilościach możliwych do ich zastąpienia przez odnawialne substytuty, przy minimalizowaniu zajęcia terenu i hałasu.

Środki, dzięki którym można osiągnąć bardziej zrównoważony transport to m.in. korzystanie z transportu publicznego, korzystanie z rowerów, poruszanie się pieszo, jazda jednym samochodem przez kilka osób. Na terenie MOF Ełk wszystkie ww. środki ustępują jednak miejsca transportowi indywidualnemu. Przyczyn takiego stanu rzeczy można doszukiwać się w m.in. przestarzałym taborze komunikacji miejskiej, rozczłonkowaniu tras rowerowych czy też niedostatecznej edukacji nt. korzyści wynikających z porzucenia jazdy samochodem.

Zwiększanie liczby podróży odbywanych samochodem prowadzi do przeciążenia układu drogowego. Wobec braku praktycznych możliwości nadążenia z rozbudową sieci ulicznej i układu parkingów skutecznym rozwiązaniem jest komunikacja miejska. Większość kierowców pokonuje samochodem krótkie dystanse, nawet do 5 km. Tłumaczą to wygodą i oszczędnością czasu. Jednak kierowcy są skłonni zrezygnować z jazdy samochodem na rzecz komunikacji miejskiej ze względu na korzyści zdrowotne i finansowe. Dla wielu mieszkańców MOF Ełk komunikacja miejska jest głównym sposobem podróżowania (dojazdy do pracy, szkół, ośrodków zdrowia). Codziennie korzysta z niej kilka tysięcy mieszkańców, w związku z czym niezbędne są inwestycje zmierzające do poprawy jakości dróg, po których poruszają się autobusy, jak również inwestycje polegające na wymianie taboru na bardziej komfortowy i ekologiczny.

Rozwój MOF Ełk powinien obejmować m.in. rozbudowę nowoczesnego układu komunikacyjnego. Zwiększający się udział transportu drogowego w przemieszczaniu osób i ładunków, rosnące natężenie ruchu kołowego (o 15-20% na DK nr 16 i 65), niska przepustowość miejskich układów drogowych, położenie na trasach tranzytowych to źródła problemów transportowych, które doprowadzają m.in. do:

- wzrastającego zatłoczenia dróg miejskich i dróg wlotowych/wylotowych,
- obniżenia standardów technicznych dróg i obiektów inżynierskich (zły stan techniczny),
- zagrożeń bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego,
- niskiej konkurencyjności publicznego transportu zbiorowego wobec indywidualnego transportu samochodowego,
- nadmiernej emisji spalin i hałasu.

W chwili obecnej największy ruch w Ełku (oprócz obwodnicy) koncentruje się ulicami Kilińskiego, Wojska Polskiego, 11-go Listopada, Sikorskiego, Łukasiewicza, Suwalską, Kolonia, Kajki. Poprawa jakości dróg, budowa połączeń alternatywnych, integracja układu komunikacyjnego oraz zwiększenie dostępności transportowej przyczyni się do poprawy drożności i płynności układów drogowych, a co

za tym idzie stworzy większe możliwości do międzyregionalnej i międzynarodowej wymiany gospodarczej. Nowoczesny i sprawny układ komunikacyjny umożliwiający połączenie z głównymi drogami Ośrodka Subregionalnego Ełk znacznie wpłynie na atrakcyjność inwestycyjną obszaru, zwłaszcza w obliczu budowy drogi Via Baltica, która będzie najważniejszym połączeniem drogowym pomiędzy krajami bałtyckimi.

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej stworzyło wielką szansę rozwojową w dziedzinie infrastruktury kolejowej. Stan infrastruktury kolejowej ma znaczny wpływ na rozwój przedsiębiorczości, możliwość pozyskiwania nowych inwestycji, zdolność konkutowania z przewozami drogowymi lub ich uzupełniania, a także na podejmowanie przez ludność decyzji o wyborze tego środka transportu. Szansą na rozwój gospodarczy dla MOF Ełk w oparciu o transport kolejowy jest budowa trasy Rail Baltica łączącej państwa bałtyckie, która będzie przebiegała przez Ełk. Położenie ełckiego węzła kolejowego, przebieg przez Ośrodek Subregionalny Ełk linii Rail Baltica, przecinające się drogi krajowe nr 16 i 65, wybudowana obwodnica miasta, a także szeroko zakrojone plany budowy drogi kołowej Via Baltica w pobliżu Ełku powodują, że Ełk stwarza najlepsze warunki dla planowanego terminalu multimodalnego TEN-T w województwie warmińsko-mazurskim.

Systematyczna likwidacja połączeń kolejowych, zwłaszcza lokalnych, jest jednym z podstawowych elementów strategii polskich kolei. Dlatego ważna jest rola samorządów, które dzięki wspólnym inicjatywom i dofinansowaniu ze środków zewnętrznych mogą uratować zagrożone likwidacją połączenia. W tym kontekście ważne dla MOF Ełk (zarówno dla mieszkańców jak i dla potencjalnych inwestorów) będzie zapewnienie i modernizacja połączenia Ełku z lotniskiem w Szymanach.

Działanie 3.1. Modernizacja i rozbudowa transportu publicznego
Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w ełckim MOF
Poddziałanie 3.2.1. Budowa i rozbudowa połączeń drogowych w obszarze funkcjonalnym Ełku
Poddziałanie 3.2.2. Poprawa systemu kolejowego

Dokument strategiczny	Nawiązanie do dokumentu
Strategia Europa 2020	Priorytet II. Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej
Strategia Rozwoju Kraju	<p>Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu</p> <p>7.1. Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym</p> <p>7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych</p> <p>7.3. Udrożnienie obszarów miejskich</p> <p>Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</p> <p>3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich</p> <p>3.4. Zwiększenie spójności terytorialnej</p>
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego	<p>Cel 1 Wspomaganie konkurencyjności regionów</p> <p>1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększenia ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi</p> <p>1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw</p> <p>Cel 2 Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych</p>

	2.2. Wspieranie obszarów wiejskim o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwoju
Strategia rozwoju transportu	<p>Cel strategiczny 1 Stworzenie nowoczesnej, spójnej sieci infrastruktury transportowej</p> <p>Transport lądowy jako element zintegrowanego systemu transportowego</p> <p>Transport miejski jako element zintegrowanego systemu transportowego</p>
Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego woj. warmińsko – mazurskiego do roku 2025	<p>Cel strategiczny 4. Nowoczesna infrastruktura rozwoju</p> <p>Cel operacyjny 4.1.Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności</p>
RPO Warmia i Mazury 2014-2020	Priorytet 6. Infrastruktura transportowa
„PRO-EGO – Program interwencji samorządów terytorialnych w celu zmiany społeczno – gospodarczej i integracji wschodniej części woj. Warmińsko – mazurskiego	<p>Cel Wzrost konkurencyjności gospodarki dla poprawy warunków życia mieszkańców obszaru EGO</p> <p>Działanie 6.Zwiększenie dostępności komunikacyjnej</p>
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020 (projekt)	<p>Cele operacyjne</p> <p>G.VI. Wzrost funkcji subregionalnej Ełku i jego obszaru funkcjonalnego</p> <p>P.VI. Poprawa układu komunikacyjnego miasta. Usprawnienie organizacji ruchu.</p>
Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Ełk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013-2022	<p>Zadania ogólnego przeznaczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Reorganizacja układu połączeń i rozkładów linii. Usprawnienie połączeń i lepsza obsługa obszaru. Budowa systemu połączeń „bez barier”. 2. Zakup dalszych pojazdów niskopodłogowych do obsługi systemu linii „bez barier”. 3. Budowa i modernizacja przystanków pod kątem dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych 4. Wyposażenie przystanków w elementy poprawiające warunki oczekiwania na pojazd (ławki, wiaty) oraz informacje o usługach 5. Zakup urządzeń komunikujących się z osobami niewidomymi (przystanki) <p>Zadania w zakresie budowy zintegrowanego systemu taryfowego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja dróg lokalnych i pętli w rejonach peryferyjnych dla usprawnienia możliwości obsługi komunikacją zbiorową 2. Budowa Zintegrowanego Węzła Wymiany Pasażerskiej w rejonie Dworca Kolejowego i Autobusowego 3. Modernizacja infrastruktury pod kątem usprawnienia powiązań pomiędzy różnymi formami transportu. <p>Zadania w zakresie zmniejszenia uciążliwości transportu publicznego dla środowiska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dalsze inwestycje taborowe i wymiana pozostałych autobusów starszych niżeli 10 lat. 2. Zakup taboru z silnikami zasilanymi ekologicznym paliwem, lub o napędzie alternatywnym z przyszłej perspektywy budżetu

	<p>Unii Europejskiej na lata 2014-2020.</p> <p>3. Dostosowanie zaplecza technicznego do obsługi pojazdów z napędem ekologicznym.</p> <p>4. Stworzenie warunków do przewozu rowerów środkami transportu publicznego na wybranych trasach</p>
<p>Działania Miasta Elk na rzecz redukcji emisji CO2 do 2020 r.</p>	<p>Miasto Elk podjęło zobowiązanie, że wykroczy poza cele unijnej polityki klimatyczno-energetycznej, podejmując działania w celu zmniejszenia do 2020 r. emisji dwutlenku węgla w podlegających jej jednostkach o co najmniej 20% w stosunku do roku bazowego.</p>

DZIAŁANIE 3.1. MODERNIZACJA I ROZBUDOWA TRANSPORTU PUBLICZNEGO

Cel Priorytetu	POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ MOF EŁK
Priorytet	PRIORYTET III: ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 3.1. Modernizacja i rozbudowa transportu publicznego
Kierunek interwencji	Rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny
Obszar wsparcia MOF Ełk	1. Obszary wymagające poprawy infrastruktury transportowej
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Poprawa i rozwój transportu publicznego w Subregionie Ełckim.</p> <p>Uzasadnienie: Komunikacją miejską w MOF Ełk objęte są 3 gminy – Miasto Ełk, Gmina Ełk, Gmina Stare Juchy. Corocznie korzysta z niej łącznie ponad 3 mln pasażerów (dojazdy do pracy, szkół, ośrodków zdrowia i innego rodzaju usług publicznych). Użytkownicy transportu publicznego zwracają uwagę na niską jakość poruszania się częścią autobusów - przeciętny wiek 33 autobusów należących do MZK to 11,5 roku.</p> <p>Podniesienie atrakcyjności komunikacji publicznej doprowadzi do wzrostu popytu na jego usługi, a co się z tym wiąże to do ograniczenia ruchu samochodowego w mieście i związanych z nim negatywnych konsekwencji dla mieszkańców i środowiska naturalnego. Rozwój zrównoważonego transportu w MOF Ełk wymaga inwestycji w poprawę jakości taboru transportu publicznego, infrastruktury drogowej i zastosowania rozwiązań służących zmniejszeniu ruchu samochodów na terenach zurbanizowanych.</p> <p>W dziedzinie transportu rowerowego inwestycje powinny koncentrować się na zwiększeniu długości ścieżek rowerowych i ich połączeniu oraz zapewnieniu miejsc parkingowych dla rowerów, np. przy przystankach komunikacji publicznej. W chwili obecnej MOF Ełk w tej kwestii prezentuje się słabo na tle poszczególnych miejscowości i obszarów Warmii i Mazur.</p>
Cel tematyczny UE	C.4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny UE	P. 4.5. Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich typów obszarów, w szczególności na obszarach miejskich, w tym wspieranie zrównoważonego transportu miejskiego oraz podejmowania odpowiednich działań adaptacyjnych i mitygujących.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR przeznaczone dla ZIT MOF Ełk na projekty w trybie konkursowym, – środki z budżetu PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Fundusz Spójności/EFRR) przeznaczone na projekty strategiczne w MOF Ełk, – środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 w trybie konkursowym, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – Infrastruktura transportu publicznego w celu ograniczenia ruchu drogowego w centrach miejscowości: <ul style="list-style-type: none"> • budowa i przebudowa ścieżek i tras rowerowych, • przebudowa chodników, • budowa parkingów rowerowych, • inwestycje w system park&ride czy bike&ride, • zintegrowane centra przesiadkowe. – Wsparcie dla ekologicznego transportu publicznego (zakup

	taboru), – Budowa i przebudowa infrastruktury transportu publicznego (sieci autobusowych).
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	Projekt strategiczny „Zintegrowany system transportu publicznego w Ośrodku Subregionalnym Ełk (zakup nowych ekologicznych 20 autobusów oraz modernizacja bazy MZK)” – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach wymagających poprawy infrastruktury transportowej zgłaszany do dofinansowania w trybie pozakonkursowym do PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.
Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – Miejski Zakład Komunikacji.
Grupy docelowe	Mieszkańcy, turyści
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 3.2. SPRAWNA I SZYBKA SIEĆ TRANSPORTOWA W EŁCKIM MOF

PODDZIAŁANIE 3.2.1. BUDOWA I ROZBUDOWA POŁĄCZEŃ DROGOWYCH W OBSZARZE FUNKCJONALNYM EŁKU

Cel Priorytetu	POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ MOF EŁK
Priorytet	PRIORYTET III: ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w ełckim MOF Poddziałanie 3.2.1. Budowa i rozbudowa połączeń w obszarze funkcjonalnym Ełku
Kierunek interwencji	Rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny
Obszar wsparcia MOF Ełk	1. Obszary wymagające poprawy infrastruktury transportowej
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Poprawa jakości powiązań transportowych w obszarze funkcjonalnym Subregionu Ełckiego i wyprowadzenie ruchu w kierunku sieci kompleksowej TEN-T.</p> <p>Uzasadnienie: Warmia i Mazury należą do obszarów o najmniejszej dostępności komunikacyjnej w Europie. Również w obrębie samego regionu występują znaczące dysproporcje. Cała wschodnia część województwa, w tym MOF Ełk, została w strategii Warmii i Mazur określona jako obszar o ekstremalnie niskiej dostępności komunikacyjnej. Słabe połączenie Olsztyna z wschodnią częścią województwa ogranicza możliwości nawiązywania relacji społeczno-gospodarczych. Ponadto stan istniejących w województwie i Ośrodku Subregionalnym Ełk dróg jest niezadowolający i negatywnie wpływa na konkurencyjność i warunki życia mieszkańców.</p> <p>W MOF Ełk najważniejszymi korytarzami transportowymi są drogi krajowe nr 16 (stanowiąca część transeuropejskich Sieci Transportowych) i 65. Dla rozwoju obszaru niezwykle istotne są wysokiej jakości połączenia drogowe TEN-T, zwłaszcza w obliczu budowy w pobliżu Ełku drogi Via Baltica.</p> <p>W Ełku największy ruch kołowy odbywa się główną siecią dróg wyprowadzających ruch do dróg krajowych (ulice Jana Kilińskiego, Wojska Polskiego, 11-go Listopada, Sikorskiego, Łukasiewicza, Suwalską, Kolonia, Kajki). Duże natężenie ruchu w znacznym stopniu utrudnia poruszanie się do i z centrum</p>

	<p>miasta (w tym dal osób dojeżdżających do pracy i chcących skorzystać z oferowanych w Ełku usług publicznych), obniża standardy techniczne dróg i obiektów inżynierskich, zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego, powoduje nadmierną emisję spalin i hałasu. Modernizacja i budowa dróg gminnych, w tym łączących się z drogami krajowymi i budowa alternatywnych połączeń usprawni ruch w MOF Ełk, zwiększy bezpieczeństwo ruchu drogowego, poprawi jakość życia mieszkańców, zwiększy ich mobilność oraz wzmocni atrakcyjność inwestycyjną Ełku i całego obszaru funkcjonalnego.</p>
Cel tematyczny UE	C.7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwania niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych
Priorytet inwestycyjny UE	P. 7.2. Zwiększenie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki (Fundusz Spójności/ EFRR) przeznaczone na finansowanie projektów strategicznych z budżetu PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w MOF Ełk, – środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – drogi łączące ośrodki miejskie z siecią TEN-T (tzn. drugo i trzeciorzędnych węzłów) wyprowadzające ruch drogowy z miast w kierunku sieci TEN – T (małe obwodnice), – poprawa i rozwój infrastruktury transportowej, poprzez modernizację, budowę i przebudowę dróg gminnych i powiatowych usprawniających połączenie z głównym ośrodkiem społeczno – gospodarczym i poprawiającymi dostęp do usług, – budowa, przebudowa dróg lokalnych zwiększających dostępność przestrzenną o najniższym poziomie z ośrodkiem Subregionalnym, – budowa, przebudowa dróg (w tym rowerowych) w obszarze funkcjonalnym ośrodka Subregionalnego Ełk w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	<p>1. Projekt strategiczny „Rozwój infrastruktury transportowej w Ośrodku Subregionalnym Ełk (poprawa dostępności komunikacyjnej Subregionu z drogami krajowymi nr 16 i 65 poprzez rozbudowę i modernizację dróg gminnych oraz modernizację byłej DK 16 – ulicy Suwalskiej)” - projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarach wymagających poprawy infrastruktury transportowej, zgłaszany do dofinansowania w trybie pozakonkursowym do PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.</p> <p>2. Projekt strategiczny: „Budowa równoległej drogi średnicowej (małej obwodnicy Miasta Ełku) w celu stworzenia alternatywy komunikacyjnej z Centrum i do Centrum Miasta”- projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarze wymagającym poprawy infrastruktury transportowej, zgłaszany do dofinansowania w trybie pozakonkursowym do PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.</p>
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia,
Grupy docelowe	Mieszkańcy, turyści
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki: Subregion Ełcki.

PODDZIAŁANIE 3.2.2. POPRAWA SYSTEMU KOLEJOWEGO

Cel Priorytetu	POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ MOF Ełk
PRIORYTET	PRIORYTET III: ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w ełckim MOF Poddziałanie 3.2.2. Poprawa systemu kolejowego
Kierunek interwencji	Rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny
Obszar wsparcia MOF Ełk	1. Obszary wymagające poprawy infrastruktury transportowej
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Poprawa jakości połączeń transportu kolejowego.</p> <p>Uzasadnienie: Jedną z form transportu przyjaznego środowisku jest transport kolejowy. Aby poprawić konkurencyjność tego środka transportu konieczne jest nadrobienie wieloletnich zaszłości, głównie poprzez inwestycje w infrastrukturę. Stan infrastruktury kolejowej ma znaczny wpływ na rozwój przedsiębiorczości, możliwość pozyskiwania nowych inwestycji, zdolność konkurowania z przewozami drogowymi lub ich uzupełniania, a także na podejmowanie przez ludność decyzji o wyborze tego środka transportu.</p> <p>Dzięki swojemu położeniu na styku ważnych drogowych i kolejowych tras Ośrodek Subregionalny Ełk jest bardzo dobrym miejscem do lokowania kolejnych inwestycji tego typu. Szansą na rozwój branży kolejowej w MOF Ełk jest budowa przebiegającej przez obszar trasy Rail Baltica łączącej państwa bałtyckie oraz budowa terminalu multimodalnego w Ełku. Kolejną inwestycją kolejową, która w dużym stopniu przyczyniłaby się do rozwoju społeczno-gospodarczego MOF Ełk jest budowa lotniska w Szymanach i połączenie go linią kolejową z Ełkiem (połączenie zostało przywrócone w 2012 r. po kilkunastoletniej przerwie). Istotne jest również podwyższenie standardu oferowanego przez regionalne połączenia kolejowe, z których korzysta wielu mieszkańców MOF Ełk w celu dojazdu do pracy, szkoły czy korzystania z usług publicznych.</p>
Cel tematyczny UE	C.7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwania niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych
Priorytet inwestycyjny UE	P. 7.4. Rozwój i rehabilitacja kompleksowego, nowoczesnego i interoperacyjnego systemu transportu kolejowego
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014 - 2020, – środki Funduszu Spójności w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, – współfinansowanie krajowe
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – budowa, modernizacja, rehabilitacja sieci kolejowej i infrastruktury dworcowej poza siecią TEN-T o znaczeniu regionalnym, – zakup i modernizacja taboru kolejowego dla połączeń wojewódzkich
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – samorząd województwa, – PKP.
Grupy docelowe	Mieszkańcy, turyści
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki: Subregion Ełcki.

CEL STRATEGICZNY 4. PRZYWRÓCENIE FUNKCJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MOF EŁK POPRAWIENIE IM NOWYCH FUNKCJI I ICH JAKOŚCIOWĄ ZMIANĘ

PRIORYTET IV: REWITALIZACJA SPOŁECZNA I GOSPODARCZA

UZASADNIENIE:

Rewitalizacja to połączenie działań technicznych z programami ożywienia gospodarczego i działaniem na rzecz rozwiązania problemów społecznych występujących na danym obszarze: bezrobocie, przestępczość, brak równowagi demograficznej. Ełk w rządowym dokumencie *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* został określony jako miasto o szczególnej kumulacji problemów społeczno-gospodarczych. Tereny wykluczenia społecznego negatywnie wpływają na możliwości rozwoju całego obszaru, w związku z czym istnieje konieczność ich rewitalizacji. Dochodzi tam do nagromadzenia negatywnych zjawisk społecznych towarzyszących ubóstwu, w tym patologii. Istnieje potrzeba włączenia społecznego osób marginalizowanych lub zagrożonych marginalizacją poprzez objęcie tych terenów programami społecznymi prowadzonymi przez Centra Rewitalizacji Społecznej. Działania te powinny zostać uzupełnione rewitalizacją infrastrukturalną poprawiającą przede wszystkim atrakcyjność gospodarczą tych terenów, przekładającą się wprost na jakość życia mieszkańców.

Wykluczenie społeczne jest bardzo złożonym problemem. Choć często jest związane z problemem ubóstwa, przejawia się jednak na wiele sposobów. Oprócz wykluczenia jednostek, problem ten może dotyczyć całych społeczności. Z danych ośrodków pomocy społecznej wynika, że głównymi problemami społeczności są: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, wielodzietność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, przemoc w rodzinie, alkoholizm.

Dominującym czynnikiem przyznania pomocy społecznej jest bezrobocie. 16,2% ludności w wieku produkcyjnej MOF Ełk w 2012 r. było bez pracy – wartość większa niż średnia wojewódzka i poszczególnych podregionów. To z kolei przekłada się na systematyczny wzrost liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej. Brak zatrudnienia nie pozwala wielu rodzinom i osobom zaspokoić potrzeb niezbędnych do ich samodzielnej egzystencji. Jest też przyczyną powstawania dysfunkcji w rodzinach, degradacji społecznej środowisk rodzinnych, a nawet patologii. W miarę przedłużania się okresu pozostawania bez pracy problemy te nasilają się i rodzą takie zjawiska jak: ubóstwo, frustracja, izolacja, wycofywanie się z życia społecznego. Do grup problemowych ośrodki pomocy społecznej zaliczają: osoby bezrobotne, młodzież (w szczególności młodzież bezrobotną), osoby starsze, osoby niepełnosprawne, ofiary przemocy i sprawców.

Osoby doświadczające wykluczenia społecznego mają spore trudności by funkcjonować w pełni w społeczeństwie, powielając częste wzorce zachowań nabyte w rodzinie, która także podlega wykluczeniu. Zjawisko to wymaga podjęcia zróżnicowanych przedsięwzięć w zakresie aktywnej integracji społecznej osób marginalizowanych, których celem powinna być przede wszystkim aktywizacja społeczno-zawodowa.

Z powodu problemów gospodarczych MOF Ełk konieczne jest przeprowadzenie rewitalizacji gospodarczej. Istotną kwestią w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu jest umożliwienie rozwoju własnej działalności gospodarczej oraz tworzenie możliwości zatrudnienia i rozwoju osobistego, w tym dla osób niepełnosprawnych (zwłaszcza w kontekście zgłaszanych przez pracodawców problemów ze znalezieniem pracowników w potrzebnych zawodach).

Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna**Działanie 4.2. Wsparcie rewitalizacji gospodarczej**

Dokument strategiczny	Nawiązanie do dokumentu
Strategia Europa 2020	Priorytet III. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.
Strategia Rozwoju Kraju	Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna Cel III.1. Integracja społeczna III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych 3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego	Cel 1 Wspomaganie konkurencyjności regionów 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększenia ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi Cel 2 Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych 2.2. Wspieranie obszarów wiejskim o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe 2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast
Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego woj. Warmińsko – mazurskiego do roku 2025	Cel strategiczny 2. Wzrost aktywności społecznej. Cel operacyjny 2.1. Rozwój kapitału społecznego Cel operacyjny 2.2. Wzrost dostępności i jakości usług publicznych
RPO Warmia i Mazury 2014-2020	Priorytet 7. Obszary wymagające rewitalizacji Priorytet 10. Włączenie społeczne
„PRO-EGO – Program interwencji samorządów terytorialnych w celu zmiany społeczno – gospodarczej i integracji wschodniej części woj. Warmińsko – mazurskiego	Cel Wzrost konkurencyjności gospodarki dla poprawy warunków życia mieszkańców obszaru EGO Działanie 7. Integracja i promocja EGO
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020 (projekt)	Cele operacyjne S.VII. Wspieranie i rozwijanie inicjatyw mieszkańców S.VIII. poprawa bezpieczeństwa w mieście S.IX. Wspieranie rodzin S.X. Budowa partnerstw dwu i trzysektorowych P.I Rewitalizacja starej zabudowy P.III. Zwiększenie ilości terenów zielonych
Program Rewitalizacji Ełku	I. Obszar atrakcyjny turystycznie i sportowo – rekreacyjny PT 20 „Rewitalizacja zdegradowanych terenów komunalnych

	<p>dla rozwoju funkcji rekreacyjno – turystycznych w mieście”</p> <p>II. Obszar powojaskowy PW 3 „Rewitalizacja terenów po Wojskowym Zakładzie Remontowo– Budowlanym w Ełku „</p> <p>IV. Obszar śródmieście PŚ 20 „Humanizacja starej zabudowy wielorodzinnej przy ulicy Gdańskiej” PŚ 21” Humanizacja starej zabudowy wielorodzinnej przy ulicach: Gdańskiej i Gizewiusza”</p> <p>V. Obszar zabudowy wielorodzinnej „Blokowiska” PB 1 „Humanizacja blokowisk na osiedlu Północ II – rejon I.” PB 2 „Tworzenie osiedlowych placów integracji dzieci i młodzieży – Wielki sport na małych osiedlach” PB 5 „Humanizacja blokowisk na osiedlu Północ II – rejon II.” PB 7 „Humanizacja blokowisk na osiedlu Konieczki – rejon I.” PB 8 „Humanizacja blokowisk na osiedlu Konieczki – rejon II.” PB 10 „Humanizacja blokowisk na osiedlu Północ I – rejon I.” PB 11 „Humanizacja blokowisk na osiedlu Północ I– rejon II.” PB 12 „Humanizacja blokowisk na osiedlu Północ I– rejon III.” PB 16 „Humanizacja blokowisk na Osiedlu Kochanowskiego wraz z zagospodarowaniem otoczenia międzyblokowego.”</p>
<p>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełk na lata 2008 – 2018</p>	<p>Priorytet 1 Aktywna polityka społeczna wobec grup dotkniętych i zagrożonych marginalizacją oraz pomoc w ich reintegracji społecznej</p> <p>Priorytet 2 Ełk miastem bezpiecznym dzięki permanentnej polityce społecznej</p> <p>Priorytet 4 Ełk miastem szczęśliwego dzieciństwa</p>

DZIAŁANIE 4.1. REWITALIZACJA SPOŁECZNA

Cel Priorytetu	PRZYWRÓCENIE FUNKCJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MOF EŁK POPRZEZ NADANIE IM NOWYCH FUNKCJI I ICH JAKOŚCIOWĄ ZMIANĘ.
Priorytet	PRIORYTET IV: REWITALIZACJA SPOŁECZNA I GOSPODARCZA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 4.1. Rewitalizacja Społeczna
Kierunek interwencji	Przywracanie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.
Obszar wsparcia MOF Ełk	4. Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Aktywizacja osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży</p> <p>Uzasadnienie: W MOF Ełk występują obszary i grupy społeczne zagrożone wykluczeniem, które negatywnie wpływają na możliwości rozwojowe całego obszaru oraz generują problemy społeczne (przestępczość, przemoc w rodzinie, obojętność, brak pomocy wzajemnej). Szczególną grupę stanowią dzieci i młodzież, które w wyniku degradacji rodziny lub z innych przyczyn zarażone są różnego rodzaju patologiami, wśród których na głównym miejscu występują alkoholizm i narkomania (wśród 15-16-latków alkoholu nie pije zaledwie 8% uczniów). Dlatego szczególnie do nich należy skierować działania aktywizujące.</p> <p>Instrumentem, który w przeszłości okazał się skutecznym narzędziem w walce z wykluczeniem ludzi młodych było Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej. Działalność centrum przyczyniła się do zwiększenia liczby wykwalifikowanych pedagogów i animatorów ulicznych, którzy poprzez swoją pracę kształtowali postawy prospołeczne i pro obywatelskie dzieci i młodzieży. Sukces funkcjonowania centrum świadczy o konieczności kontynuowania i rozszerzania tego typu działań.</p> <p>Poza tym na terenie MOF działają KIS, CIS, ZAZ, które prowadzą działania w zakresie aktywizacji społecznej i wymagają dalszego wsparcia. Instytucje te realizują zadania z zakresu aktywnej integracji, dlatego też ważne jest zapewnienie właściwych warunków dla realizacji tych zadań.</p> <p>Działaniom aktywizującym powinny towarzyszyć działania inwestycyjne służące nadawaniu niewykorzystanym terenom nowych funkcji społecznych.</p>
Cel tematyczny UE	C.9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem
Priorytet inwestycyjny UE	<p>Priorytet 9.2. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.</p> <p>Priorytet 9.4. aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększeniu szans na zatrudnienie.</p>
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFS/ EFRR przeznaczone dla ZIT MOF Ełk w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020, – środki EFS/EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	– tworzenie Centrum Rewitalizacji Społecznej (zakup

	<p>wyposażenia, dostosowanie pomieszczeń, adaptacja obiektów na cele społeczne),</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania skierowane do dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, - działania skierowane do osób celem zwiększenia dostępu i jakości usług prowadzące do integracji społecznej, - integracja zawodowa dorosłych i młodzieży, - zagospodarowanie pustych przestrzeni w tkance urbanistycznej pod cele społeczne (podwórka, place zabaw, parki, skwery), - rewitalizacja infrastruktury społecznej (świetlice środowiskowe, centra aktywizacji społeczności lokalnych), - rewitalizacja infrastruktury kulturalnej, - organizacja imprez, warsztatów integrujących i aktywizujących lokalne społeczności w szczególności dzieci i młodzież,
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	<p>Projekty strategiczny „Modernizacja infrastruktury i wyposażenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej” – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarze wymagającym restrukturyzacji i rewitalizacji, zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym do RPO Warmia i Mazury 2014-2020.</p> <p>Projekty strategiczny „Rozwój budownictwa chronionego i socjalnego w MOF Ełk” – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarze wymagającym restrukturyzacji i rewitalizacji, zgłaszany do dofinansowania w trybie konkursowym do RPO Warmia i Mazury 2014-2020.</p>
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, - organizacje pozarządowe, - KIS, CIS, ZAZ, - Kościoły i związki wyznaniowe, - Spółdzielnie i wspólnoty.
Grupy docelowe	Mieszkańcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 4.2. WSPARCIE REWITALIZACJI GOSPODARCZEJ

Cel Priorytetu	PRZYWRÓCENIE FUNKCJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MOF EŁK POPRZECZ NADANIE IM NOWYCH FUNKCJI I ICH JAKOŚCIOWĄ ZMIANĘ.
Priorytet	PRIORYTET IV: REWITALIZACJA SPOŁECZNA I GOSPODARCZA
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 4.2. Wsparcie rewitalizacji gospodarczej
Kierunek interwencji	Przywracanie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.
Obszar wsparcia MOF Ełk	4. Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Aktywizacja społeczno – zawodowa osób w obszarze rewitalizowanym.</p> <p>Uzasadnienie: Głównym powodem przyznawania w MOF Ełk pomocy</p>

	<p>społecznej jest ubóstwo wynikające przede wszystkim z długotrwałego bezrobocia. Wśród bezrobotnych MOF Ełk najliczniejszą grupę stanowią osoby pozostające bez zatrudnienia od 12 do 24 miesięcy. Dlatego jednym z głównych celów rewitalizacji jest ożywienie gospodarcze zarówno w odniesieniu do grup społecznych, jak i obszarów.</p> <p>Osiągnięcie wzrostu aktywności gospodarczej na obszarach rewitalizowanych planowane jest przez wspieranie mieszkańców w wyrównywaniu szans edukacyjnych, w powrocie na rynek pracy, rozwijanie nowych form działalności gospodarczej, wsparcie już istniejących podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.</p> <p>W MOF Ełk występują liczne osiedla blokowe powstałe w latach 70 i 80-tych, skupiające znaczny odsetek ludności obszaru. Budowane w przestarzałych technologiach wielkiej płyty budynki wymagają pilnej ingerencji w celu polepszenia warunków życia codziennego, nadaniu tym budynkom nowych funkcji społecznych i gospodarczych oraz poprawy atrakcyjności wizerunku miasta.</p> <p>Poprawa atrakcyjności MOF Ełk powinna następować również poprzez włączenie w rozwój gospodarczy terenów zdegradowanych poprzez przygotowanie ich pod przyszłe inwestycje.</p>
Cel tematyczny UE	C.9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem.
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 9.2. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020, - współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> - działania inwestycyjne wskazane w Lokalnych Programach Rewitalizacji, - uzbrojenie terenów pod inwestycje i tworzenie terenów inwestycyjnych, - adaptacja zdegradowanych budynków pod cele gospodarcze., - rewitalizacja ciągów komunikacyjnych (szlaki spacerowe, mała architektura), - wspieranie nadawania i przywracania funkcji zdegradowanym obszarom miejskim powojennym, pokolejowym i przemysłowym, - działania związane z ochroną zabytków.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - organizacje pozarządowe, - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, - kościoły.
Grupy docelowe	Mieszkańcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki: Subregion Ełcki.

PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

UZASADNIENIE:

Poziom życia mieszkańców zależy głównie od dostępności i jakości usług publicznych. Prawidłowe funkcjonowanie społeczeństwa możliwe jest dzięki sprawnemu systemowi edukacji umożliwiającemu uzyskanie kwalifikacji niezbędnych na zmieniającym się rynku pracy. Prawidłowy system edukacji jest także warunkiem koniecznym do budowania gospodarki opartej na wiedzy. W związku z tym niezbędne jest zapewnienie infrastruktury edukacyjnej począwszy od przedszkola, aż po kształcenie osób dorosłych. W celu prawidłowego wykorzystania tej infrastruktury należy realizować nowoczesne programy edukacyjne. Podczas wieloletniego zdobywania wiedzy wzrasta potrzeba indywidualizacji podejścia do rozwoju poszczególnych osób, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w ofercie kierowanej do uczniów.

Obok edukacji przygotowującej do wejścia na rynek pracy konieczne jest także wsparcie dla osób już na nim funkcjonujących. Problem ze znalezieniem pracy dotyka coraz szersze grupy osób z MOF Ełk. Z kolei znaczny odsetek ełckich przedsiębiorców wskazuje na problemy w znalezieniu pracowników w potrzebnych zawodach (trudności te deklaruje 83% firm produkcyjnych, 76% firm budowlanych, 70% firm usługowych i 52% firm handlowych). Konieczne jest podjęcie działań skierowanych do osób bezrobotnych, zwłaszcza do tych którzy znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób bez pożądaných przez pracodawców kwalifikacji zawodowych. Oferowane wsparcie powinno cechować się z jednej strony dostosowaniem umiejętności pracownika do oczekiwań pracodawcy, z drugiej zaś strony powinno rozwijać umiejętność poszukiwania pracy.

Niewielka liczba absolwentów szkół gimnazjalnych decyduje się na wybór szkoły zawodowej (coroczny spadek liczby uczniów tego typu szkół). Szkoły zawodowe z ełckiego obszaru funkcjonalnego potrzebują gruntownych przemian. Brakuje nowoczesnej infrastruktury, wykwalifikowanej kadry i warsztatów. Nie ma właściwej współpracy między szkołami zawodowymi a prywatnymi firmami, w których uczniowie mogliby odbywać praktyki. Mimo działania w Ełku czterech wyższych uczelni, zdecydowana większość absolwentów szkół ponadgimnazjalnych wybiera studia poza MOF Ełk.

Niedostatecznie kształtowane nawyków edukacyjnych młodzieży powoduje, że mieszkańcy obszaru nie mają nawyku uczenia się przez całe życie. Problemem jest również mała aktywność zawodowa mieszkańców MOF Ełk. Wśród mieszkańców nie ma tendencji do podejmowania działań związanych z poszukiwaniem pracy, ani doszkalaniem się. Często barierę stanowi konieczność opieki nad dziećmi i obowiązki domowe. Rozwiązaniem tej sytuacji może być zapewnienie opieki na dziećmi lub praca w elastycznych godzinach pracy. Szczególne wsparcie niezbędne jest osobom długotrwale bezrobotnym i samozatrudnionym.

Z powodu systematycznego zmniejszania wydatków publicznych, starzenia się społeczeństwa (niż demograficzny), konieczne jest wsparcie w zapewnieniu usług społecznych. W MOF Ełk z pomocy społecznej korzysta ponad 2,5 tys. gospodarstw domowych (wzrost od 2008 r. o 30%). Ośrodki pomocy społecznej na terenie MOF Ełk borykają się z problemami infrastrukturalnymi (brak pomieszczeń dostosowanych do charakteru pracy, niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych, przestarzały sprzęt komputerowy), problemami telekomunikacyjnymi, niewystarczającą liczbą pracowników socjalnych i opiekunów, brakiem środków finansowych na obowiązkowe szkolenia pracowników.

Mieszkańcy MOF Ełk mają dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej. Znacznie gorzej wypada ocena dostępności usług specjalistycznych i szpitalnych, a jako największe bariery wskazywane są długie listy oczekujących, ograniczony czas wizyt, a w przypadku mieszkańców terenów wiejskich –

odległość terytorialna i braki informacyjne. Infrastruktura w szpitalach nie spełnia standardów europejskich i wymaga remontów, w tym także dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych.

Na stan zdrowia społeczeństwa duży wpływ ma infrastruktura sportowa i rekreacyjna. Konieczna jest poprawa wydolności i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży, zmniejszenie liczby osób z nadwagą i otyłością, zmniejszenie zagrożenia zachorowalnością na tzw. choroby cywilizacyjne, a także zmniejszenia liczby zjawisk patologicznych oraz agresji, w szczególności wśród młodzieży.

Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna
Poddziałanie 5.1.1. Wsparcie samozatrudnienia
Poddziałanie 5.1.2. Podnoszenie kwalifikacji osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem
Poddziałanie 5.1.3. Wspieranie ekonomii społecznej
Poddziałanie 5.1.4.. Wsparcie szkolnictwa zawodowego i ustawicznego
Poddziałanie 5.1.5. Inwestycje w edukację
Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych
Poddziałanie 5.2.1. Wzmocnienie ośrodków pomocy społecznej
Poddziałanie 5.2.2. Infrastruktura ochrony zdrowia
Poddziałanie 5.2.3. Poprawa dostępu do usług publicznych

Dokument strategiczny	Nawiązanie do dokumentu
Strategia Europa 2020	Priorytet III. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.
Strategia Rozwoju Kraju	<p>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego</p> <p>Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna Cel III.1. Integracja społeczna 1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych 2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych</p> <p>Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych 3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich</p>
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego	<p>Cel 1 Wspomaganie konkurencyjności regionów 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększenia ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi</p> <p>Cel 2 Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych 2.2. Wspieranie obszarów wiejskim o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe 2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast</p>

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	<p>Cel 1. Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji.</p> <p>1.1. Wspieranie edukacji formalnej w zakresie metod nauczania sprzyjających kooperacji, kreatywności i komunikacji oraz rozwijanie demokratycznej kultury szkoły.</p> <p>1.2. Wspieranie edukacji innej niż formalna ukierunkowanej na kooperację, kreatywność i komunikację społeczną.</p>
Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	<p>Cel 2: Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy</p> <p>2.1. Podniesienie poziomu i efektywności nauki w Polsce, wzmocnienie jej powiązań z gospodarką oraz wzrost międzynarodowej konkurencyjności nauki</p> <p>2.5. Wspieranie rozwoju kadr dla innowacyjnej i efektywnej gospodarki</p>
Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego woj. Warmińsko – mazurskiego do roku 2025	<p>Cel strategiczny 2. Wzrost aktywności społecznej.</p> <p>Cel operacyjny 2.1. Rozwój kapitału społecznego</p> <p>Cel operacyjny 2.2. Wzrost dostępności i jakości usług publicznych</p>
RPO Warmia i Mazury 2014-2020	<p>Priorytet 2. Kadry dla gospodarki</p> <p>Priorytet 8. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych</p> <p>Priorytet 9. Regionalny rynek pracy</p> <p>Priorytet 10. Włączenie społeczne</p>
„PRO-EGO – Program interwencji samorządów terytorialnych w celu zmiany społeczno – gospodarczej i integracji wschodniej części woj. Warmińsko – mazurskiego	<p>Cel Wzrost konkurencyjności gospodarki dla poprawy warunków życia mieszkańców obszaru EGO</p> <p>Działanie 7. Integracja i promocja EGO</p>
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020 (projekt)	<p>Cele operacyjne</p> <p>G.I. Wzrost zatrudnienia</p> <p>G.IV. Promocja i ułatwienie do usług teleinformatycznych</p> <p>G.VI. Wzrost funkcji subregionalnej Ełku i jego obszaru funkcjonalnego</p> <p>S.I. Utrzymanie bogatej i wielokierunkowej oferty edukacyjnej na różnych etapach</p> <p>S.II. Dostosowanie edukacji do potrzeb rynku pracy</p> <p>S.IV. Zapewnienie systemu pomocy społecznej i opieki zdrowotnej na poziomie odpowiadającym potrzebom mieszkańców</p> <p>S.VII. Wspieranie i rozwijanie inicjatyw mieszkańców</p> <p>S.IX. Wspieranie rodzin</p>
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełk na lata 2008 – 2018	<p>Priorytet 1 Aktywna polityka społeczna wobec grup dotkniętych i zagrożonych marginalizacją oraz pomoc w ich reintegracji społecznej</p> <p>Priorytet 2 Ełk miastem bezpiecznym dzięki permanentnej polityce społecznej</p> <p>Priorytet 3 Aktywna polityka zapobiegania i leczenia uzależnień</p> <p>Priorytet 4 Ełk miastem szczęśliwego dzieciństwa</p> <p>Priorytet 5 Promocja przedsiębiorczości i ograniczenie skutków bezrobocia</p>

DZIAŁANIE 5.1. AKTYWIZACJA SPOŁECZNA**PODDZIAŁANIE 5.1.1. WSPARCIE SAMOZATRUDNIENIA**

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna Poddziałanie 5.1.1. Wsparcie samozatrudnienia
Kierunek interwencji	Przywracanie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.
Obszar wsparcia MOF Elk	4. Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Wspieranie inicjatyw i rozwiązań zmierzających do podniesienia jakości edukacji i dostosowania jej do potrzeb rynku pracy oraz budowy postaw kreatywnych służących wzrostowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.</p> <p>Uzasadnienie: Rozwój przedsiębiorczości stanowi jedną z form skutecznego przeciwdziałania bezrobociu, podnoszenia poziomu aktywności zawodowej społeczeństwa, a także stymulowania rozwoju ekonomicznego i społecznego regionów. Tymczasem MOF Elk cechują niskie wskaźniki przedsiębiorczości w postaci osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Na 100 osób w wieku produkcyjnym działalność gospodarczą prowadzi w Elku 9 osób, a w Gminie Elk 8 osób. Z kolei wartości wskaźnika dla Olsztyna wynosi 12, Elbląga 10, Gołdapi 12, Giżycka 13 a Olecka 15.</p> <p>Z prowadzonych badań i analiz wynika, iż problem dostępu do kapitału stanowi główną barierę w wejściu na rynek dla osób planujących rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Efektywność udzielanego wsparcia uzależniona jest również w dużej mierze od dywersyfikacji dostępnych instrumentów oraz źródeł finansowania, a także od dostosowania form wsparcia do potrzeb poszczególnych grup docelowych. Istotnym elementem wsparcia jest wyposażenie uczestników projektów w niezbędną wiedzę i kompetencję z zakresu przedsiębiorczości zarówno na etapie zakładania działalności gospodarczej, jak również w początkowym okresie jej funkcjonowania, zwłaszcza w zakresie inteligentnych specjalizacji województwa (ekonomia wody, żywność wysokiej jakości, drewno i meblarstwo).</p>
Cel tematyczny UE	C.8. Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników.
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 8.7. Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none">– środki EFS w ramach RPO Warmia i Mazury na lata 2014-2020,– współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none">– preferencyjne pożyczki lub poręczenia dla osób, planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej,– bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy,– dotacje na spłatę odsetek,– wsparcie doradczo-szkoleniowe dla osób planujących, rozpoczęcie działalności gospodarczej przez wyspecjalizowane instytucje oraz zgodnie z wypracowanymi i obowiązującymi standardami świadczenia usług,

	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy w sektorze MSP, w szczególności działających w obszarze inteligentnych specjalizacji.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne JST, - Parki Naukowo - Technologiczne, - Instytucje Otoczenia Biznesu, - organizacje pozarządowe.
Grupy docelowe	Osoby fizyczne zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą, studenci, absolwenci, kadra naukowa.
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 5.1.2. PODNOSZENIE KWALIFIKACJI OSÓB ZAGROŻONYCH DŁUGOTRWAŁYM BEZROBOCIEM

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna Poddziałanie 5.1.2. Podnoszenie kwalifikacji osób zagrożonych długotrwałym bezrobociem.
Kierunek interwencji	Przywracanie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.
Obszar wsparcia MOF Ełk	4. Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Poprawa dostępu do zatrudnienia osobom bezrobotnym i nieaktywnym zawodowo.</p> <p>Uzasadnienie: Mieszkańcy Warmii i Mazur charakteryzują się wysokim stopieniem bierności zawodowej. Współczynnik aktywności zawodowej w województwie należy do najniższych krajów. Cechą charakterystyczną Warmii i Mazur, w tym Ośrodka Subregionalnego Ełk, jest wysoki stopień bezrobocia na terenach wiejskich. Zmiany zachodzące na rynku pracy, które wynikają z czynników demograficznych, strukturalnych i ekonomicznych, warunkują konieczność podjęcia efektywnych działań na rzecz aktywizacji zawodowej osób pozostających długotrwale bez zatrudnienia.</p> <p>Osoby pozostające bez zatrudnienia od 12 do 24 miesięcy stanowią w MOF Ełk najliczniejszą grupę bezrobotnych – ponad 50%. Skuteczność podejmowanych działań wobec osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo zależy w dużym stopniu od właściwego zdiagnozowania potrzeb oraz dopasowania do nich odpowiednich instrumentów i form wsparcia, uwzględniających specyfikę rynku pracy w MOF Ełk</p> <p>Konieczne są działania skierowane do osób długotrwale bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo w celu poprawy dostępu do zatrudnienia, w szczególności w inteligentnych specjalizacjach województwa. Istotnym elementem wsparcia, służącym podniesieniu poziomu aktywności zawodowej w MOF Ełk powinna być aktywność instytucji publicznych (urząd pracy, jednostki samorządu terytorialnego) i niepublicznych partnerów świadczących usługi na rzecz osób pozostających bez zatrudnienia.</p>

Cel tematyczny UE	C.8. Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników.
Priorytet inwestycyjny UE	<p>Priorytet 8.5. Zapewnianie dostępu do zatrudnienia osobom poszukującym pracy i nieaktywnym zawodowo, w tym podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników.</p> <p>Priorytet 9.4. Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.</p>
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFS wskazane w RPO Warmia i Mazury 2014-2020, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, – działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz ich lepszego dopasowania do potrzeb rynku pracy, – pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego, – wspieranie mobilności zawodowej, – integracja zawodowa prowadząca do wejścia na rynek pracy.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, – urząd pracy, – organizacje pozarządowe.
Grupy docelowe	Osoby długotrwale bezrobotne.
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 5.1.3. WSPIERANIE EKONOMII SPOŁECZNEJ.

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna Poddziałanie 5.1.3. Wspieranie ekonomii społecznej
Kierunek interwencji	Przywracanie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.
Obszar wsparcia MOF Ełk	4. Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Rozwój gospodarki społecznej w Subregionie Ełckim</p> <p>Uzasadnienie: Osoby zaliczone do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym wymagają kompleksowego wsparcia i stworzenia niezbędnych warunków do integracji ze społeczeństwem. Możliwe jest to m.in. poprzez działania zmierzające do kształcenia umiejętności w zakresie pełnienia ról społecznych, wspierania samodzielności oraz zdobywania i aktualizacji kwalifikacji zawodowych. Jednym z elementów systemu wsparcia osób wykluczonych może być rozwijający się sektor ekonomii społecznej, instytucje integracji społecznej oraz wsparcie inicjatyw samoorganizacji i samopomocy wśród osób biernych zawodowo, czy dyskryminowanych na rynku pracy.</p> <p>W latach 2009-2011 na Warmii i Mazurach stworzono regionalną sieć Ośrodków Wspierania Ekonomii Społecznej (OWES) oraz Klub Integracji Społecznej. Także na terenie MOF Ełk działa taki ośrodek. W województwie warmińsko – mazurskim funkcjonuje</p>

	<p>również 6 inkubatorów przedsiębiorczości społecznej.</p> <p>W ramach działania przewiduje się rozwój i wsparcie sieci podmiotów wspierających ekonomię społeczną, promocję idei ekonomii społecznej, wzmocnienie infrastruktury, budowanie partnerstw trójsektorowych, wsparcie szkoleniowo-doradcze pracowników otoczenia ekonomii społecznej oraz osób zainteresowanych działalnością w tym sektorze.</p>
Cel tematyczny UE	C.9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 9.8. Wspieranie gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych.
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFS w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – świadczenie usług doradczych na rzecz podmiotów ekonomii społecznej, – tworzenie regionalnych i lokalnych partnerstw na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, – wsparcie dla utworzenia i funkcjonowania instytucji wspierających ekonomię społeczną, – tworzenie paktów na rzecz rozwoju współpracy podmiotów lokalnych działających w obszarze ekonomii społecznej, – współpraca z samorządami lokalnymi oraz animacja środowisk lokalnych, w celu zawiązywania partnerstw instytucji lokalnych.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, – instytucje otoczenia biznesu, – organizacje pozarządowe, – instytucje rynku pracy, – Podmioty Ekonomii Społecznej (PES).
Grupy docelowe	Spółdzielnie socjalne, podmioty ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe, CIS, KIS, ZAZ, WTZ, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, młodzież.
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 5.1.4.. WSPARCIE SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna Poddziałanie 5.1.4. Wsparcie szkolnictwa zawodowego i ustawicznego
Kierunek interwencji	Przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego
Obszar wsparcia MOF Ełk	6. Ełk jako ośrodek subregionalny
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Wspieranie inicjatyw i rozwiązań zmierzających do podniesienia jakości edukacji i dostosowania jej do potrzeb rynku pracy oraz budowy postaw kreatywnych służących wzrostowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.</p> <p>Uzasadnienie: Zainteresowanie kształceniem zawodowym w województwie jest niewielkie. W województwie w 2011 r. funkcjonowało łącznie 75 zasadniczych szkół zawodowych (w tym specjalnych). To</p>

	<p>zaledwie 4% wszystkich tego typu placówek w Polsce (region zajął 12 lokatę w kraju). W MOF Ełk w tym czasie działało 5 szkół zawodowych (w tym 1 specjalna), co stanowiło ok. 7% wszystkich szkół zawodowych Warmii i Mazur.</p> <p>Wśród osób bez pracy wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się prawie co czwarty bezrobotny powiatu ełckiego (23,1%). Szkolnictwo zawodowe w obecnej sytuacji znacznie odbiega jakością od szkolnictwa ogólnego przez co cieszy się znacznie niższym zainteresowaniem uczniów. W tym kontekście oraz zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy niezbędne jest zwiększenie potencjału szkół zawodowych i propagowanie korzyści płynących z wyboru tej ścieżki kształcenia. Jednocześnie modernizacja szkolnictwa zawodowego powinna być wspierana dodatkowymi zachętami dla uczniów, którzy podejmą kształcenie w tym kierunku. Wszystkie te działania przyczynią się do zwiększenia popularności wyboru kształcenia zawodowego jako ścieżki edukacyjnej, a także dostosowania jego oferty do potrzeb rynku pracy (szczególnie w wymiarze lokalnym i regionalnym). Dzięki temu system szkolnictwa zawodowego będzie w stanie dostarczyć na rynek pracy większą liczbę wykwalifikowanych specjalistów o kwalifikacjach odpowiadających aktualnym wymagom pracodawców. Konieczna jest współpraca firm ze szkołami zawodowymi w celu lepszego dostosowania kierunków nauczania do potrzeb gospodarki regionu (np. praktyki, staże dla absolwentów), wzmacnianie kompetencji nauczycieli i dostosowanie infrastruktury do specjalistycznych potrzeb szkół.</p> <p>Województwo boryka się także z problemem najwyższego w kraju odsetka osób przedwcześnie kończących edukację. W powiecie ełckim najliczniejszą grupą bezrobotnych są osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe (32,2% ogółu bezrobotnych). Uczenie się osób dorosłych ma w obecnych czasach szczególne znaczenie dla jakości ich życia codziennego oraz możliwości podejmowania różnych ról na rynku pracy. Niezależnie od wieku, poziomu wykształcenia, nabytych umiejętności czy doświadczenia zawodowego - współczesny rynek pracy wymaga doskonalenia się, dlatego najlepszą inwestycją współczesnego człowieka powinna być całe życie edukacja. Koncepcję uczenia się przez całe życie obejmującą rozwój indywidualny i rozwój cech społecznych we wszystkich formach i wszystkich kontekstach – w systemie formalnym, tj. w szkołach, placówkach kształcenia zawodowego, uczelniach i placówkach kształcenia dorosłych oraz w ramach kształcenia nieformalnego, a więc w domu, w pracy i w społeczności.</p>
Cel tematyczny UE	C.10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie
Priorytet inwestycyjny UE	<p>Priorytet 10.3. wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej.</p> <p>Priorytet 10.4. Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej</p>
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR wskazane w RPO Warmia i Mazury 2014-2020 dla projektów strategicznych w MOF Ełk, – środki EFS/ EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty konkursowe,

	<ul style="list-style-type: none"> – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – infrastruktura szkolnictwa zawodowego (poza szkolnictwem wyższym) w oparciu o zdiagnozowane potrzeby regionalnych rynków pracy i inteligentnych specjalizacji, – komplementarne i zintegrowane inwestycje w infrastrukturę służącą do szkoleń zawodowych i uczenia się przez całe życie według jasno określonych potrzeb (głównie poprzez przystosowanie istniejących placówek), – rozwijanie umiejętności, wiedzy i kompetencji osób dorosłych, – wsparcie i doposażenie placówek prowadzących kształcenie ustawiczne i zawodowe.
Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	Projekt strategiczny: „Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Ośrodku Subregionalnym Ełk” – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarze Ełku jako ośrodka subrefinalnego zgłaszany do dofinansowania w trybie pozakonkursowym do RPO Warmia i Mazury 2014-2020.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego (JST), ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego.
Grupy docelowe	Uczniowie, osoby dorosłe, nauczyciele.
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 5.1.5. INWESTYCJE W EDUKACJĘ

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.1. Aktywizacja społeczna Poddziałanie 5.1.5. Inwestycje w edukację
Kierunek interwencji	Przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego
Obszar wsparcia MOF Ełk	5. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności.
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Wspieranie inicjatyw i rozwiązań zmierzających do podniesienia jakości edukacji i dostosowania jej do potrzeb rynku pracy oraz budowy postaw kreatywnych służących wzrostowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.</p> <p>Uzasadnienie: Województwo warmińsko-mazurskie charakteryzuje się najniższym w Polsce odsetkiem dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-5 lat (60,1% w 2011 r., kraj 69,2%), w tym w Ełku 68,9% i Gminie Ełk 48,4%. Należy jednak zaznaczyć, że w 2012 r. w Ełku były wolne miejsca w przedszkolach, co świadczy o zaspokojeniu potrzeb w tym zakresie. Województwo zajmuje końcowe miejsca w rankingach wyników egzaminów gimnazjalnych w części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej.</p> <p>Podniesienie ogólnego poziomu wykształcenia społeczeństwa, od edukacji przedszkolnej do studiów wyższych, wymaga od systemu oświaty stworzenia mechanizmów eliminujących lub kompensujących oddziaływanie czynników utrudniających uczestnictwo w procesie kształcenia. Istotnym elementem polityki wyrównywania szans edukacyjnych powinno być zatem wzmocnienie działań instytucji oświatowych ukierunkowane na</p>

	<p>pomoc uczniom, którzy ze względu na czynniki ekonomiczne, społeczne czy kulturowe nie funkcjonują prawidłowo w systemie oświaty. Wsparcie szkoły powinno obejmować nie tylko realizację programów edukacyjnych (dodatkowych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych), ale także wsparcie pedagogiczno – psychologiczne .</p> <p>Powszechnemu dostępowi do edukacji powinna towarzyszyć atrakcyjna i o wysokiej jakości oferta edukacyjna instytucji systemu oświaty. Działanie umożliwi szkołom zmniejszenie różnic w jakości kształcenia poprzez realizację programów ukierunkowanych na podniesienie jakości pracy szkół m.in. poprzez wprowadzenie innowacyjnych form nauczania o wyższej skuteczności czy wdrażaniu bardziej efektywnych modeli zarządzania placówką oświatową. Programy rozwojowe szkół będą również przyczyniać się do podnoszenia u uczniów podstawowych umiejętności oraz kompetencji o kluczowym znaczeniu dla zdolności do zatrudnienia oraz dla kontynuowania edukacji.</p> <p>Dodatkowo, w związku z trudną sytuacją osób młodych na rynku pracy, wsparcie udzielane w ramach działania umożliwi realizację w szkołach ponadgimnazjalnych programów stażowych ukierunkowanych na wyposażenie uczniów w kompetencje ułatwiające poruszanie się po rynku pracy i zwiększające szanse na przyszłe zatrudnienie.</p> <p>Jednocześnie, w celu wyeliminowania negatywnych czynników utrudniających dostęp do edukacji niezbędne jest podejmowanie działań wspomagających szkołę w organizacji kształcenia i wychowania na początkowym etapie edukacyjnym, ukierunkowane na indywidualizację nauczania, która stanowi konsekwencję nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego.</p>
Cel tematyczny UE	C.10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie
Priorytet inwestycyjny UE	<p>Priorytet 10.1. ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego.</p> <p>Priorytet 10.4. Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej</p>
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFS/EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie nauczycieli prowadzących kształcenie ogólne, specjalne i zawodowe w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego jako element wsparcia szkoły – przeciwdziałanie rozwarstwieniu społecznemu w edukacji, w tym wsparcie placówek z terenów defaworyzowanych – upowszechnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, – wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów, w tym poprzez działania służące indywidualizacji podejścia do ucznia – poprawa jakości edukacji w szkołach prowadzących kształcenie ogólne – doposażenie bazy dydaktycznej i naukowej szkół i placówek oświatowych,

	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój wysokiej jakości szkolnictwa zawodowego, - kontynuacja wdrażania założeń rządowego programu „Cyfrowa szkoła” w obszarach e-nauczyciel i e-szkoła.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego.
Grupy docelowe	Uczniowie, osoby dorosłe, nauczyciele.
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 5.2. POPRAWA JAKOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH

PODDZIAŁANIE 5.2.1. WZMOCNIENIE I WSPARCIE POMOCY SPOŁECZNEJ.

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych Poddziałanie 5.2.1. Wzmocnienie i wsparcie pomocy społecznej
Kierunek interwencji	Wzmocnienie rozwoju funkcji budujących ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym.
Obszar wsparcia MOF Ełk	4. Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Rozwijanie aktywnych form integracji społecznej i umożliwianie dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz poprawa skuteczności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej w Subregionie Ełckim.</p> <p>Uzasadnienie: Osoby zaliczone do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym wymagają kompleksowego wsparcia i stworzenia niezbędnych warunków do integracji ze społeczeństwem. Możliwe jest to m.in. poprzez działania zmierzające do kształcenia umiejętności w zakresie pełnienia ról społecznych, wspierania samodzielności oraz zdobywania i aktualizacji kwalifikacji zawodowych. Wsparciem dla przemian na rynku pracy powinny być skuteczne i nowoczesne usługi, świadczone przez instytucje pomocy i integracji społecznej. Niezbędny w tym celu jest rozwój form i narzędzi aktywnej integracji zarówno w jej wymiarze zawodowym, społecznym jak i edukacyjnym czy zdrowotnym.</p> <p>Ponadto wobec zwiększającej się liczby klientów pomocy społecznej w MOF Ełk (o 30% od 2008 r.) i zwiększonej liczby zadań zmierzających do szerszego niż dotychczas wykorzystania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia, konieczne jest wzmocnienie i doskonalenie kadr instytucji odpowiedzialnych za realizację tych działań. W szczególności dotyczy to pracowników ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie, zajmujących się pomocą osobom wykluczonym i prowadzących działania w ramach aktywnej integracji. Służyć temu powinny kompleksowo prowadzone szkolenia i inne formy podnoszenia kwalifikacji i aktualizowania wiedzy w zakresie aktywnych form integracji społecznej, realizowane w ramach projektów systemowych ROPS, zgodnie ze specyfiką i potrzebami regionalnymi w tym zakresie. Konieczne są również inwestycje w infrastrukturę tych instytucji w celu zapewnienia odpowiednich warunków dla funkcjonowania pracowników i osób zagrożonych</p>

	<p>wykluczeniem społecznym objętych wsparciem.</p> <p>W MOF Ełk systematycznie rośnie liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej. Pogarszający się poziom życia występuje wśród rodzin dotkniętych takimi problemami jak bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienia, choroby, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Ww. negatywne czynniki połączone ze złymi warunkami mieszkaniowymi przyczyniają się do dezaktywacji społeczno-zawodowej rodzin i całych społeczności lokalnych. Niskie dochody społeczeństwa oraz wysokie koszty budowy/ceny nowych mieszkań powodują, że niewielka część społeczeństwa może nabyć mieszkania na warunkach rynkowych. Należy zatem wspierać politykę społeczną w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych osób o najniższych dochodach, której główny ciężar spoczywa na samorządzie gminnym.</p>
Cel tematyczny UE	C.9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem
Priorytet inwestycyjny UE	<p>Priorytet 9.1. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych.</p> <p>Priorytet 9.4. Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.</p> <p>Priorytet 9.7. ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym</p>
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFS w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 przeznaczone dla ZIT MOF Ełk na projekty w trybie konkursowym, – środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014 – 2020 na projekty strategiczne w MOF Ełk, – środki EFRR/EFS w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty konkursowe , – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – infrastruktura usług społecznych wykorzystywana przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, – inwestycje przyczyniające się do eliminowania barier przyczyniających się do wykluczenia w powiązaniu z działaniami z EFS, – tworzenie i wyposażenie podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno – zawodowej osób niepełnosprawnych, pracowni prowadzących do aktywizacji społecznej i zawodowej osób, – zwiększenie dostępności do usług umożliwiających aktywizację społeczno – zawodową, – aktywizacja społeczno – zawodowa młodzieży i dorosłych będących w grupie wykluczonej społecznie, – tworzenie, modernizacja, rozbudowa i adaptacja podmiotów integracji społecznej, – działania o charakterze integracyjnym: wsparcie funkcjonowania: Klubów Integracji Społecznej, Centrum Integracji Społecznej, Zakładów Aktywności Zawodowej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, spółdzielni socjalnych, – modernizacja infrastruktury podmiotów świadczących usługi

	<p>z zakresu aktywizacji społeczno – zawodowej na rzecz dzieci i młodzieży,</p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzenie, modernizacja infrastruktury społecznej zapewniającej opiekę i rehabilitację, przyjaznej osobom zależnym, pozwalającą na aktywizację zawodową grup nieaktywnych zawodowo, – kompleksowe dostosowanie, remont, rozbudowa, adaptacja pomieszczeń pod potrzeby mieszkalnictwa chronionego, socjalnego i wspomaganego dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym sprzyjające aktywizacji społeczno – zawodowej.
Beneficjenci	<p>Potencjalni beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, – ośrodki pomocy społecznej, – organizacje pozarządowe działające w sferze pomocy i integracji społecznej, – instytucje rynku pracy, – podmioty lecznicze.
Grupy docelowe	Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, osoby starsze, osoby uzależnione, bezrobotni, dzieci i młodzież ze środowisk najuboższych.
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

PODDZIAŁANIE 5.2.2. OCHRONA ZDROWIA

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych Poddziałanie 5.2.2. Infrastruktura ochrony zdrowia
Kierunek interwencji	Wzmacnianie rozwoju funkcji budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym.
Obszar wsparcia	6. Ełk jako ośrodek subregionalny
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania: Poprawa jakości usług w zakładach opieki zdrowotnej.</p> <p>Uzasadnienie: W województwie warmińsko-mazurskim występuje ograniczony dostęp do specjalistycznych świadczeń zdrowotnych (znaczne odległości pomiędzy głównymi ośrodkami zdrowotnymi, słaba infrastruktura komunikacyjna, warunki pogodowe, uwarunkowania geograficzne). Niezbędne jest zatem dostosowanie infrastruktury i rozmieszczenie sprzętu do obecnej sytuacji demograficznej (MOF Ełk – systematyczny wzrost liczby ludności, starzenie się społeczeństwa), jak również do obowiązujących przepisów prawa z zakresu m.in. ppoż., wymogi sanitarno-epidemiologiczne. W tym kontekście istotne miejsce zajmuje Ełk jako największe miasto wschodniej części województwa i stolica podregionu – w Ełku należy realizować inwestycje poprawiające standard i poszerzające ofertę usług zdrowotnych dla mieszkańców tej części Warmii i Mazur.</p> <p>Utrzymanie dobrego stanu zdrowia osób pracujących jest</p>

	<p>niezbędne, aby zapewnić właściwy rozwój gospodarczy kraju w świetle zmian demograficznych. Jednym z poważnych czynników o charakterze zdrowotnym hamującym rozwój gospodarki, jest występowanie chorób cywilizacyjnych, a także o podłożu zawodowym. Na Warmii i Mazurach odnotowano wzrost zachorowań na nowotwory złośliwe (rak piersi, szyjki macicy, płuc i oskrzeli, jelita grubego), odpowiedzialnych za 26,6% wszystkich zgonów. Najwięcej osób w województwie umiera na choroby układu krążenia (41,2% zgonów). Innymi ważnymi chorobami są choroby układu oddechowego i choroby psychiczne. W aspekcie ekonomicznym stanowią znaczne obciążenie finansowe zarówno dla budżetu państwa jak i budżetów gospodarstw domowych. Natomiast w kontekście społecznym są często powodem przerywania aktywności zawodowej pracowników. W związku z tym, aby zredukować te niekorzystne zjawiska, w obszarze MOF Ełk opracowywane będą kompleksowe programy kierowane do określonych grup zawodowych/pracowniczych, ukierunkowane zarówno na profilaktykę jak i wspieranie powrotu do pracy osób, u których wystąpiły choroby zawodowe oraz choroby pośrednio zależne od warunków pracy. Zakłada się, że takie programy będą przyczyniać się do przedłużenia aktywności zawodowej, co jest bardzo istotne w perspektywie trendu starzenia się społeczeństwa.</p>
Cel tematyczny UE	C.9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem
Priorytet inwestycyjny UE	<p>Priorytet 8.10. aktywne i zdrowe starzenie się</p> <p>Priorytet 9.1. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych.</p> <p>Priorytet 9.7. ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym</p>
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> – środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty strategiczne w MOF Ełk, – środki EFRR/EFSD w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty konkursowe, – współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> – infrastruktura ochrony zdrowia – ukierunkowane na rozwój infrastruktury zdrowia poprzez zakup aparatury i sprzętu medycznego dla ośrodków świadczących usługi zdrowotne w zakresie chorób cywilizacyjnych, – projekty z zakresu profilaktyki ochrony zdrowia, – rozwój i dostosowanie bazy szpitalnej do obowiązujących standardów, – tworzenie poradni specjalistycznych w zakresie: kardiologii, diabetologii, onkologii i geriatricznej, a także utworzenie sieci centrów zdrowia psychicznego, – dostosowanie infrastruktury medycznej i poprawa dostępności do świadczeń zdrowotnych, – wyposażenie podmiotów medycznych w sprzęt wysokospecjalistyczny, – dostosowanie placówek do wymogów sanitarno – epidemiologicznych, – dostosowanie placówek do przepisów PPOŻ.

Przedsięwzięcia strategiczne w MOF Ełk	Projekt strategiczny: „Dostosowanie infrastruktury Szpitala „Pro-Medica” w Ełku Sp. z o.o ukierunkowane na leczenie chorób stanowiących główne przyczyny niezdolności do pracy i umieralności” – projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk w obszarze Miasta Ełk wraz z jego obszarem funkcjonalnym zgłaszany do dofinansowania w trybie pozakonkursowym do RPO Warmia i Mazury 2014-2020.
Beneficjenci	Potencjalni beneficjenci: <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego (JST), ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, – podmioty lecznicze.
Grupy docelowe	mieszkańcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Ełk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat ełcki.

DZIAŁANIE 5.2.3. POPRAWA DOSTĘPU DO E- USŁUG PUBLICZNYCH

Cel Priorytetu	WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
Priorytet	PRIORYTET V: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO
Działanie/ Poddziałanie	Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych Działanie 5.2.3. Poprawa dostępu do usług publicznych
Kierunek interwencji	Wzmacnianie rozwoju funkcji budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym
Obszar wsparcia MOF Ełk	6. Ełk jako ośrodek subregionalny
Cel i uzasadnienie działania	<p>Cel działania:</p> <p>Podniesienie dostępności usług informatycznych poprzez zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury teleinformatycznej o możliwie najniższym koszcie.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Podstawowe znaczenie dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy (GOW) ma powszechność oraz dostępność usług informacyjnych. Jest ona bezpośrednio uzależniona od kosztów usług oraz technicznej jakości ich świadczenia, a te z kolei w dużej mierze zależą od jakości i dostępności infrastruktury informatycznej.</p> <p>Wprowadzenie e-usług w administracji publicznej ogranicza niepotrzebne wydatki, poprawia dostęp do usług dla osób niepełnosprawnych, zwiększa przejrzystość usług, odciąża pracowników pozwalając na realizację zadań merytorycznych zamiast technicznych.</p> <p>Dobrze rozwinięta infrastruktura sieciowa jest warunkiem koniecznym dla rozwoju GOW. Kraje o wysoko rozwiniętej infrastrukturze informatycznej, poprzez niższy koszt dostępu przyciągają nowe inwestycje w zakresie TIK, dodatkowo zwiększając w ten sposób swój potencjał społeczny i gospodarczy.</p>
Cel tematyczny UE	C.2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 2.3. (EFRR) Wzmacnianie zastosowania technologii komunikacyjno – informacyjnych dla e – administracji, e – learingu, e – integracji, e – kultury i e –zdrowia.

Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - środki EFRR ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty strategiczne, - środki EFRR w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty konkursowe, - współfinansowanie krajowe.
Rodzaje przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie rozwoju elektronicznych usług publicznych szczebla regionalnego i lokalnego oraz zwiększenie do nich dostępu dla obywateli, w tym: projektów z zakresu e – administracji, e – zdrowia, e – edukacji, e – kultury. - wsparcie digitalizacji zasobów kulturowych, naukowych i edukacyjnych będących w posiadaniu instytucji publicznych, - rozwój infrastruktury informatycznej, - systemy informacji przestrzennej: rozwój i integracja istniejących platform GIS.
Przedsięwzięcia strategiczne MOF Elk	Projekt strategiczny „Elk – Smart City - Wzmacnianie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych w MOF Elk” – projekt komplementarny do ZIT MOF Elk w zakresie wzmocnienia funkcji subregionalnej Elku zgłaszany do dofinansowanie z RPO Warmia i mazury 2014-2020.
Beneficjenci	<p>Potencjalni Beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - Organizacje pozarządowe, - Instytucje kultury i edukacyjne, - Instytucje służby zdrowia, - Kościoły i ich związki.
Grupy docelowe	Przedsiębiorcy, pracownicy, mieszkańcy
Lokalizacja	Ośrodek Subregionalny Elk: województwo warmińsko – mazurskie, powiat elcki.

8. ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE (ZIT)

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) to nowe narzędzie programowania funduszy UE na lata 2014-2020, za pomocą którego realizowane będą strategie terytorialne, przede wszystkim dotyczące zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich. Zintegrowane strategie terytorialne są niezbędne do osiągnięcia inteligentnej, zrównoważonej i sprzyjającej włączeniu Europy przewidywanej w strategii *Europa 2020*. Wymiar miejski programów operacyjnych na lata 2014-2020, będący częścią wymiaru terytorialnego, zostanie istotnie wzmocniony. Realizowany on będzie przede wszystkim poprzez wzmocnienie wsparcia dla obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych. Dodatkowo obszary te otrzymają komplementarne wsparcie z programów krajowych.

Przy pomocy ZIT partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie mogą realizować wspólne przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego.

8.1. CEL ZIT

Celem projektów w formule ZIT jest realizacja projektów różnych nie tylko obszarowo, ale także tematycznie. Działania w formule ZIT muszą przynosić wartość dodaną w postaci strategicznie przemyślanych projektów, realizujących wspólną wizję i cele rozwojowe dla wszystkich jednostek terytorialnych z obszaru realizacji ZIT. Realizacja wspólnych projektów ma również budować kulturę partnerstwa i współpracy związaną z rozwiązywaniem wspólnych problemów.

Celem głównym realizacji ZIT MOF Ełk jest:

Poprawa warunków gospodarczych, transportowych, środowiskowych i społecznych w obszarze funkcjonalnym ośrodka subregionalnego Ełk.

8.2. ZASADY IDENTYFIKACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ DO ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH MOF EŁK

Punktem wyjścia do określenia celów i identyfikacji przedsięwzięć strategicznych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla MOF Ełk jest *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*, uchwalona 25 czerwca 2013 r. przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025* wyznaczono obszar strategicznej interwencji – OSI Ośrodki Subregionalne (Elbląg i Ełk), które mają być podstawowym obszarem realizacji ZIT obok ośrodka wojewódzkiego Miasta Olsztyna.

Obszar ZIT dla miejskiego obszaru funkcjonalnego (MOF) Ełku został wyznaczony na obszarze OSI Ośrodki Subregionalne - Ełk. Obszar ten obejmuje rdzeń MOF – miasto Ełk – oraz strefę zewnętrzną MOF – gminę wiejską Ełk otaczającą obszar miasta. Wybór ten jest podyktowany zapisami Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025, które wskazują na te dwie gminy jako obszar koncentracji interwencji w najbliższych latach.

Zgodnie ze strategią regionu polityka rozwoju województwa będzie koncentrowała się na podejmowaniu działań ukierunkowanych na:

- wzrost konkurencyjności gospodarki poprzez rozwój inteligentnych specjalizacji regionu, podnoszenie innowacyjności w firmach oraz dążenie do zwiększenia liczby miejsc pracy i aktywności zawodowej mieszkańców,
- wzrost aktywności społecznej poprzez rozwój kapitału społecznego oraz poprawę dostępności i jakości usług publicznych (edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych), a także podniesienie bezpieczeństwa publicznego,

- wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych poprzez doskonalenie administracji oraz intensyfikację współpracy międzyregionalnej,
- tworzenie i rozwój nowoczesnej infrastruktury rozwoju poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej i ochrony środowiska oraz dostosowanie do potrzeb sieci nośników energii.

Zgodnie z modelem Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Regionalnym Programie Operacyjnym Warmia i Mazury na lata 2014 – 2020 kierunki interwencji do realizacji w ramach Strategii MOF Ełk są wybrane tak aby:

- były one zintegrowane i służyły kompleksowemu rozwiązywaniu problemów miasta oraz jego obszaru funkcjonalnego,
- projekty i przedsięwzięcia były powiązane z rdzeniem MOF Ełk (rozwiązują problemy generowane przez miasto – rdzeń zarówno na jego terenie, jak i na obszarze całego MOF),
- przedsięwzięcia mają znaczenie dla całego obszaru MOF Ełk.

Dla obszaru MOF Ełk zostały określone obszary wsparcia, cele, priorytety i działania, które mają doprowadzić do **wzrostu funkcji subregionalnej Ełku i jego obszaru funkcjonalnego**. Dla MOF Ełk została przeprowadzona diagnoza a także opracowana strategia rozwoju. Jednym z instrumentów realizacji tej strategii są Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w MOF Ełk.

Kryteria szczegółowe wyboru przedsięwzięć strategicznych wg obszarów wsparcia w MOF Ełk.

I. Obszary wymagające poprawy infrastruktury transportowej

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć strategicznych z:
 - *Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Ełk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013 - 2020,*
 - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020,*
 - *Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025.*
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.
- Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF.
- Wpływ na rozwój ekonomiczny obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.
- Wpływ na poprawę stanu środowiska obszaru.

Kryteria szczegółowe:

- Infrastruktura drogowa mająca kluczowe znaczenie dla MOF Ełk wiążąca regionalny system transportowy z siecią dróg krajowych i z siecią TEN-T.
- Drogi lokalne zwiększające dostępność przestrzenną obszarów o niskim poziomie dostępności komunikacyjnej do Ośrodka Subregionalnego, usprawniające połączenia z rdzeniem MOF Ełk.
- Drogi wyprowadzające ruch drogowy z miast w kierunku sieci dróg krajowych oraz TEN-T.
- Drogi lokalne jako element wsparcia rozwoju transportu miejskiego.
- Przebudowa drogi, jako element przebudowy infrastruktury miejskiej w celu ograniczania ruchu samochodowego w centrach miast.
- Niskoemisyjny transport miejski przyjazny środowisku.

II. Obszary wymagające poprawy efektywności energetycznej

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć strategicznych z:
 - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020,*
 - *Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025,*
 - *Działania Miasta Ełk na rzecz redukcji emisji CO2 do 2020 r.*
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.
- Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF.
- Wpływ na rozwój ekonomiczny obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.
- Wpływ na poprawę stanu środowiska obszaru.

Kryteria szczegółowe:

- Wsparcie na rzecz kompleksowej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej.
- Wsparcie na rzecz kompleksowej modernizacji oświetlenia ulicznego.
- Zastosowanie OZE.
- Zastosowanie inteligentnych systemów zarządzania energią.
- Zastosowanie energooszczędnych technologii.

III. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć strategicznych z:
 - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020,*
 - *Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025,*
 - *Programem Rewitalizacji Ełku.*
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.
- Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF.
- Wpływ na rozwój ekonomiczny obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.
- Wpływ na poprawę stanu środowiska obszaru.

Kryteria szczegółowe:

- Racjonalne wykorzystanie i promocja lokalnych zasobów przyrodniczych.
- Rozwój oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej.
- Wzrost możliwości rozwoju turystyki.
- Ochrona, zachowanie i zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego i obiektów zabytkowych.
- Włączenie instytucji kultury w tworzenie produktów turystycznych i poprawę oferty wypoczynkowej.
- Wykorzystanie walorów przyrodniczych dla aktywizacji społeczno-gospodarczej.
- Dokończenie inwestycji w gospodarce wodno-ściekowej.
- Liczba osób, które skorzystały z podłączenia do wybudowanej sieci wodociągowej i sanitarnej.
- Kompleksowe wsparcie gospodarki wodno-ściekowej.
- Rozwój systemów indywidualnych oczyszczalni ścieków na terenach zabudowy rozproszonej.

- Zapobieganie powstawaniu odpadów, promowanie ponownego użycia, wdrażanie technologii odzysku, w tym recyklingu i ostatecznego unieszkodliwiania odpadów.
- Poprawa gospodarki odpadami niebezpiecznymi.

IV. Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć strategicznych z:
 - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Etku do roku 2020,*
 - *Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego EtK do roku 2025,*
 - *Programem Rewitalizacji Etku.*
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.
- Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF.
- Wpływ na rozwój ekonomiczny obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.
- Wpływ na poprawę stanu środowiska obszaru.

Kryteria szczegółowe:

- Aktywizacja społeczno-zawodowa osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej i zawodowej, m.in. środowisk młodzieżowych, długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób 50+, niepełnosprawnych, zależnych, zagrożonych wykluczeniem.
- Wspieranie przedsiębiorczości.
- Integracja społeczna grup zagrożonych wykluczeniem.
- Tworzenie i rozwój podmiotów ekonomii społecznej.
- Działania infrastrukturalne podporządkowane rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych.
- Zwiększenie dostępu do budownictwa chronionego i wspomaganego dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Przywrócenie lub nadanie nowych funkcji zdegradowanym budynkom dla celów m.in. kulturalnych, społecznych, gospodarczych.
- Rewitalizacja i rozwój przestrzeni publicznych.
- Ochrona zabytków.

V. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć strategicznych z:
 - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Etku do roku 2020,*
 - *Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego EtK do roku 2025.*
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.
- Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF.
- Wpływ na rozwój ekonomiczny obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.
- Wpływ na poprawę stanu środowiska obszaru.

Kryteria szczegółowe:

- Wzrost konkurencyjności i innowacyjności obszaru.
- Wzrost atrakcyjności turystycznej i efektywna promocja produktów turystycznych.
- Wsparcie działalności B+R.
- Wzrost współpracy przedsiębiorstw.
- Rozwój przedsiębiorczości.

- Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej.
- Promocja i wdrażanie inteligentnych specjalizacji.
- Rozwój działalności istniejących IOB w zakresie innowacji, nowe inwestycje jedynie, gdy stanowią element dopełniający istniejące zasoby, w tym powstałe na podstawie wsparcia udzielonego w ramach perspektywy 2007-2013.
- IOB dysponuje planem wykorzystania infrastruktury planowanej do realizacji w ramach przedsięwzięcia,.
- Poprawa dostępności i jakości edukacji.
- Poprawa jakości i wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych.
- Tworzenie i rozwój infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego.

VI. Ełk jako ośrodek subregionalny

Kryteria ogólne:

- Zgodność przedsięwzięć strategicznych z:
 - *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020,*
 - *Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025.*
- Zintegrowany charakter przedsięwzięcia.
- Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problemy obszaru/wzmacnia potencjał obszaru.
- Powiązanie z miastem-rdzeniem MOF.
- Wpływ na rozwój ekonomiczny obszaru.
- Wpływ na rozwój społeczny obszaru.
- Wpływ na poprawę stanu środowiska obszaru,
- Poprawa dostępu do usług publicznych.

Kryteria szczegółowe:

- Dostosowanie szkolnictwa do potrzeb regionalnego rynku pracy i inteligentnych specjalizacji.
- Upowszechnienie współpracy szkół zawodowych z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym (pracodawcy, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe).
- Tworzenie i rozwój centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego.
- Wspieranie osób dorosłych w podnoszeniu swoich umiejętności, kompetencji i wiedzy w celu nabycia, podwyższenia lub zmiany kwalifikacji zawodowych.
- Rozwój elektronicznych usług publicznych i zwiększenie dostępu do nich.
- Ukierunkowanie na choroby stanowiące główne przyczyny niezdolności do pracy i umieralności.
- Poprawa dostępności do bazy szpitalnej w zakresie dziedzin deficytowych.
- Dostosowanie instytucji kultury do nowoczesnej działalności kulturalnej.
- Włączenie instytucji kultury w tworzenie produktów turystycznych i poprawę oferty wypoczynkowej.
- Budowanie kompetencji w zakresie matematyki, informatyki i nauk przyrodniczych jako podstawy do uczenia się przez całe życie.
- Zwiększanie kompetencji cyfrowych.

8.3. OBSZARY WSPARCIA W RAMACH ZIT

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju kierunki interwencji do realizacji w ramach ZIT to:

- rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny,
- przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego,
- poprawa stanu środowiska przyrodniczego na obszarze funkcjonalnym miasta,
- wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych,
- wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym,
- wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji.

W Regionalnym Programie Operacyjnym Warmia i Mazury na lata 2014-2020 (RPO WiM) instrument ZIT zostanie zastosowany na terenie Olsztyna (stolicy województwa), Elbląga i Ełku (dwóch ośrodków subregionalnych) oraz na obszarach powiązanych z nimi funkcjonalnie. Przedsięwzięcia realizowane w ramach ZIT miejskiego obszaru funkcjonalnego Ełku muszą przyczyniać się do osiągnięcia rezultatów wskazanych w Strategii dla OSI - Ośrodki subregionalne. Te cele to:

- wzrost funkcji subregionalnych Ełku (gospodarczych, społecznych, w tym edukacyjnych, kulturowych i medycznych);
- wzrost konkurencyjności gospodarczej w kraju i za granicą;
- podniesienie poziomu kapitału społecznego;
- wzrost różnorodności i dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku;
- rewitalizacja społeczno-gospodarcza;
- intensyfikacja współpracy międzynarodowej i międzyregionalnej;
- wykształcenie wyrazistych funkcji społeczno-gospodarczych miasta.

ZIT oraz projekty komplementarne do działań ZIT na terenie ośrodka subregionalnego Ełk będą realizowane w Mieście Ełk i Gminie Ełk w następujących obszarach:

- rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny,
- przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego,
- wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych,
- wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym.

ZIT na terenie ośrodka subregionalnego Ełk są planowane do realizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2014-2020, a projekty strategiczne komplementarne do ZIT w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 oraz Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020. Strategia MOF/ZIT zawiera propozycję realizowanych w formule ZIT przedsięwzięć strategicznych, w trybie pozakonkursowym, przedsięwzięć proponowanych do realizacji w trybie konkursowym, a także zawiera listę przedsięwzięć komplementarnych realizowanych poza formułą ZIT, które są niezbędne do osiągnięcia założonych celów.

Obszary realizacji ZIT w MOF Ełk

I. Obszary wymagające poprawy infrastruktury transportowej

Gminy wchodzące w skład MOF Ełk połączone są ze sobą komunikacją miejską. Corocznie korzysta z niej łącznie ponad 3 mln pasażerów (dojazdy do pracy, szkół, ośrodków zdrowia i innego rodzaju usług publicznych), w związku z czym niezbędne są inwestycje zmierzające do poprawy jakości dróg, po których poruszają się autobusy, jak również inwestycje polegające na wymianie taboru na bardziej komfortowy i ekologiczny. Przeciętny wiek 33 autobusów należących do MZK to 11,5 roku.

Przez MOF Ełk prowadzą drogi krajowe nr 16 i 65, a w przyszłości przez obszar ma przebiegać międzynarodowa trasa Via Baltica. Zwiększający się udział transportu drogowego w przemieszczaniu osób i ładunków, rosnące natężenie ruchu kołowego (o 15-20% na DK nr 16 i 65), niska jakość i przepustowość układów drogowych, położenie na trasach tranzytowych to źródła problemów transportowych. MOF Ełk charakteryzuje bardzo niska dostępność komunikacyjna w skali województwa warmińsko-mazurskiego. Słabe połączenie Olsztyna z wschodnią częścią województwa ogranicza możliwości nawiązywania relacji społeczno-gospodarczych. Ponadto stan istniejących w MOF Ełk dróg jest niezadowolający i negatywnie wpływa na konkurencyjność i warunki życia mieszkańców.

MOF Ełk dysponuje potencjałem do rozwoju transportu kolejowego. Szansą na rozwój branży kolejowej w MOF Ełk jest budowa przebiegającej przez obszar trasy Rail Baltica łączącej państwa bałtyckie oraz budowa terminalu multimodalnego w Ełku. Kolejną inwestycją kolejową, która w dużym stopniu przyczyniłaby się do rozwoju społeczno-gospodarczego MOF Ełk jest budowa lotniska w Szymanach i połączenie go linią kolejową z Ełkiem.

Realizacja ZIT i projektów komplementarnych w ww. obszarze wpisuje się w **kierunek interwencji ZIT *Rozwój zrównoważonego, sprawnego transportu łączącego miasto i jego obszar funkcjonalny.***

Projekty realizowane w formule ZIT w trybie konkursowym

Cel MOF Ełk	Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Ełk
Priorytet MOF Ełk	Priorytet III: Zrównoważony transport
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w ełckim MOF Poddziałanie 3.2.1. Budowa i rozbudowa połączeń drogowych w obszarze funkcjonalnym Ełku
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014 – 2020 Działanie. 6.1. Infrastruktura drogowa Typ przedsięwzięcia: - budowa, przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna, Elbląga i Ełku

Cel tematyczny UE	7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwania niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych
Priorytet inwestycyjny UE	7.2. Zwiększenie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T
Wsparcie UE	25,50 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	4,50 mln zł (15%)
Beneficjenci	Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia.
Typy projektów ZIT	Budowa, przebudowa dróg w obszarze funkcjonalnym Ełku
Tryb naboru	Tryb konkursowy Właściwy dla ZIT MOF Ełk zgodnie z wytycznymi IZ RPO Warmia i Mazury.
Terytorialny wymiar wsparcia	Ośrodek Subregionalny Ełk Miasto Ełk. Gmina Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Zintegrowany charakter i strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, – Przedsięwzięcie zgodne z: <i>Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Ełk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013 - 2020, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025.</i> – Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problem MOF Ełk. – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. – Drogi lokalne jako element wsparcia rozwoju transportu miejskiego. – Drogi lokalne zwiększające dostępność przestrzenną obszarów o niskim poziomie dostępności komunikacyjnej do Ośrodka Subregionalnego, usprawniające połączenia z rdzeniem MOF Ełk.

Projekty strategiczne komplementarne do działań ZIT MOF Ełk

Przedsięwzięcie: <i>Rozwój infrastruktury transportowej w Ośrodku Subregionalnym Ełk (poprawa dostępności komunikacyjnej Subregionu z drogami krajowymi nr 16 i 65 poprzez rozbudowę i modernizację dróg gminnych oraz modernizację byłej DK 16 – ulicy Suwalskiej).</i>	
Cel MOF Ełk	Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Ełk
Priorytet MOF Ełk	Priorytet III: Zrównoważony transport
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w ełckim MOF Poddziałanie 3.2.1. Budowa i rozbudowa połączeń drogowych w obszarze funkcjonalnym Ełku
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	PO Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 Oś priorytetowa IV: Zwiększenie dostępności do transportowej sieci europejskiej
Cel tematyczny UE	7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwania niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych
Priorytet inwestycyjny UE	7.2. Zwiększenie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T
Wsparcie UE	39,95 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	7,05 mln zł (15%)

Beneficjenci	Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia.
Tryb naboru	Tryb pozakonkursowy. Projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk zgłaszany do dofinansowania w ramach POIŚ 2014-2020.
Terytorialny wymiar wsparcia	Ośrodek Subregionalny Ełk Miasto Ełk, Gmina Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Zintegrowany charakter i strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, – Przedsięwzięcie zgodne z: <i>Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Ełk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013 - 2020, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025.</i> – Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problem MOF Ełk. – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. – Infrastruktura drogowa mająca kluczowe znaczenie dla MOF Ełk wiążąca regionalny system transportowy z siecią dróg krajowych i z siecią TEN-T. – Drogi wyprowadzające ruch drogowy w kierunku sieci dróg krajowych oraz TEN-T. – Drogi lokalne jako element wsparcia rozwoju transportu miejskiego.

Przedsięwzięcie: Zintegrowany system transportu publicznego w Ośrodku Subregionalnym Ełk (zakup nowych ekologicznych 20 autobusów oraz modernizacja bazy MZK)	
Cel MOF Ełk	Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Ełk
Priorytet MOF Ełk	Priorytet III: Zrównoważony transport
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 3.1. Modernizacja i rozbudowa transportu publicznego
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	PO Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 Oś priorytetowa III: Rozwój infrastruktury transportowej przyjaznej dla środowiska i ważnej w skali europejskiej
Cel tematyczny UE	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny UE	4.5. Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich typów obszarów, w szczególności na obszarach miejskich, w tym wspieranie zrównoważonego transportu miejskiego oraz podejmowania odpowiednich działań adaptacyjnych i mitygacyjnych
Wsparcie UE	23,98 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	4,22 mln zł (15%)
Beneficjenci	Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
Tryb naboru	Tryb pozakonkursowy. Projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk zgłaszany do dofinansowania w ramach POIŚ 2014-2020.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk i Gmina Ełk (ośrodek Subregionalny Ełk)

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Przedsięwzięcie zgodne z: <i>Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Ełk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013 – 2020, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025.</i> - Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problem MOF Ełk. - Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. - Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru oraz poprawę stanu środowiska naturalnego. - Niskoemisyjny transport miejski przyjazny środowisku.

Przedsięwzięcie: Budowa równoległej drogi średnicowej (małej obwodnicy Miasta Ełku) w celu stworzenia alternatywy komunikacyjnej z Centrum i do Centrum Miasta.	
Cel MOF Ełk	Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Ełk
Priorytet MOF Ełk	Priorytet III: Zrównoważony transport
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	PO Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 Oś priorytetowa IV: Zwiększenie dostępności do transportowej sieci europejskiej
Cel tematyczny UE	7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwania niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych
Priorytet inwestycyjny UE	7.2. Zwiększenie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T
Wsparcie UE	19,55 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	3,45 mln zł (15%)
Beneficjenci	Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb pozakonkursowy. Projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk zgłaszany do dofinansowania w ramach POIS 2014-2020.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, - Przedsięwzięcie zgodne z: <i>Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Ełk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013 - 2020, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025.</i> - Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. - Przebudowa drogi, jako element przebudowy infrastruktury miejskiej w celu ograniczania ruchu samochodowego w centrach miast. - Drogi wyprowadzające ruch drogowy z miast w kierunku sieci dróg krajowych oraz TEN-T. - Drogi lokalne jako element wsparcia rozwoju transportu miejskiego.

II. Obszary wymagające poprawy efektywności energetycznej

W MOF Ełk głównym lokalnym źródłem zanieczyszczenia powietrza są indywidualne rozproszone źródła ciepła, które wprowadzają do powietrza znaczną ilość pyłów i szkodliwych gazów. W MOF Ełk nadal duża liczba domów jednorodzinnych i wspólnot ma zainstalowane indywidualne źródła ciepła, które opalane są paliwami stałymi generującymi znaczne zanieczyszczenia powietrza. Do tego, wg szacunków, około 80% budynków użyteczności publicznej, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych nie spełnia obecnie obowiązujących norm cieplnych i wymaga dostosowania standardów ocieplenia budynków do nowych norm cieplnych.

W MOF Ełk w większości nadal stosowane są stare, energochłonne technologie oświetlenia ulicznego, które generują znaczne wydatki z budżetów samorządów. Ponadto w celu poprawy jakości powietrza w MOF Ełk konieczna jest rozbudowa i modernizacja infrastruktury ciepłowni, ograniczenie strat ciepła w sieci przesyłowej czy też wspieranie inwestycji służących redukcji zanieczyszczeń.

Realizacja projektów strategicznych komplementarnych do ZIT w ww. obszarze wpisuje się w **kierunek interwencji ZIT *Wspieranie efektywności energetycznej oraz promowanie strategii niskoemisyjnych.***

Projekty strategiczne komplementarne do działań ZIT MOF Ełk

Przedsięwzięcie: <i>Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w subregionie ełckim</i>	
Cel MOF EŁK	Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju
Priorytet MOF EŁK	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów.
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 2.1. Wspieranie efektywności energetycznej. Poddziałanie 2.1.1. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz mieszkaniowych.
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	PO Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 Oś priorytetowa I: Zmniejszenie emisyjności gospodarki
Cel tematyczny UE	4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach
Priorytet inwestycyjny UE	4.3. Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturach publicznych i sektorze mieszkaniowym.
Wsparcie UE	48,03 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	8,47 mln zł (15%)
Beneficjenci	Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; Jednostki organizacyjne JST
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb pozakonkursowy. Projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk zgłaszany do dofinansowania w ramach POIS 2014-2020.
Terytorialny wymiar wsparcia	Ośrodek Subregionalny Ełk Miasto Ełk, Gmina Ełk.
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	– Zintegrowany charakter i strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, – Zgodność przedsięwzięć strategicznych z: <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Działaniami Miasta Ełku na rzecz redukcji emisji CO2 do roku 2020.</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problem MOF Ełk. - Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. - Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru oraz poprawę stanu środowiska. - Wsparcie na rzecz kompleksowej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej. - Wykorzystane OZE. - Zastosowanie energooszczędnych technologii.
--	---

Przedsięwzięcie: Modernizacja Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Ełku oraz Zakładu Ciepłowniczego Spółdzielni Mieszkaniowej Świt - redukcja emisji zanieczyszczeń do środowiska poprzez rozbudowę i modernizację sieci ciepłej oraz modernizację kotła i instalacji odpylania.	
Cel MOF Ełk	Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju
Priorytet MOF Ełk	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów.
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Oś priorytetowa II: Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu
Cel tematyczny UE	C.6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 6.5. Działania mające na celu poprawę stanu środowiska miejskiego, w tym rekultywacja terenów przemysłowych i redukcja zanieczyszczeń powietrza.
Wsparcie UE	10,20 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	1,80 mln zł (15%)
Beneficjenci	Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; Jednostki organizacyjne JST, spółki gminne, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb pozakonkursowy. Projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk zgłaszany do dofinansowania w ramach POIS 2014-2020.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, - Przedsięwzięcie zgodne z: <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk, Działaniami Miasta Ełku na rzecz redukcji emisji CO2 do roku 2020.</i> - Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. - Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru oraz poprawę stanu środowiska. - Zastosowanie energooszczędnych technologii.

III. Obszary atrakcyjne przyrodniczo i turystycznie

Środowisko naturalne jest jednym z kluczowych zasobów, które determinują atrakcyjność MOF Ełk jako miejsca interesującego dla turystów oraz wpływają na jakość życia mieszkańców. Istotne zatem jest podejmowanie działań zmierzających do umiejętnego gospodarowania zasobami naturalnymi, a jednocześnie zapewniającymi ochronę potencjału naturalnego. Cechą charakterystyczną MOF Ełk jest duża liczba jezior, jednak słabością jest jakość wód powierzchniowych (III i II klasy czystości) zanieczyszczonych głównie przez działalność bytową i gospodarczą człowieka. Tereny wiejskie MOF Ełk charakteryzują się niskim stopniem skanalizowania (28,7% mieszkańców wsi ma dostęp do kanalizacji) i korzystania z oczyszczalni ścieków (38,9% mieszkańców) – aglomeracja Ełk nie obejmuje swoim zasięgiem części Gminy Ełk.

Sektor turystyki MOF Ełk cechuje słabszy rozwój bazy noclegowej, zagospodarowania turystycznego, niski poziom ruchu turystycznego (turyści odwiedzający MOF Ełk stanowią zaledwie 2,98% wszystkich turystów odwiedzających Warmię i Mazury). W strategii wojewódzkiej wskazano na słabość Ośrodka Subregionalnego Ełk pod względem zachęcania do odwiedzin turystów wykorzystujących lokalne miejsca noclegowe. Turyści, którzy w 2012 r. odwiedzili MOF Ełk, stanowili tylko niecałe 3% ogólnej liczby turystów odwiedzających województwo. Obszar posiada natomiast cechy (walory przyrodnicze, kulturowe, dostępność komunikacyjna), które przy spełnieniu określonych warunków dają szansę na rozwój turystyczny.

Realizacja projektów strategicznych komplementarnych do ZIT w ww. obszarze wpisuje się w **kierunek interwencji ZIT Wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym.**

Projekty strategiczne komplementarne do działań ZIT MOF Ełk:

Przedsięwzięcie: Wykorzystanie walorów przyrodniczych w Ośrodku Subregionalnym Ełk dla rozwoju funkcji turystyczno – rekreacyjnych.	
Cel MOF Ełk	Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów.
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 2.2. Ochrona i promocja środowiska naturalnego Poddziałanie 2.2.5. Wykorzystanie środowiska przyrodniczego dla rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014-2020 Działanie 5.4. Racjonalne wykorzystanie zasobów
Cel tematyczny UE	6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
Priorytet inwestycyjny UE	6.4. Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz promowanie usług ekosystemowych, w tym programu natura 2000 oraz zielonej infrastruktury.
Wsparcie UE	36,55 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	6,45 mln zł (15%)
Beneficjenci	Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb pozakonkursowy. Środki w ramach RPO Warmia i Mazury 2014 – 2020 na projekty strategiczne komplementarne.
Terytorialny wymiar wsparcia	Ośrodek Subregionalny Ełk (Miasto Ełk i Gmina Ełk) obszar atrakcyjny turystycznie i sportowo-rekreacyjnie w Mieście Ełk i Gminie Ełk

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Zintegrowany charakter i strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. – Zgodność przedsięwzięcia strategicznego z: <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Programem Rewitalizacji Ełku.</i> – Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problem/wzmacnia potencjał MOF Ełk. – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru oraz poprawę stanu środowiska. – Racjonalne wykorzystanie i promocja lokalnych zasobów przyrodniczych. – Wzrost możliwości rozwoju turystyki. – Rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej. – Wykorzystanie walorów przyrodniczych dla aktywizacji społeczno-gospodarczej.

Projekty komplementarne do działań ZIT MOF Ełk:

Przedsięwzięcie: Poprawa gospodarki wodno – ściekowej Aglomeracji Ełk	
Cel MOF Ełk	Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów.
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	PO Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 Oś priorytetowa II: Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu
Cel tematyczny UE	C.6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 6.2. Zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki wodnej, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego.
Wsparcie UE	29,75 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	5,25 mln zł (15%)
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST, spółki gminne
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy lub pozakonkursowy. Środki w ramach PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 na realizację projektów strategicznych komplementarnych
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk, Gmina Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<p>Zintegrowany charakter i strategiczne znaczenie dla MOF Ełk,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przedsięwzięcie zgodne ze: <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025.</i> – Przedsięwzięcie rozwiązuje problem MOF Ełk. – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój społeczny obszaru oraz poprawę stanu środowiska. – Dokończenie inwestycji w gospodarce wodno-ściekowej. – Kompleksowe wsparcie gospodarki wodno-ściekowej.

	<ul style="list-style-type: none"> – Racjonalne wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych. – Liczba osób, które skorzystały z podłączenia do wybudowanej sieci wodociągowej i sanitarnej.
--	--

Przedsięwzięcie: Poprawa gospodarki wodno – ściekowej w Gminie Ełk	
Cel MOF Ełk	Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów.
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014-2020 Działanie 5.2. Gospodarka wodna
Cel tematyczny UE	C.6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 6.2. Zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki wodnej, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego.
Wsparcie UE	24,9 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	4,4 mln zł (15%)
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST.
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy lub pozakonkursowy Środki w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na realizację projektów strategicznych komplementarnych
Terytorialny wymiar wsparcia	Gmina Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, - Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025</i>. – Przedsięwzięcie rozwiązuje problem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój społeczny obszaru oraz poprawę stanu środowiska. – Racjonalne wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych. – Kompleksowe wsparcie gospodarki wodno-ściekowej. – Liczba osób, które skorzystały z podłączenia do wybudowanej sieci wodociągowej i sanitarnej.

IV. Obszary wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji

Ełk w rządowym dokumencie *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* został określony jako miasto o szczególnej kumulacji problemów społeczno-gospodarczych. Tereny wykluczenia społecznego, ze względu na negatywne zjawiska społeczne towarzyszące ubóstwu, negatywnie wpływają na możliwości rozwoju całego obszaru.

Dominującym czynnikiem przyznania pomocy społecznej w MOF Ełk jest bezrobocie. 16,2% ludności w wieku produkcyjnym obszaru w 2012 r. było bez pracy – wartość większa niż średnia wojewódzka i poszczególnych podregionów Warmii i Mazur. Wśród bezrobotnych MOF Ełk najliczniejszą grupę stanowią osoby pozostające bez zatrudnienia od 12 do 24 miesięcy. To z kolei przekłada się na systematyczny wzrost liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej. Brak zatrudnienia nie pozwala wielu rodzinom i osobom zaspokoić potrzeb niezbędnych do ich samodzielnej egzystencji. Jest też przyczyną powstawania dysfunkcji w rodzinach, degradacji społecznej środowisk rodzinnych, a nawet patologii.

Szczególną grupę osób narażonych na wykluczenie społeczne stanowią dzieci i młodzież, które w wyniku degradacji rodziny lub z innych przyczyn zagrożone są różnego rodzaju patologiami, wśród których na głównym miejscu występują alkoholizm i narkomania. Dlatego szczególnie do nich należy skierować działania aktywizujące.

W MOF Ełk występują liczne osiedla blokowe powstałe w latach 70 i 80-tych, skupiające znaczny odsetek ludności obszaru. Budowane w przestarzałych technologiach wielkiej płyty budynki wymagają pilnej ingerencji w celu polepszenia warunków życia codziennego, nadaniu tym budynkom nowych funkcji społecznych i gospodarczych oraz poprawy atrakcyjności wizerunku miasta.

Na terenach wiejskich widoczne jest z kolei dziedzictwo PGR-ów. W tym kontekście ważna jest rewitalizacja centrów wsi, które pełnią funkcje gospodarcze, społeczne i kulturalne dla lokalnych społeczności. Rewitalizacja centrów zwiększy atrakcyjność miejscowości na terenach wiejskich, wzmocni rolę centrów jako miejsca spotkań i rekreacji przyczyniając się do wzmocnienia tożsamości i integralności wsi. Dla obszarów miejskich i wiejskich istotne są również działania na rzecz poprawy lokalnej infrastruktury społecznej (świetlice, centra aktywności itp.) dla wzmocnienia struktur społecznych i przeciwdziałania zachowaniom aspołecznym.

Województwo warmińsko-mazurskie, w tym MOF Ełk, charakteryzuje się wysokim odsetkiem osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji. Należy więc dążyć do ułatwienia takim osobom dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, m.in. opieki zdrowotnej i usług socjalnych. W MOF Ełk podejmowane są działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, m.in. poprzez centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zajęciowej itp. Podmioty te potrzebują wsparcia, aby realizowane przez nie do tej pory działania mogły być kontynuowane i rozwijane.

Realizacja ZIT oraz projektów komplementarych w ww. obszarze wpisuje się w **kierunek interwencji ZIT *Przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych zdegradowanych obszarów miejskiego obszaru funkcjonalnego.***

Projekty realizowane w formule ZIT w trybie konkursowym.

Cel MOF Ełk	Przywrócenie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014-2020 Priorytet 7. Obszary wymagające rewitalizacji Typ przedsięwzięcia: - rewaloryzacja/modernizacja/adaptacja istniejącej zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz działania związane z ochroną zabytków.
Cel tematyczny UE	9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem.
Priorytet inwestycyjny UE	9.2. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.
Wsparcie UE	13,04 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	2,29 mln zł (15%)
Beneficjenci	Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, kościoły i związki wyznaniowe
Typy projektów ZIT	Rewitalizacja społeczna i środowiskowa Ośrodka Subregionalnego Ełk: - rewitalizacja infrastruktury społecznej i utworzenie Centrum Rewitalizacji Społecznej, - remont, przebudowa i adaptacja budynków na obszarach zdegradowanych z przeznaczeniem pod cele społeczne np.: świetlice, klubu pracy, kluby wsparcia zawodowego, - zagospodarowanie przestrzeni publicznych poprzez budowę szlaków spacerowych, placów, skwerów, ścieżek rowerowych, parkingów, małej infrastruktury społecznej, - działania związane z ochroną zabytków.
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy Właściwy dla ZIT MOF Ełk zgodnie z wytycznymi IZ RPO Warmia i Mazury.
Terytorialny wymiar wsparcia	Ośrodek Subregionalny Ełk Miasto Ełk: obszary wskazane w Programie Rewitalizacji Ełku. Gmina Ełk: centra miejscowości popegeerowskich: Ruska Wieś, Regielnica, Rożyńsk, Nowa Wieś Ełcka, Straduny, Siedliska i Kałęczyny.
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	– Zintegrowany charakter i strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. – Zgodność przedsięwzięć ze <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Programem Rewitalizacji Ełku.</i> – Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problem MOF Ełk. – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. – Aktywizacja społeczno-zawodowa osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej i zawodowej.

	<ul style="list-style-type: none"> – Działania infrastrukturalne podporządkowane rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych. – Zwiększenie dostępu do budownictwa chronionego i wspomaganego dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. – Przebudowa i adaptacja zdegradowanych obiektów w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji, m.in. kulturalnych, społecznych, gospodarczych. – Rewitalizacja przestrzeni publicznych.
--	--

Cel MOF Ełk	Przywrócenie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna Typy przedsięwzięć: - wsparcie dla tworzenia i/lub działalności podmiotów integracji społecznej; - promocja i wsparcie wolontariatu wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jako formy powrotu na rynek pracy.
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014-2020 Działanie 10.1. Integracja zawodowa
Cel tematyczny UE	9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem.
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 9.4. aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększeniu szans na zatrudnienie.
Wsparcie UE	4,25 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	0,75 mln zł (15%)
Beneficjenci	Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, OHP, instytucje pomocy i integracji społecznej, instytucje działające w obszarze rynku pracy, jednostki zatrudnienia socjalnego.
Typy projektów ZIT	- wsparcie dla tworzenia i/lub działalności podmiotów integracji społecznej tj. klubów integracji społecznej, centrów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno – zawodowej, - promocja i wsparcie wolontariatu wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jako formy powrotu na rynek pracy.
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy Właściwy dla ZIT MOF Ełk zgodnie z wytycznymi IZ RPO Warmia i Mazury.
Terytorialny wymiar wsparcia	Ośrodek Subregionalny Ełk Miasto Ełk, Gmina Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Zintegrowany charakter i strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. – Zgodność przedsięwzięć ze <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Programem Rewitalizacji Ełku.</i> – Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problem MOF Ełk. – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. – Aktywizacja społeczno-zawodowa osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej i zawodowej. – Integracja społeczna grup zagrożonych wykluczeniem.

Cel MOF Ełk	Wzrost aktywności społecznej
Priorytet MOF Ełk	Priorytet V: Aktywne społeczeństwo
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych Typy przedsięwzięć: - rozwój i zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług społecznych w zakresie opieki nad osobami zależnymi, w tym zwiększenie dostępności do usług opieki środowiskowej; - zwiększenie dostępności do usług umożliwiających aktywizację społeczno-zawodową skierowanych do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014-2020 Działanie 10.2. Dostęp do usług społecznych
Cel tematyczny UE	9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem.
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 9.7. ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.
Wsparcie UE	15,91 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	2,81 mln zł (15%)
Beneficjenci	Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, OHP, instytucje pomocy i integracji społecznej, instytucje działające w obszarze rynku pracy, jednostki zatrudnienia socjalnego.
Typy projektów ZIT	- rozwój i zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług społecznych w zakresie opieki nad osobami zależnymi, w tym zwiększenie dostępności do usług opieki środowiskowej, - zwiększenie dostępności do usług umożliwiających aktywizację społeczno-zawodową skierowanych do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy Właściwy dla ZIT MOF Ełk zgodnie z wytycznymi IZ RPO Warmia i Mazury.
Terytorialny wymiar wsparcia	Ośrodek Subregionalny Ełk Miasto Ełk, Gmina Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	– Zintegrowany charakter i strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. – Zgodność przedsięwzięć ze <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Programem Rewitalizacji Ełku</i> . – Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problem MOF Ełk. – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. – Aktywizacja społeczno-zawodowa osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej i zawodowej. – Integracja społeczna grup zagrożonych wykluczeniem.

Projekty komplementarne do działań ZIT MOF Ełk

Przedsięwzięcie: Modernizacja infrastruktury i wyposażenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku.	
Cel MOF Ełk	Przywrócenie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014-2020 Działanie 8.1. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną
Cel tematyczny UE	C.9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 9.1. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych.
Wsparcie UE	1,70 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	0,30 mln zł (15%)
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST
Tryb naboru	Tryb konkursowy Środki w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na realizację projektów konkursowych
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none">- Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk,- Przedsięwzięcie zgodne z: <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Programem Rewitalizacji Ełku.</i>– Przedsięwzięcie rozwiązuje problem MOF Ełk.– Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk.– Wpływ na rozwój społeczny obszaru.– Działania infrastrukturalne podporządkowane rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych.

Przedsięwzięcie: Rozwój budownictwa socjalnego i chronionego w MOF Ełk	
Cel MOF Ełk	Przywrócenie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę.
Priorytet MOF Ełk	Priorytet IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014-2020 Działanie 8.1. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną
Cel tematyczny UE	C.9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 9.1. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych.

Wsparcie UE	5,21 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	0,79 mln zł (15%)
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy Środki w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na realizację projektów konkursowych
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk, Gmina Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, - Przedsięwzięcie zgodne z: <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025, Programem Rewitalizacji Ełku.</i> – Przedsięwzięcie rozwiązuje problem MOF Ełk. – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój społeczny obszaru. – Działania infrastrukturalne podporządkowane rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych.

V. Obszary dysponujące potencjałem w zakresie konkurencyjności i innowacyjności

Pomimo podejmowanych działań w zakresie wprowadzania instrumentów służących rozwojowi innowacyjnej gospodarki MOF Ełk cechuje niska przedsiębiorczość mieszkańców, stosunkowo niewielki odsetek firm z udziałem kapitału zagranicznego, niska innowacyjność i słaba współpraca firm oraz mała liczba i słaba oferta IOB. Funkcjonujące uczelnie wyższe nie dysponują potencjałem badawczym w zakresie nowoczesnych technologii i ich transferu do biznesu.

Rozwój innowacji przyczyni się do wzrostu funkcji subregionalnej Ełku, a także wykształcenia się wyrazistych funkcji społeczno – gospodarczych miasta. Należy wykorzystać przy tym możliwości oferowane przez Park Naukowo – Technologiczny.

O wzroście innowacyjności gospodarki decyduje także atrakcyjność inwestycyjna regionu. Wpływa ona na sposób postrzegania regionu zarówno przez potencjalnych jak i już funkcjonujących w regionie inwestorów. MOF Ełk, podobnie jak całe województwo, nie cieszy się dużym zainteresowaniem inwestorów krajowych i zagranicznych. Przyspieszenie rozwoju MOF Ełk wymaga wykorzystania wszystkich możliwych zasobów, w tym włączenia terenów zdegradowanych oraz wolnych terenów w procesy inwestycyjne. Gospodarka MOF Ełk musi być stale i mocno wspierana w wymiarze wizerunkowym poprzez zdecydowane wyróżnienie obszaru spośród konkurencji i pozytywne skojarzenie wśród potencjalnych partnerów gospodarczych i turystów.

Realizacja ZIT i projektów komplementarnych w ww. obszarze wpisuje się w **kierunek interwencji ZIT Wzmacnianie badań, rozwoju technologicznego oraz innowacji.**

Projekty strategiczne realizowane w formule ZIT w trybie pozakonkursowym

Cel MOF Ełk	Wzrost konkurencyjności Ełku i jego obszaru funkcjonalnego
Priorytet MOF Ełk	Priorytet I: Innowacyjna gospodarka i konkurencyjne przedsiębiorstwa
Działanie/Poddziałanie MOF Ełk	Działanie 1.4. Promocja gospodarcza.
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014-2020 Działanie 1.4. Internacjonalizacja i ekspansja Typ przedsięwzięcia: - Promocja gospodarcza i turystyczna.
Cel tematyczny UE	3. Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury
Priorytet inwestycyjny UE	3.2. Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu internacjonalizacji.
Wsparcie UE	4,00 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	0,69 mln zł (15%)
Beneficjenci	Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; Park Naukowo-Technologiczny w Ełku
Typy projektów ZIT	Projekt strategiczny ZIT MOF Ełk: Promocja gospodarcza i turystyczna MOF Ełk. - inwestycyjna, - oferty biznesowej regionu, - turystyczna.
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb pozakonkursowy. Środki w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 przekazane do ZIT MOF Ełk na realizację projektu strategicznego.

Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk, Gmina Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Zintegrowany charakter i strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. – Zgodność przedsięwzięć ze <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025.</i> – Przedsięwzięcie kompleksowo rozwiązuje problem/wzmacnia potencjał MOF Ełk. – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. – Wzrost atrakcyjności turystycznej i efektywna promocja produktów turystycznych. – Wzrost konkurencyjności gospodarczej w kraju i za granicą. – Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej. – Promocja i wdrażanie inteligentnych specjalizacji. – Wzrost współpracy przedsiębiorców.

Projekty strategiczne komplementarne do działań ZIT MOF Ełk

Przedsięwzięcie: Rozbudowa i wyposażenie Parku Naukowo – Technologicznego w Ełku – III etap	
Cel MOF Ełk	Wzrost konkurencyjności Ełku i jego obszaru funkcjonalnego
Priorytet MOF Ełk	Priorytet I: Innowacyjna gospodarka i konkurencyjne przedsiębiorstwa
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	PO Polska Wschodnia Oś priorytetowa I: Innowacyjna Polska Wschodnia
Cel tematyczny UE	C.1. Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji oraz jego priorytety inwestycyjne
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 1.2. Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w B+I, rozwój powiązań między przedsiębiorstwami, centrami B+R i szkołami wyższymi (...), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...)
Wsparcie UE	17,85 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	3,15 mln zł (15%)
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb pozakonkursowy Projekt strategiczny komplementarny do ZIT MOF Ełk zgłaszany do dofinansowania w ramach PO Polska Wschodnia 2014-2020.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne

Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, - Przedsięwzięcie zgodne z: <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025.</i> - Przedsięwzięcie rozwiązuje problem/wzmacnia potencjał MOF Ełk. - Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. - Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru oraz poprawę stanu środowiska. - Promocja i wdrażanie inteligentnych specjalizacji. - Wzrost konkurencyjności i innowacyjności obszaru. - Rozwój przedsiębiorczości. - Wzrost konkurencyjności i innowacyjności obszaru. - Wsparcie działalności B+R.
--	--

Przedsięwzięcie: Stworzenie Centrum Wsparcia Biznesu w Ełku i pobudzenie do działalności instytucji otoczenia biznesu.	
Cel MOF Ełk	Wzrost konkurencyjności Ełku i jego obszaru funkcjonalnego
Priorytet MOF Ełk	Priorytet I: Innowacyjna gospodarka i konkurencyjne przedsiębiorstwa
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014-2020 Działanie 1.2. Innowacyjne firmy
Cel tematyczny UE	C.1. Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji oraz jego priorytety inwestycyjne
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 1.2. Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w B+I, rozwój powiązań między przedsiębiorstwami, centrami B+R i szkołami wyższymi (...), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...)
Wsparcie UE	5,14 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	0,90 mln zł (15%)
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST, Park Naukowo – Technologiczny.
Tryb naboru	Tryb pozakonkursowy Środki w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty strategiczne komplementarne
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie w formie mieszanej, zwrotnej oraz bezzwrotnej (dotacje).
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, - Przedsięwzięcie zgodne z: <i>Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025.</i> - Przedsięwzięcie rozwiązuje problem MOF Ełk. - Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. - Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. - Promocja i wdrażanie inteligentnych specjalizacji. - Wzrost konkurencyjności i innowacyjności obszaru. - Rozwój przedsiębiorczości. - Rozwój działalności istniejących IOB w zakresie innowacji, nowe inwestycje jedynie, gdy stanowią element dopełniający istniejące zasoby, w tym powstałe na podstawie wsparcia udzielonego w ramach

	<p>perspektywy 2007-2013.</p> <ul style="list-style-type: none"> – IOB dysponuje planem wykorzystania infrastruktury planowanej do realizacji w ramach przedsięwzięcia.
--	--

Przedsięwzięcie: Przygotowanie nowych terenów inwestycyjnych wzdłuż dróg krajowych nr 16 i 65 w EOF	
Cel MOF Ełk	Wzrost konkurencyjności Ełku i jego obszaru funkcjonalnego
Priorytet MOF Ełk	Priorytet I: Innowacyjna gospodarka i konkurencyjne przedsiębiorstwa
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014-2020 Działanie 1.3. Przedsiębiorczość
Cel tematyczny UE	C.3. Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 3.1. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz wspieranie tworzenia nowych firm
Wsparcie UE	18,70 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	3,30 mln zł (15%)
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb konkursowy Środki w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty w trybie konkursowym.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk, Gmina Ełk, Gmina Prostki
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Przewidywane wsparcie bezzwrotne oraz wykorzystanie instrumentów finansowych.
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> – Strategiczne znaczenie dla Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego, – Przedsięwzięcie zgodne ze <i>Strategią Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego, Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk.</i> – Przedsięwzięcie rozwiązuje problem Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego. – Przedsięwzięcie powiązane z miastem-rdzeniem MOF Ełk. – Wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny obszaru. – Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej. – Tworzenie i rozwój infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego.

VI. ELK JAKO OŚRODEK SUBREGIONALNY

Elk jest trzecim co do wielkości miastem województwa warmińsko-mazurskiego. Spełnia rolę centralnego ośrodka miejskiego w podregionie elckim NUTS III. Miasto skupia największą i najbardziej konkurencyjną działalność gospodarczą w subregionie oraz pełni podstawowe funkcje gospodarcze, administracyjne, kulturowe oraz w zakresie świadczenia usług publicznych wobec obszarów go otaczających.

Subregionalne znaczenie Elku zostało potwierdzone w *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. Elk jako środek subregionalny ma stanowić centrum wschodniej części regionu i integrować ją w ramach inicjatywy rozwojowej EGO. Jako uzupełnienie dla stolicy województwa musi dysponować odpowiednim potencjałem. Miasto jako silny ośrodek gospodarczy, kulturalny oraz edukacyjny powinno być wyposażone w infrastrukturę miejską o wysokim standardzie. Elk ma odgrywać dużą rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym obszarów wiejskich jako katalizator tworzenia funkcji pozarolniczych oraz jako inkubator przedsięwzięć aktywizujących otaczające go tereny.

Realizacja ZIT oraz projektów strategicznych komplementarnych do ZIT w ww. obszarze wpisuje się w **kierunek interwencji ZIT *Wzmacnianie rozwoju funkcji symbolicznych budujących międzynarodowy charakter i ponadregionalną rangę miejskiego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa dostępu i jakości usług publicznych w całym obszarze funkcjonalnym.***

Projekty realizowane w formule ZIT w trybie konkursowym

Cel MOF Elk	Poprawa stanu środowiska MOF Elk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju.
Priorytet MOF Elk	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów
Działanie/Poddziałanie MOF Elk	Działanie 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego Poddziałanie 2.3.1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji kultury
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014-2020 Działanie 5.3. Dziedzictwo kulturowe Typy przedsięwzięć: - inwestycje w instytucje kultury by dostosować je do nowoczesnej działalności kulturalnej, w tym zakup trwałego wyposażenia oraz konserwacja muzealiów, staroduktów itp., - wsparcie instytucji kultury na rzecz włączenia ich w tworzenie produktów turystycznych i ofertę wypoczynkową, wzmocnienia ich funkcji regionotwórczej.
Cel tematyczny UE	C.6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 6.3. Ochrona promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego.
Wsparcie UE	14,00 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	2,50 mln zł (15%)
Typy projektów ZIT	- dostosowanie instytucji kultury do nowoczesnej działalności kulturalnej, w tym zakup trwałego wyposażenia, - konserwacja muzealiów, staroduktów itp., - tworzenie i wyposażenie Muzeum dla Ziemi Elckiej, - wsparcie instytucji kultury na rzecz opracowania i wdrożenia wspólnego produktu turystycznego dla Ziemi Elckiej oraz jego promocja.
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST, instytucje kultury

Tryb naboru	Tryb konkursowy Właściwy dla ZIT MOF Ełk zgodnie z wytycznymi IZ RPO Warmia i Mazury.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk, Gmina Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, - Przedsięwzięcie zgodne z: Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025. - Wzrost możliwości rozwoju turystyki. - Dostosowanie instytucji kultury do nowoczesnej działalności kulturalnej. - Włączenie instytucji kultury w tworzenie produktów turystycznych i poprawę oferty wypoczynkowej.

Projekty strategiczne komplementarne do działań ZIT MOF Ełk

Przedsięwzięcie: Ełk – Smart City - Wzmacnianie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych w MOF Ełk.	
Cel MOF Ełk	Wzrost aktywności społecznej
Priorytet MOF Ełk	Priorytet V: Aktywne społeczeństwo
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014-2020 Działanie 3.2. Rozwój e-usług publicznych
Cel tematyczny UE	C.2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 2.3.Wzmacnianie zastosowania technologii komunikacyjno – informacyjnych dla e – administracji, e – leamingu, e – integracji, e – kultury i e –zdrowia.
Wsparcie UE	3,40 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	0,60 mln zł (15%)
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST
Tryb naboru	Tryb pozakonkursowy Środki w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty w trybie konkursowym.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, - Przedsięwzięcie zgodne z: Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025. - Zastosowanie TIK w administracji publicznej. - Rozwój elektronicznych usług publicznych i zwiększenie dostępu do nich. - Zwiększanie kompetencji cyfrowych.

Przedsięwzięcie: Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Ośrodku Subregionalnym Ełk	
Cel MOF Ełk	Wzrost aktywności społecznej
Priorytet MOF Ełk	V. Aktywne społeczeństwo
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014-2020 Działanie 8.2. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową
Cel tematyczny UE	C.10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie
Priorytet inwestycyjny UE	10.4 inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Wsparcie UE	29,75 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	5,25 mln zł (15%)
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb pozakonkursowy Środki w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty strategiczne komplementarne.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, - Przedsięwzięcie zgodne z: Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025. - Tworzenie i rozwój centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego. - Wspieranie osób dorosłych w podnoszeniu swoich umiejętności, kompetencji i wiedzy w celu nabycia, podwyższenia lub zmiany kwalifikacji zawodowych.

Przedsięwzięcie: Dostosowanie infrastruktury Szpitala "Pro-Medica" w Ełku Sp. z o.o ukierunkowane na leczenie chorób stanowiących główne przyczyny niezdolności do pracy i umieralności.	
Cel MOF Ełk	Wzrost aktywności społecznej
Priorytet MOF Ełk	V. Aktywne społeczeństwo
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014-2020 Działanie 8.1. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i socjalną
Cel tematyczny UE	C.9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 9.1. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych.
Wsparcie UE	8,075 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	1,425 mln zł (15%)
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, Pro-Medica w Ełku Sp. z o.o.
Tryb przeprowadzenia naboru	Tryb pozakonkursowy. Środki w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty strategiczne komplementarne.

Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk, - Przedsięwzięcie zgodne z: Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025. - Ukierunkowanie na choroby stanowiące główne przyczyny niezdolności do pracy i umieralności. - Poprawa dostępności do bazy szpitalnej w zakresie dziedzin deficytowych.

Przedsięwzięcie: Utworzenie „Szkoły Einsteina” przy Parku Naukowo-Technologicznym w Ełku.	
Cel MOF Ełk	Wzrost konkurencyjności Ełku i jego obszaru funkcjonalnego
Priorytet MOF Ełk	Priorytet I: Innowacyjna gospodarka i konkurencyjne przedsiębiorstwa
Źródło finansowania przedsięwzięcia ze środków UE	RPO Warmia i Mazury 2014-2020 Działanie 8.2. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową
Cel tematyczny UE	C.1. Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji oraz jego priorytety inwestycyjne
Priorytet inwestycyjny UE	Priorytet 10.4 Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami;
Wsparcie UE	4,25 mln zł (85%)
Środki własne na dofinansowanie	0,75 mln zł (15%)
Beneficjenci	jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, Park Naukowo-Technologiczny w Ełku
Tryb naboru	Tryb pozakonkursowy Środki w ramach RPO Warmia i Mazury 2014-2020 na projekty strategiczne komplementarne.
Terytorialny wymiar wsparcia	Miasto Ełk
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych	Wsparcie bezzwrotne
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - Strategiczne znaczenie dla MOF Ełk. - Przedsięwzięcie zgodne z: Strategią Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk. - Budowanie kompetencji w zakresie matematyki, informatyki i nauk przyrodniczych jako podstawy do uczenia się przez całe życie. - Zwiększanie kompetencji cyfrowych.

8.4. MATRYCA LOGICZNA STRATEGII INWESTYCYJNEJ ZIT MOF EŁK W RAMACH RPO WARMIA I MAZURY 2014-2020

Cel ZIT	Priorytet ZIT	Działanie/ Poddziałanie ZIT	Oś priorytetowa/ działanie/ poddziałanie RPO	Cel Tematyczny UE	Priorytet inwestycyjny UE	Wsparcie UE w mln zł	Środki własne w mln zł	Udział wsparcia UE w całości środków PO	
								EFS %	EFRR %
1. Wzrost konkurencyjności Ełku i jego obszaru funkcjonalnego	Priorytet I: Innowacyjna gospodarka i konkurencyjne przedsiębiorstwa	Działanie 1.4. Promocja gospodarcza	Oś I. Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur Działanie 1.4. Internacjonalizacja i ekspansja	3. Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury	3.2. Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu internacjonalizacji.	4,00	0,60		
2. Poprawa stanu środowiska MOF Ełk oraz wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju.	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów	Działanie 2.3. Ochrona dziedzictwa kulturowego Poddziałanie 2.3.1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji kultury	Oś 5. Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów Działanie 5.3. Dziedzictwo kulturowe	C.6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów	Priorytet 6.3. Ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego.	14,00	2,50		
3. Poprawa spójności społecznej i terytorialnej MOF Ełk	Priorytet III: Zrównoważony transport	Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w ełckim MOF Poddziałanie 3.2.1. Budowa i rozbudowa połączeń drogowych w obszarze funkcjonalnym Ełku	Oś 6. Infrastruktura transportowa Działanie 6.1. Infrastruktura drogowa	7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwania niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych	7.2. Zwiększenie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T	25,50	4,50		

4. Przywrócenie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę.	Priorytet IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza	Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna	Oś 7. Obszary wymagające rewitalizacji	9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem.	9.2. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.	13,04	2,29		
4. Przywrócenie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę.	Priorytet IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza	Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna	Oś 10. Włączenie społeczne Działanie 10.1. Integracja zawodowa	9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	Priorytet 9.4. aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększeniu szans na zatrudnienie.	4,25	0,75		
4. Przywrócenie funkcji społeczno – gospodarczych zdegradowanych obszarów MOF Ełk poprzez nadanie im nowych funkcji i ich jakościową zmianę.	Priorytet V. Aktywne społeczeństwo	Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych	Oś 10. Włączenie społeczne Działanie 10.2. Dostęp do usług społecznych	9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	Priorytet 9.7. ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.	15,91	2,81		
Razem						76,70	13,45		

W związku z powyższym proponuje się realizację ZIT MOF Elk w ramach następujących OSI i działań RPO Warmia i Mazury 2014-2020:

1. **Oś I. Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur**, Działanie 1.4. Internacjonalizacja i ekspansja,

Typ przedsięwzięcia: promocja gospodarcza regionu (projekty sieciowe).

2. **Oś 5. Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów**, Działanie 5.3. Dziedzictwo kulturowe,

Typy przedsięwzięć:

- inwestycje w instytucje kultury by dostosować je do nowoczesnej działalności kulturalnej, w tym zakup trwałego wyposażenia oraz konserwacja muzealiów, staroduktów itp.,

- wsparcie instytucji kultury na rzecz włączenia ich w tworzenie produktów turystycznych i ofertę wypoczynkową, wzmocnienia ich funkcji regionotwórczej.

3. **Oś 6. Infrastruktura transportowa**, Działanie. 6.1. Infrastruktura drogowa,

Typ przedsięwzięć:

- budowa, przebudowa dróg w obszarach funkcjonalnych Olsztyna, Elbląga i Ełku.

4. **Oś 7. Obszary wymagające rewitalizacji**,

Typ przedsięwzięć:

- rewaloryzacja/modernizacja/adaptacja istniejącej zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz działania związane z ochroną zabytków.

5. **Oś 10. Włączenie społeczne**,

Działanie 10.1. Integracja zawodowa,

Typy przedsięwzięć:

- wsparcie dla tworzenia i/lub działalności podmiotów integracji społecznej tj. centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza), z wyjątkiem warsztatów terapii zajęciowej;
- promocja i wsparcie wolontariatu wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jako formy powrotu na rynek pracy.

Działanie 10.2. Dostęp do usług społecznych.

Typy przedsięwzięć:

- rozwój i zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług społecznych w zakresie opieki nad osobami zależnymi, w tym zwiększenie dostępności do usług opieki środowiskowej,
- zwiększenie dostępności do usług umożliwiających aktywizację społeczno – zawodową skierowanych do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

8.5. WPŁYW PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ NA OSIĄGANIE ZAKŁADANYCH WSKAŹNIKÓW RPO WIM.

Oś priorytetowa RPO	Priorytet inwestycyjny	Priorytet ZIT MOF EIk	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu	Wartość docelowa
Oś I. Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur Działanie 1.4. Internacjonalizacja i ekspansja	1.1.	Priorytet I: Innowacyjna gospodarka i konkurencyjne przedsiębiorstwa Działanie 1.4. Promocja gospodarcza		Do uzupełnienia	
			Liczba przedsiębiorstw otrzymujących Wsparcie		
			Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe		
			Wzrost zatrudnienia we wspieranych Przedsiębiorstwach O/K/M		
Oś 5. Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów, Działanie 5.3. Dziedzictwo kulturowe	6.3	Priorytet II: Środowisko przyrodnicze i efektywne wykorzystanie zasobów Działanie 2.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego Poddziałanie 2.3.1. Poprawa jakości funkcjonowania instytucji kultury		Do uzupełnienia	
			Liczba instytucji kultury objętych Wsparciem		
			Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne		
Oś 6. Infrastruktura transportowa, Działanie. 6.1. Infrastruktura drogowa	7.2	Priorytet III: Zrównoważony transport Działanie 3.2. Sprawna i szybka sieć transportowa w ełckim MOF Poddziałanie 3.2.1. Budowa i rozbudowa połączeń drogowych w obszarze funkcjonalnym Ełku		Wskaźnik Międzygałęziowej Dostępności Transportowej	
			Całkowita długość nowych dróg		
			Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg		

Oś 7. Obszary wymagające rewitalizacji	9.2	Priorytet IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza	Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów		
		Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna	Liczba nowych /przebudowanych / przekształconych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na zrewitalizowanych obszarach		
Oś 10. Włączenie społeczne, Działanie 10.1. Integracja zawodowa	9.4	Priorytet IV: Rewitalizacja społeczna i gospodarcza		Liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu	
		Działanie 4.1. Rewitalizacja społeczna	Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych wsparciem		
			Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem		
			Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem		
			Liczba osób żyjących w gospodarstwie domowym, bez osób pracujących, objętych wsparciem		
Oś 10. Włączenie społeczne, Działanie 10.2. Dostęp do usług społecznych	9.7	Priorytet V: Aktywne społeczeństwo		Do uzupełnienia	
		Działanie 5.2. Poprawa jakości usług społecznych	Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które skorzystały z usług społecznych i zdrowotnych		
			Liczba osób żyjących w gospodarstwie domowym, bez osób pracujących, objętych wsparciem		
		Liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu			

8.6. LISTY PROJEKTÓW STRATEGICZNYCH

A. Lista projektów strategicznych realizowanych w formule ZIT w trybie pozakonkursowym

I.p.	Nazwa wnioskodawcy	Tytuł projektu	Okres realizacji projektu w latach	Całkowita wartość projektu	Skrócony opis projektu	Miejsce realizacji projektu	Program Operacyjny
OBSZARY DYSPONUJĄCE POTENCJAŁEM W ZAKRESIE KONKURENCYJNOŚCI I INNOWACYJNOŚCI							
1.	ZIT MOF EŁK	Promocja gospodarcza i turystyczna MOF Ełk	2015-2020	4,6 mln zł	Zakres działań: - opracowanie koncepcji promocji gospodarczej i turystycznej, - stworzenie informacji dla inwestorów oraz turystów krajowych i zagranicznych, - identyfikacja potencjalnych inwestorów zewnętrznych, - opracowanie profili inwestycyjnych pod kątem inwestorów zagranicznych, - udział w targach inwestycyjnych i turystycznych krajowych i zagranicznych, - promowanie inteligentnych specjalizacji, - opracowanie materiałów promocyjnych i dystrybucja krajowa oraz zagraniczna do potencjalnych inwestorów, - stworzenie zintegrowanej oferty gospodarczej obszaru, - promocja wspólnych produktów turystycznych wspólnych dla całego regionu.	Miasto Ełk, Gmina Ełk,	RPO Warmia i Mazury 2014-2020

B. Lista projektów strategicznych komplementarnych do działań ZIT MOF Elk – tryb pozakonkursowy

I.p.	Nazwa wnioskodawcy	Tytuł projektu	Okres realizacji projektu w latach	Całkowita wartość projektu	Skrócony opis projektu	Miejsce realizacji projektu	Program Operacyjny
OBSZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ							
1.	Porozumienie międzygminne (Gmina Miasto Elk, Gmina Elk)	Rozwój infrastruktury transportowej w Ośrodku Subregionalnym Elk (poprawa dostępności komunikacyjnej Subregionu z drogami krajowymi nr 16 i 65 poprzez rozbudowę i modernizację dróg gminnych oraz modernizację byłej DK 16 – ulicy Suwalskiej)	2014 - 2020	47 mln zł	<p>Przebudowa i rozwój infrastruktury transportowej poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ul. Suwalska: wybudowanie nowej nawierzchni utwardzonej na podbudowie kruszywowej, miejscowe wzmocnienie konstrukcji jezdni, remont kanalizacji deszczowej, budowa kanalizacji teletechnicznej, budowa oświetlenia, budowa zjazdów, budowa chodników, budowa ścieżki rowerowej, budowa i przebudowa kolidującej infrastruktury technicznej. - ul. Kolonia: wykonanie 2 pasmowej jezdni o dł.1057mb bitumicznej, przebudowa dwóch skrzyżowań, budowa ciągów pieszych obustronnych, budowa ścieżki rowerowej, budowa zjazdów na posesje handlowo-usługowe, budowa parkingów, budowa zatok autobusowych z montażem wiat, budowa kanalizacji deszczowej i sanitarnej, budowa oświetlenia. - ul. Wojska Polskiego: przebudowa skrzyżowań z ul. Mickiewicza i Sikorskiego, przebudowa sieci kanalizacji deszczowej, sanitarnej, wodociągowej, gazowej, telekomunikacyjnej, oświetleniowej, energetycznej Sn i Nn, budowa zatok autobusowych, budowa sygnalizacji świetlnej na ul. Pułaskiego, przebudowa sygnalizacji świetlnej na ulicach Mickiewicza i Kościuszki. - ul. Olsztyńska: przebudowa drogi gminnej publicznej nr 177099 N (ul.Olsztyńska) w m. Elk Osada, gm. Elk wraz ze skrzyżowaniem z drogą krajową nr 16 w km 289+729. Zakres robót obejmuje przebudowę ulicy Olsztyńskiej wraz z budową skrzyżowań z drogami bocznymi oraz budowę skrzyżowania z drogą krajową nr 16. <p>Prace polegać będą na: przebudowie odcinka drogi</p>	Miasto Elk, Gmina Elk	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

					krajowej nr 16 od km 289+565 do km 289+879, budowie odcinka drogi gminnej, budowie drogi serwisowej, budowie nawierzchni jezdni, budowie ciągów pieszych i ścieżek rowerowych, budowie zjazdów, budowie zatok autobusowych, wykonaniu nowej organizacji ruchu; oznakowanie poziome i pionowe, urządzenie brd, budowie przyłączy sieci kanalizacji deszczowej, budowie oświetlenia ulicznego, przebudowie odcinka sieci telekomunikacyjnej.		
2.	Porozumienie międzygminne (Gmina Miasto Ełk, Gmina Ełk)	Zintegrowany system transportu publicznego w Ośrodku Subregionalnym Ełk (zakup nowych ekologicznych 20 autobusów oraz modernizacja bazy MZK)	2015-2018	28,2 mln zł	Rozwój zrównoważonego transportu publicznego łączącego miasto Ełk z jego obszarem funkcjonalnym: - wymiana taboru komunikacji miejskiej i podmiejskiej na niskoemisyjne: zakup 20 autobusów o napędzie ekologicznym, - modernizacja infrastruktury MZK: zakup i montaż 10 elektronicznych tablic informacyjnych, umieszczanych przy wiatkach przystankowych, montaż 15 wiat przystankowych, systemu monitoringu wizyjnego na 10 wiatkach przystankowych i w autobusach, zastosowanie specjalnych płyt chodnikowych (tzw. Braille'a), remont i przebudowa 5 pętli autobusowych oraz remont nawierzchni zajezdni autobusowej. - remont i przebudowa 5 pętli autobusowych oraz zakup 10 wiat przystankowych na terenie Gminy Ełk.	Miasto Ełk, Gmina Ełk,	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
3.	Gmina Miasto Ełk	Budowa równoległej drogi średnicowej (małej obwodnicy Miasta Ełku) w celu stworzenia alternatywy komunikacyjnej z Centrum i do Centrum Miasta	2015 – 2020	23 mln zł	Na odcinku ulic Dąbrowskiego – Norwida długości 3 km projektuje się jednolitą dwupasmową utwardzoną nawierzchnię bitumiczną wraz z przyległymi skrzyżowaniami z trasą główną (12 skrzyżowań) wraz z infrastrukturą. Zakres inwestycji obejmuje także: budowę na całej długości inwestycji ciągu pieszego ze ścieżką rowerową, budowę zjazdów indywidualnych i publicznych, budowę zatok autobusowych, budowę sieci kanalizacji deszczowej, budowę nowego oświetlenia trasy, budowę 4 układów sygnalizacji świetlnej, budowę żelbetowego mostu nad rzeką Ełk, przebudowę istniejącej sygnalizacji świetlnej, przebudowę sieci telekomunikacyjnej, przebudowę sieci gazowej, przebudowę sieci energetycznej nn i Sn, przebudowę sieci	Miasto Ełk	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

					ciepłowniczej, przebudowę sieci kan. sanitarnej, opracowanie dla całości nowej organizacji ruchu (oznakowanie poziome i pionowe urzędzenia brd).		
OBSZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ							
4.	Porozumienie międzygminne (Gmina Miasto Etk, Gmina Etk, Powiat Etcki)	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w subregionie etckim	2014 - 2020	56,5 mln zł	<p>Cel: zwiększenie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, zwiększenie produkcji i wykorzystania OZE oraz redukcja emisji CO2 poprzez kompleksową modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej</p> <p><u>Gmina Miasto Etk</u> <i>Wykaz budynków:</i> miejskie przedszkola i żłobek: Świątełko, Mali Odkrywcy, Niezapominajka, Słoneczna Ósemka, Ekoludki, Peretka; szkoły podstawowe i gimnazja: SP 9 z G3, SP2 z G1, SP3 z G4, SP7 z G2; budynek Urzędu Miasta Etku oraz Starostwa Powiatowego w Etku (budynek jest własnością Miasta Etk i Powiatu Etckiego); budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Etku. <i>Zakres prac:</i> ocieplenie ścian, stropodachu, fundamentów, modernizacja wentylacji, instalacji c.o. i c.w.u., zastosowanie odnawialnych źródeł energii, modernizacja oświetlenia, zarządzanie energią i infrastrukturą).</p> <p><u>Gmina Etk</u> <i>Wykaz budynków:</i> szkoły gminne w miejscowościach: Nowa Wieś Etcka (gimnazjum i ZS-P), Straduny, Mrozy Wielkie, Rękusy, Chełchy, Woszczele; budynek biblioteki w Nowej Wsi Etckiej. <i>Zakres prac:</i> kompleksowa termomodernizacja budynków wraz z wymianą źródeł ciepła w kotłowniach.</p> <p><u>Powiat Etcki</u> <i>Wykaz budynków:</i> szkoły ponadgimnazjalne: ZS2, ZS5, ZS6. <i>Zakres prac:</i> ocieplenie stropodachu i ścian, wymiana okien i drzwi, kompleksowa modernizacja instalacji c.o., zastosowanie OZE; w przypadku ZS6 oprócz ww. prac również kompleksowa modernizacja c.w.u., część budynków ZS6 jest już zmodernizowana.</p>	Miasto Etk, Gmina Etk	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

5.	Gmina Miasto Elk, PEC Sp. z.o.o., Zakład Ciepłowniczy Świt	Modernizacja Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Elku oraz Zakładu Ciepłowniczego Spółdzielni Mieszkaniowej Świt - Redukcja emisji zanieczyszczeń do środowiska poprzez rozbudowę i modernizację sieci ciepłej oraz modernizację kotła i instalacji odpylania	2015-2020	12 mln zł	<ul style="list-style-type: none"> - likwidacja magistralnego ciepłociągu napowietrznego DN250 wzdłuż rzeki Elk (demontaż rurociągu na estakadzie, rozbiórka elementów estakady, wykonanie nowego rurociągu podziemnego w technologii rur preizolowanych), - redukcja emisji zanieczyszczeń do środowiska poprzez modernizację instalacji odpylania kotła nr 3 Ciepłowni Głównej (Demontaż istniejącej instalacji odpylaczy cyklonowych, zastąpienie ich elektrofiltrami, filtrami workowymi lub innym wysokosprawnym rozwiązaniem z ewentualną możliwością odsiarczania i odazotowania spalin), - redukcja emisji zanieczyszczeń do środowiska poprzez ucieplenie obszaru pomiędzy linią brzegową Jeziora Elckiego oraz ul. 11-go Listopada: ułożenie rurociągów magistralnych równoległych do ul. 11-go Listopada, wykonanie połączeń pierścieniowych z istniejącą siecią ciepłowniczą w okolicach budynku Wojska Polskiego 72A, modernizacja ciepłowni C1, dostosowanie kotła do obowiązujących standardów emisyjnych, zwiększenie możliwości produkcyjnych ciepłowni. 	Miasto Elk	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
OBSZARY ATRAKCYJNE PRZYRODNICZO I TURYSTYCZNE							
6.	Porozumienie międzygminne (Gmina Miasto Elk, Gmina Elk, Powiat Elcki)	Wykorzystanie walorów przyrodniczych w Ośrodku Subregionalnym Elk dla rozwoju funkcji turystyczno - rekreacyjnych	2015 - 2020	43 mln zł	<p>Zakres działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowanie pustych przestrzeni nad jeziorem Elckim poprzez budowę pomostów widokowych, stworzenie plaży, stworzenie miejsc do wędkowania, zabezpieczenie brzegu jeziora, - zagospodarowanie jeziora Elckiego poprzez rozbudowę promenady pieszo – rowerowej wraz z infrastrukturą, - zagospodarowanie turystyczne wzdłuż rzeki Elk poprzez budowę ścieżek spacerowych, skwerów wraz z obiektami małej architektury, - zagospodarowanie turystyczne brzegu jeziora Elckiego poprzez budowę infrastruktury dla uprawiania sportów wodnych, - zagospodarowanie turystyczne jeziora Selment Wielki poprzez budowę punktów widokowych, pomostów a także zagospodarowanie pustych przestrzeni, - zagospodarowanie turystyczne jeziora Sunowo 	Miasto Elk, Gmina Elk	RPO Warmia i Mazury 2014-2020

					poprzez budowę punktów widokowych, pomostów, a także zagospodarowanie pustych przestrzeni, - zagospodarowanie ścieżek rowerowych w Gminie Elk: I etap: Barany - Mrozy Wlk. - Sordachy - Koziki - Giże - Brodowo - miejscowości Gminy Kalinowo (Makosieje, Łoje, Laski) - Sędki - Buczki – Szeligi, II etap: Osiedle Pogodrodzie - Bartosze - Judziki - Mołdzie - Lepaki Wielkie - Lepaki Małe - Bienie - Chrzanowo – Siedliska.		
7.	Gmina Miasto Elk PWiK Sp. z o.o. w Elku	Poprawa gospodarki wodno – ściekowej Aglomeracji Elk	2015 - 2020	35 mln zł	Zakres działań: - modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Przykopcce, - modernizacja Oczyszczalni Ścieków w Nowej Wsi Elckiej, - przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, - budowa monitoringu sieci i zdalnego odczytu zużycia wody i ścieków z modernizacją urządzeń i sieci elektroenergetycznej, - rewitalizacja i rozbudowa kanalizacji deszczowej, - budowa systemów podczyszczania wód opadowych odprowadzanych do rzeki Elk i jeziora Elckiego.	Obszar Aglomeracji Elckiej powyżej 10 tys. RLM	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
8.	Gmina Elk	Poprawa gospodarki wodno – ściekowej w Gminie Elk	2015 - 2020	29,3 mln zł	- budowa Stacji Uzdatniania Wody w Nowej Wsi Elckiej, - budowa sieci wodno – kanalizacyjnej na trasie Elk – Szeligi – Buczki – Sędki – Lega – Chelchy – Przykoppka oraz Mrozy W. – Sordachy – Koziki – Giże, - modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Witynach, - budowa sieci wodociągowej na odcinku Nowa Wieś Elcka – Regiel, - budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na odcinku Woszczele - Chrzanowo - Siedliska – Elk, - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Elk.	Gmina Elk	RPO Warmia Mazury 2014-2020
OBSZARY DYSPONUJĄCE POTENCJAŁEM W ZAKRESIE KONKURENCYJNOŚCI I INNOWACYJNOŚCI							
9.	Gmina Miasto Elk	Rozbudowa i wyposażenie Parku Naukowo – Technologicznego w	2014 – 2019	21 mln zł	1. Przygotowanie koncepcji rozbudowy oraz dokumentacji technicznej i uzyskanie niezbędnych pozwoleń	Miasto Elk	PO Polska Wschodnia 2014-2020

		<p>Etku – III etap</p>			<p>2. Budowa powierzchni produkcyjno – handlowych wraz z wyposażeniem: - Powierzchnia produkcyjno-usługowa wielkości 2 000 m2 wraz z niezbędnym zapleczem socjalnym - Powierzchnia wystawiennicza - 500 m2, wraz z niezbędną infrastrukturą oraz wyposażeniem w sprzęt multimedialny oraz meble</p> <p>3. Zagospodarowanie terenu – parkingi, oświetlenie</p> <p>4. Zastosowanie odnawialnych źródeł energii</p> <p>5. Budowa nowych i rozbudowa istniejącego zaplecza badawczo – rozwojowego służącego działalności innowacyjnej przedsiębiorstw, laboratoriów do badań specjalistycznych - Budowa i wyposażenie oraz uzyskanie akredytacji: - Laboratorium tworzyw sztucznych oraz przewodów wysokociśnieniowych – skierowane do przemysłu motoryzacyjnego i producentów stosujących tworzywa sztuczne - Laboratorium stolarki budowlanej – skierowane do producentów stolarki budowlanej</p> <p>6. Wdrożenia wyników badań naukowych, technologii: transfer wiedzy z nauki do przemysłu, przygotowanie dokumentacji wdrożeniowej. – ekspertyzy oceniające możliwość i ewentualnie sposób wdrożenia konkretnego badania naukowego dla wskazanego przedsiębiorcy. Podpisane są już porozumienia pomiędzy przedsiębiorcami i uczelniami. W ramach tego działania planowane jest wsparcie np. przy zakupieniu patentu, przygotowaniu homologacji itp.</p> <p>7. Wsparcie usług innowacyjnych: istnieje innowacyjność: techniczna, marketingowa, organizacyjna i procesowa. Wszystkie usługi innowacyjne będą wspierane poprzez doradztwo, ekspertyzy, szkolenia, audyty, przygotowanie strategii, asysta przy wdrażaniu usług innowacyjnych.</p>		
--	--	-------------------------------	--	--	--	--	--

				<p>W wyniku realizacji przedsięwzięcia udostępnione zostałyby nowe powierzchnie specjalistyczne laboratoryjne o parametrach niedostępnych w regionie, w celu umożliwienia przeprowadzenia badań specjalistycznych w zależności od rodzaju prowadzonej działalności.</p> <p>W chwili obecnej tworzone jest Laboratorium Koloru, które będzie przygotowywało recepturowanie farb, tworzyw sztucznych do osiągnięcia wymaganego koloru, które pozwoli na przechodzenie od wzorca do gotowego elementu szybciej i bardziej dokładnie. Badania tego typu będą optymalizowały każdą recepturę ze względu na koszt i dokładność koloru, optymalizuje zasoby laboratorium koloru oraz dostarczy stały kolor z minimalnym nakładem pracy w sposób bardzo dokładny i precyzyjny z zastosowaniem najnowocześniejszych technologii. Po rozbudowie Laboratorium Koloru będzie zajmowało się dostarczaniem rozwiązań do kontroli jakości i recepturowania kolorów. Do realizacji tego typu rozwiązań potrzebne będą m.in. spektrofotometry i odpowiednie oprogramowanie komputerowe, testery drukowalności dla farb offsetowych, fleksograficznych, które będą dopełnieniem systemu do recepturowania farb czy grawiury, testery jakości papieru czy testery farb, systemy dozowania farb offsetowych. Zostanie stworzona innowacyjna na polskim rynku profesjonalna kuchnia farbowa. Laboratorium powstanie na potrzeby przemysłu poligraficznego i gałęzi przemysłu tj. tworzyw sztucznych, tekstyliów, producentów farb, tynków, kosmetyków, farmacji, producenci z branży motoryzacyjnej, drukarnie, przemysł papierniczy, przemysł opakowań, przemysł spożywczy i wiele innych dziedzin przemysłowych, gdzie kontrola koloru ma znaczenie. Zapotrzebowanie na takie laboratorium jest ogromne. Będzie to najbardziej nowoczesne i innowacyjne laboratorium w Polsce. Będzie spełniało wymogi europejskie. Następne laboratorium do badań mikrobiologicznych i chemicznych będzie służyło w</p>	
--	--	--	--	---	--

					<p>celu przeprowadzania badań wszystkich produktów, które mają kontakt z człowiekiem muszą być zbadane pod kątem bezpieczeństwa dla zdrowia człowieka. Czy składniki, materiały użyte do produkcji nie mają szkodliwego wpływu na człowieka.</p> <p>Planowane jest również utworzenie laboratorium tworzyw sztucznych w celu przeprowadzania badań nad właściwościami fizycznymi i mechanicznymi tworzyw sztucznych zastosowanych w produkcji ze szczególnym nastawieniem na inteligentne specjalizacje. Zakres badań: temperatura topnienia, gęstość, lepkość, granica plastyczności, moduł sprężystości, udarność, twardość, temperatura topnienia, rezystywność</p> <p>Kolejne laboratorium, które jest planowane w PNT – to Centrum Innowacyjne przewodów wysokociśnieniowych stosowanych m.in. w przemyśle motoryzacyjnym. Prace będą polegały na stworzeniu innowacyjnego przewodu wysokociśnieniowego do gazu.</p> <p>Ponadto do PNT zgłaszają się inwestorzy, którzy potrzebują powierzchni produkcyjnej wyposażonej w specjalistyczne sieci. Niestety nie ma takich w naszym regionie. Brak w/w powierzchni powoduje że PNT nie jest w stanie sprostać wszystkim wymogom potencjalnym inwestorom a tym samym region ełcki jest mniej konkurencyjny w stosunku do innych.</p>		
10.	Gmina Miasto Ełk	Stworzenie Centrum Wsparcia Biznesu w Ełku i pobudzenie do działalności instytucji otoczenia biznesu	2015-2020	6,5 mln zł	<p>1. Przygotowanie powierzchni oraz wyposażenie CWB w niezbędny sprzęt Przygotowanie strategii funkcjonowania CWB oraz przygotowanie powierzchni do działalności oraz zakup niezbędnego wyposażenia (meble, sprzęt elektroniczny i elektryczny, oprogramowanie do funkcjonowania centrum).</p> <p>2. Doradztwo w zakresie inteligentnych specjalizacji, przygotowanie dokumentacji wdrożeniowej</p> <p>Wspieranie inteligentnych specjalizacji poprzez stworzenie centrum Inteligentnych Specjalizacji, które będzie łączyło, stymulowało i wspierało</p>	Miasto Ełk	RPO Warmia i Mazury 2014-2020

				<p>nawiązanie partnerstw wszystkich instytucji okołobiznesowych, przedsiębiorstw, nauki. Stworzy bazę danych firm, branż, produktów. Promocja konwergencji i wszelkie działania związane ze wspieraniem konkurencyjności. Ekspozowanie „Dobrych Praktyk” oraz dostępu do szkoleń, do wzajemnej weryfikacji oraz wydarzeń międzynarodowych. Wsparcie dla przedsiębiorców z pomysłem innowacyjnym poprzez przygotowanie analiz finansowych, ekspertyz, strategii dotyczących nowego produktu. Umożliwienie przedsiębiorcom eksperymentowania z nowym produktem w dziedzinach wybranych.</p> <p>3. Integracja i wdrażanie sieci współpracy ponadregionalnej Działania będą polegały na integrowaniu współpracy pomiędzy klastrami i innymi sieciami działającymi w kraju i zagranicą. Łączeniu tych sieci poprzez wypracowanie wspólnych celów wpływających na wzrost konkurencyjności regionu.</p> <p>4. Tworzenie i rozwój klastrów Planowane jest stworzenie klastra ekologicznego od podstaw. W PNT działają już 3 firmy, które mają produkty dotyczące ochrony środowiska.</p> <p>W ramach projektu wsparciem objęte zostaną projekty służące wzmocnieniu zdolności innowacyjnej przedsiębiorstw i transferu technologii ze szczególnym nastawieniem na inteligentne specjalizacje. Preferowane będą projekty wdrażania innowacji przy opracowaniu nowych lub istotnie ulepszonych produktów (innowacje produktowe) i procesów (innowacje procesowe). Projekty polegające na wdrażaniu innowacji będą mogły być realizowane zarówno przez pojedyncze przedsiębiorstwa, jak i ich konsorcja oraz ponadregionalne inicjatywy.</p> <p>Dodatkowo w ramach projektu przewiduje się działanie mające na celu integrację i wzrost efektywności przedsiębiorstw prowadzących działalność usługową i produkcyjną, która ma wpływ</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>na ochronę środowiska. Charakter działalności lub rodzaj stosowanych rozwiązań produkcyjnych jest proekologiczna i bierze pod uwagę rozwiązania mające pozytywny wpływ na ochronę środowiska. Szczególnie planowane jest stworzenie ponadregionalnego Centrum EKOglob.</p> <p>Sieć służyć będzie oferowaniu takich usług jak np.: pomoc w organizowaniu działań inicjujących kontakty oraz udostępnianie miejsc na spotkania inicjujące kontakty, kojarzenie partnerów, generowanie pomysłów, organizowanie konferencji, seminariów, realizacja projektów w partnerstwie, realizacja projektów pilotażowych, projektów B+R i dotyczących innowacji, partnerstwo typu business-to-business, rozwijanie umiejętności.</p> <p>Ponadto planowane jest stworzenie Platformy startowej dla nowych pomysłów. Wsparcie będzie realizowane poprzez platformy startowe (programy), których celem będzie stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi nowych, innowacyjnych pomysłów biznesowych w Polsce Wschodniej w szczególności innowacyjnych i technologicznych. Stworzona zostanie oferta dla młodych i przedsiębiorczych osób z makroregionu, jak również spoza niego, do rozwoju swoich pomysłów biznesowych i zakładania nowych firm w Polsce Wschodniej.</p> <p>Projekt zakłada identyfikację innowacyjnych rozwiązań potencjalnych przedsiębiorców oraz weryfikację ich potencjału rynkowego, doradztwo w zakresie tworzenia nowego przedsiębiorstwa (tzw. Preinkubacja), udostępnienie infrastruktury i usług niezbędnych do tego przedsięwzięcia oraz ich zasilenie kapitałowe, dotacje na preinkubację oraz zasilenie kapitałowe nowopowstałego przedsiębiorcy. Wejście kapitałowe będzie miało miejsce, gdy po okresie preinkubacji zidentyfikowane zostaną szanse na komercyjny sukces nowopowstałego przedsiębiorstwa. Po identyfikacji innowacyjnych rozwiązań potencjalnych przedsiębiorców oraz weryfikację ich potencjału rynkowego zostanie udzielone doradztwo w zakresie tworzenia nowego przedsiębiorstwa</p>	
--	--	--	--	--	--

					(tzw. Preinkubacja), oraz udostępnienie infrastruktury i usług niezbędnych do tego przedsięwzięcia. Działania te będą miały na celu wyselekcjonowanie pomysłów/ przedsięwzięć innowacyjnych prezentujących najwyższy potencjał komercjalizacyjny.		
EŁK JAKO OŚRODEK SUBREGIONALNY							
11.	Gmina Miasto Ełk	Ełk – Smart City - Wzmacnianie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych w EOF	2015 - 2019	4 mln zł	Wykonanie inteligentnych tablic informacyjnych na przystankach komunikacji, system informacji miejskiej, wykonanie zarządzanego systemu zarządzania ruchem i systemem oświetlenia, wykonanie systemu zdalnego odczytu i analizy wszystkich liczników poboru energii, ciepła i innych mediów w obiektach UM Ełku.	Miasto Ełk,	Priorytet V: Aktywne społeczeństwo:
12.	Powiat Ełcki	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Ośrodku Subregionalnym Ełk	2015 - 2020	35 mln zł	Modernizacja budynków oraz ich wyposażenie. Działania w zakresie przygotowania praktycznego uczniów i słuchaczy w szkołach dla młodzieży i dorosłych wynikających z kompleksowego programu nauczania dla zawodów szczególnie w Inteligentnych Specjalizacjach.	Powiat Ełcki	RPO Warmia i Mazury 2014-2020
13.	Gmina Miasto Ełk	Utworzenie „Szkoły Einsteina” przy Parku Naukowo-Technologicznym w Ełku	2014-2019	5 mln zł	Zakres planowanych prac: - przygotowanie koncepcji funkcjonowania oraz dokumentacji projektowej i uzyskanie niezbędnych pozwoleń, - budowa budynku Szkoły Młodego Einsteina wraz z wyposażeniem w eksponaty interaktywne. Planowana jest budowa budynku o powierzchni 500 m2., która jest potrzebna do prezentowania eksponatów interaktywnych dla zaprezentowania podstawowych zjawisk z dziedziny fizyki, chemii, optyki. Nauka poprzez zabawę. Ma na celu popularyzowanie nauki. Wzorowana będzie na Centrum Nauki Kopernik w Warszawie. Szkoła Młodego Einsteina” – będzie pierwszym centrum popularyzowania nauki poprzez zabawę w regionie.	Gmina Miasto Ełk	RPO Warmia i Mazury 2014 – 2020

8.7. PLAN FINANSOWY ZIT MOF ELK **DO UZUPEŁNIENIA PO UZGODNIENIACH**

8.8. POMOC TECHNICZNA

Zadanie związane z administrowaniem środkami Funduszy Strukturalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych wymaga zapewnienia jednostce wdrażającej administracyjnych zdolności, na które składają się zasoby ludzkie (pracownicy) i materialne (m.in. pomieszczenia, wyposażenie, sprzęt komputerowy, materiały eksploatacyjne). Funkcjonowanie Biura ZIT planowane jest na okres 6 lat.

Ponadto, aby zapewnić zdolność absorpcyjną MOF Elk należy podjąć odpowiednią akcję informacyjną i promocyjną. Ze względu na jakość funkcjonowania ZIT istotne będą działania szkoleniowe skierowane zarówno do personelu jednostki wdrażającej jak również do beneficjentów. Istotnym elementem wspierającym i usprawniającym wdrażanie będzie wsparcie doradcze skierowane do urzędników i beneficjentów programu. Efektywność realizacji Programu powinna być oceniana z wykorzystaniem narzędzi ewaluacyjnych.

W związku z powyższym zostały wyróżnione 2 główne grupy kosztów pomocy technicznej:

1. Zasoby ludzkie – 2 100 000 zł
2. Koszty związane z działalnością biura – 2 630 000 zł

Łącznie: 4 730 000 zł

9. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO UZUPEŁNIENIA

10. WDRAŻANIE STRATEGII

Strategia MOF Ełk będzie realizowana z uwzględnieniem dokumentów strategicznych uchwalonych na poziomie poszczególnych samorządów, województwa, kraju i na poziomie europejskim. Realizacja poszczególnych działań będzie wymagała aktywności i współpracy pomiędzy samorządami.

Zgodnie z *Zasadami realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce* Gmina Miasto Ełk i Gmina Ełk zawrą porozumienie międzygminne ustanawiające zinstytucjonalizowaną formę partnerstwa w postaci Związku ZIT. Związek ZIT przyjmie wariant minimalnej delegacji zadań, niewykraczający poza udział w wyborze projektów.

Prezydent Ełku będzie prowadził koordynację działań zmierzających do wdrożenia Strategii ZIT polegających na:

- koordynacji pracy Stron Porozumienia ustanawiającego Związek ZIT,
- zbieraniu i opracowywaniu materiałów wyjściowych do Strategii ZIT,
- reprezentowaniu Stron Porozumienia w kontaktach z instytucjami zewnętrznymi w sprawach związanych z wdrażaniem Strategii ZIT.

Strony Porozumienia międzygminnego ustanawiającego Związek ZIT odpowiedzialne będą za:

- za skuteczne i terminowe wdrożenie Strategii ZIT,
- współdziałanie w celu osiągnięcia celów Strategii ZIT,
- realizowanie swoich zadań z najwyższą starannością,
- samodzielnie lub w partnerstwie realizowanie projektów w ramach Strategii ZIT oraz projektów komplementarnych do Strategii ZIT,

Samorządy MOF Ełk utworzą Komitet Sterujący będący organem decyzyjnym Związku ZIT w zakresie delegacji zadań powierzonych przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz odpowiedzialnym za realizację założonych w Strategii ZIT celów. W skład Komitetu Sterującego wejdą przedstawiciele wszystkich gmin MOF Ełk, Powiatu Ełckiego oraz przedstawiciele biznesu i sektora społecznego. Przewodniczącym Komitetu Sterującego będzie Prezydent Ełku, który będzie kierował jego pracami. W przypadku nieobecności przewodniczącego, pracami Komitetu Sterującego będzie kierował upoważniony przez niego Zastępca Prezydenta Ełku. Decyzje Komitetu Sterującego podejmowane będą w drodze uchwał.

Do zadań Komitetu Sterującego będzie należało:

- zatwierdzanie Strategii ZIT oraz jej zmian,
- przedkładanie Strategii ZIT do pozytywnego zaopiniowania IZ RPO oraz Ministrowi Infrastruktury i Rozwoju,
- wyznaczanie ogólnych kierunków, priorytetów i celów Strategii ZIT,
- wyznaczanie projektów i typów projektów do realizacji w ramach Strategii ZIT,
- ogólny nadzór nad realizacją Strategii, długoterminowe zarządzanie strategią, jej monitoring i aktualizacja,
- powołanie Panelu Ekspertów ZIT (organ opiniujący i doradczy),
- w zakresie projektów w formule ZIT:
 - przygotowywanie zasad i kryteriów wyboru projektów i uzgodnienie ich z IZ RPO WiM,
 - wybór projektów, w tym opracowanie listy rankingowej projektów i uzgodnienie jej z IZ RPO WiM,
 - przygotowanie rocznego raportu monitoringowego nt. wdrażania ZIT i przekazanie dokumentu do oceny i zatwierdzenia Komitetowi Monitorującemu RPO WiM,
 - udział w programowaniu RPO WiM w zakresie ZIT,
 - udział w pracach/posiedzeniach Komitetu Monitorującego RPO WiM
 - zatwierdzanie innych dokumentów wymaganych przez IZ RPO,
 - powołanie Biura Związku ZIT.

W strukturze Urzędu Miasta Ełku utworzone zostanie **Biuro Związku ZIT**. Do jego zadań należało:

- obsługa merytoryczna i administracyjna Związku ZIT,
- przygotowanie i aktualizacja Strategii,
- przygotowanie projektów dokumentów wymaganych przez IZ RPO,
- przygotowanie i przekazywanie informacji potencjalnym beneficjentom o możliwościach ubiegania się o dofinansowanie projektu,
- ogłaszanie naborów projektów, przyjmowanie i rejestracja wniosków,
- organizacja i obsługa posiedzeń Komitetu Sterującego,
- sprawozdawczość i inne zadania wspierające wdrażanie ZIT zlecane przez Komitet Sterujący.

Nabór wniosków o dofinansowanie projektów będzie prowadzony w terminach, o których Biuro Związku ZIT poinformuje na stronach internetowych poszczególnych gmin MOF Ełk z odpowiednim wyprzedzeniem. Wzory wniosków wraz z dokumentacją konkursową będą dostępne na stronach internetowych i w Biurze. Komitet Sterujący, w uzgodnieniu z IZ RPO, ustali zasady i kryteria wyboru projektów, a następnie dokona oceny złożonych wniosków i prześle listę rankingową projektów do IZ RPO WiM. Ostateczny wybór projektów zostanie dokonany przez IZ RPO WiM. Do realizacji w formule ZIT przewiduje się również projekty pozakonkursowe.

11. KONSULTACJE SPOŁECZNE STRATEGII MOF/ZIT EŁK

DO UZUPEŁNIENIA

12. MONITORING I AKTUALIZACJA STRATEGII

MONITORING I EWALUACJA

Monitoringiem objęte będą postępy w realizacji Strategii. W dokumencie zostały określone wskaźniki dla celu głównego i celów strategicznych. Monitoring będzie prowadzony przez Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miast Ełku we współpracy z Urzędem Gminy Ełk. Wydział Strategii i Rozwoju raz do roku w terminie do 30 czerwca będzie przygotowywał sprawozdanie z realizacji Strategii i przedstawiał do zatwierdzenia Komitetowi Sterującemu. Sprawozdanie będzie przedkładane do publicznej wiadomości.

W zakresie projektów realizowanych w formule ZIT monitoring będzie prowadzony przez Biuro Związku ZIT. Coroczne sprawozdanie będzie przygotowywane zgodnie z wytycznymi IZ RPO WiM. Sprawozdanie będzie przedkładane do zatwierdzenia przez Komitet Sterujący, a następnie przekazywane do oceny i zatwierdzenia Komitetowi Monitorującemu RPO WiM.

Cała Strategia, lub jej część dotycząca ZIT, będzie mogła zostać poddana zewnętrznej ewaluacji (*on-going, ex-post*) w celu oceny efektów i jakości prowadzonych działań. Ewaluacja Strategii będzie koordynowana przez Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Ełku we współpracy z Urzędem Gminy Ełk, natomiast w części ZIT przez Biuro Związku ZIT.

AKTUALIZACJA STRATEGII

Należy uwzględnić system aktualizacji strategii jako integralne działanie systemu ze względu na długookresowy charakter planowania, zmiany społeczno-gospodarcze, prawne, organizacyjne itp. Aktualizację Strategii będzie opracowywał Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Ełku we współpracy z Urzędem Gminy Ełk w zależności od potrzeb zgłoszonych przez Komitet Sterujący. Wszystkie czynności związane z aktualizacją Strategii powinny być zgodne z obowiązującą w Urzędzie Miasta Ełku procedurą nr PD 03/7/1 w sprawie tworzenia planów, programów i strategii rozwoju miasta.

Wydział Strategii i Rozwoju po opracowaniu dokumentu aktualizacji Strategii składa wniosek do Komitetu Sterującego o przyjęcie projektu przygotowanego dokumentu i skierowanie do uchwalenia przez Radę Miasta i Radę Gminy. Rady podejmują uchwały o przyjęciu przedmiotowego opracowania bądź jego odrzuceniu.

Aktualizacja Strategii w zakresie ZIT będzie dokonywana w oparciu o wytyczne IZ RPO WiM.

WSKAŹNIKI DLA CELU GŁÓWNEGO – WZROST FUNKCJI SUBREGIONALNEJ EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

- Liczba podmiotów gospodarczych (podmioty, BDL GUS)
- Dochody gmin z podatku od działalności gospodarczej (zł, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)
- Liczba osób pracujących (osoby, BDL GUS)
- Saldo migracji wewnętrznej (osoby, BDL GUS)
- Liczba mieszkańców przypadających na 1 przychodnię (osoby, BDL GUS)
- Liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 mieszkańców (mieszkania, BDL GUS)
- Średnia liczba uczestników imprez organizowanych w instytucjach kultury (osoby, BDL GUS)
- Udział dróg gminnych o twardej nawierzchni w łącznej długości dróg gminnych (km, samorzady MOF Ełk).

WSKAŹNIKI DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 1 - WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

- Odsetek podmiotów gospodarczych w sekcjach „innovacyjnych” (C, E, H, J, K, M PKD 2007) – (% , BDL GUS)
- Odsetek spółek z udziałem kapitału zagranicznego w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych – (% , BDL GUS)
- Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług IOB (szt., Instytucje Otoczenia Biznesu)
- Liczba funkcjonujących klastrów (szt., SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)
- Powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych (ha, SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)
- Liczba zagranicznych działań promujących gospodarkę MOF Ełk (szt., SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)
- Liczba krajowych działań promujących gospodarkę MOF Ełk (szt., SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk).

WSKAŹNIKI DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 2 - POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

- Udział ludności podłączonej do kanalizacji (% , PWiK, Urząd Gminy Ełk)
- Udział ludności podłączonej do sieci wodociągowej (% , PWiK, Urząd Gminy Ełk)
- Udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku (% , BDL GUS)
- Zużycie energii elektrycznej w miastach na 1 mieszkańca (kWh, BDL GUS)
- Odsetek energooszczędnych punktów świetlnych w stosunku do wszystkich punktów świetlnych (% , Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)
- Liczba budynków mieszkaniowych i użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji (szt., Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk, spółdzielnie mieszkaniowe)

- Liczba gospodarstw domowych podłączonych do sieci ciepłowniczej ogółem (szt., PEC, Zakład Ciepłowniczy „ŚWIT”, PGNiG)
- Liczba instalacji umożliwiających wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)
- Emisja dwutlenku węgla w powiecie ełckim (t/r, BDL GUS)
- Korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych (osoby, BDL GUS)
- Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych (osoby, BDL GUS)
- Udzielone noclegi ogółem (BDL GUS)
- Udzielone noclegi turystom zagranicznym (BDL GUS)
- Liczba uczestników imprez organizowanych przez domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice (osoby, BDL GUS).

WSKAŹNIKI DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 3 - POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ MOF EŁK

- Długość zmodernizowanych w ciągu roku dróg (km, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)
- Długość wybudowanych w ciągu roku dróg (km, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)
- Długość ścieżek rowerowych (km, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)
- Liczba autobusów o napędzie ekologicznym (szt., MZK)
- Liczba osób korzystających z transportu publicznego (osoby, MZK)

WSKAŹNIKI DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 4 - PRZYWRÓCENIE FUNKCJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MOF EŁK POPRZEC NADANIE IM NOWYCH FUNKCJI I ICH JAKOŚCIOWĄ ZMIANĘ

- Liczba połączeń kolejowych Ełk-Szymany (szt., PKP).
- Odsetek czynów karalnych popełnionych przez osoby niepełnoletnie (% , KPP w Ełku)
- Liczba nieletnich pod wpływem alkoholu (osoby, KPP w Ełku, Straż Miejska)
- Liczba nieletnich pod wpływem narkotyków (osoby, KPP w Ełku, Straż Miejska)
- Liczba interwencji instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny podjętych w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie (interwencje, KPP i Straż Miejska),
- Liczba osób w rodzinach, którym została udzielona pomoc przez ośrodki pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii (osoby, ośrodki pomocy społecznej)
- Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (% , BDL GUS)
- Liczba osób objętych wsparciem w ramach projektów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (osoby, ośrodki pomocy społecznej, centra rewitalizacji społecznej)
- Powierzchnia nowych terenów przeznaczonych pod inwestycje (ha, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk).

WSKAŹNIKI DLA CELU STRATEGICZNEGO NR 5 – WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

- Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców (podmioty gospodarcze, BDL GUS)
- Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym (podmioty gospodarcze, BDL GUS)
- Udział uczniów szkół zawodowych w ogóle liczby uczniów szkół ponadgimnazjalnych (% , BDL GUS)
- Liczba kierunków kształcenia zawodowego (szt., szkoły zawodowe)

- Liczba osób pracujących (osoby, BDL GUS)
- Liczba osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy (osoby, Powiatowy Urząd Pracy w Ełku)
- Liczba nauczycieli podnoszących swoje kwalifikacje (osoby, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk, Starostwo Powiatowe)
- Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (% , Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)
- Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (% , OKE w Łomży)
- Średnie wyniki egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie podstawowym (% , OKE w Łomży)
- Liczba zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (szt., Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk, Starostwo Powiatowe)
- Liczba udzielonych świadczeń medycznych (szt., Narodowy Fundusz Zdrowia)
- Liczba projektów z zakresu profilaktyki zdrowia (szt., Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk, Pro-Medica; Szpital Wojskowy)
- Wielkość nakładów finansowych na inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia (zł, Pro-Medica; Szpital Wojskowy)
- Liczba uczniów gimnazjów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów (osoby, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)
- Liczba wdrożonych rozwiązań z zakresu e-usług (szt., Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)